

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 93. schůze Poslanecké sněmovny

1. Národní plán obnovy
2. Operační programy a čerpání peněz z fondů Evropské unie pro období 2021 – 2027

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 93. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 26. března až 27. května 2021

Obsah:

Strana:

26. března 2021

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 1593).

Schválen pořad schůze.

1. Národní plán obnovy

Řeč poslance Jana Bartoška	5
Řeč poslance Ivana Bartoše	5
Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	8
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	16

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	18
Řeč poslance Ivana Bartoše	20

Projednávání bodu bylo přerušeno.

15. dubna 2021

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	22
Řeč poslance Františka Kopřivy	25
Řeč poslance Ondřeje Veselého	30
Řeč poslance Jiřího Kobzy	30

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč poslance Martina Baxy	32
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	34
Řeč poslankyně Dany Balcarové	36
Řeč poslankyně Jany Krutákové	37
Řeč poslance Jana Zahradníka	40
Řeč poslance Lea Luzara	41

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslance Jana Skopečka	43
Řeč poslance Ondřeje Profanta	45
Řeč ministryně pro místní rozvoj ČR Kláry Dostálové	46
Řeč poslance Františka Kopřivy	47
Řeč poslankyně Heleny Langšádlové	47
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	48
Řeč poslance Františka Kopřivy	49
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	50
Řeč poslance Romana Kubíčka	50
Řeč poslance Radima Fialy	51
Řeč poslance Romana Kubíčka	51
Řeč poslance Františka Kopřivy	51
Řeč poslance Radima Fialy	51
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	52

27. května 2021

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Pokračování v projednávání bodu

1. Národní plán obnovy

Řeč poslance Františka Kopřivy	53
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	56
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	56
Řeč poslance Františka Kopřivy	57

2. Operační programy a čerpání peněz z fondů Evropské unie pro období 2021 – 2027

Řeč poslance Františka Kopřivy	58
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	59
Řeč poslance Františka Kopřivy	60
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	61
Řeč poslance Františka Kopřivy	61
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	61

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Tomáše Hanzela

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
26. března 2021
Přítomno: 84 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, já vás poprosím, abyste se už usadili na svých místech. Zahajuji 93. schůzi Poslanecké sněmovny. Jenom pro informaci, kterou určitě víte, v 10.30 bude zahájena 94. schůze Poslanecké sněmovny, takže na tuhle máme zhruba hodinku dvacet.

Aby byla zaznamenána vaše účast, tak vás nejprve odhlásím, prosím přihlaste se, případně mi sdělte, kdo hlasuje s náhradní kartou.

Konstatuji, že poslanecké kluby mi sdělily informaci, že všechny osoby v sále jsou testovány, vše je v pořádku.

Schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 jednacího řádu na základě žádosti 41 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou 17. března tohoto roku.

Nyní přistoupíme k určení ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslankyni Janu Krutákovou a poslance Jiřího Valentu. (Gong.) Má někdo jiný návrh? Nikoho nevidím, že by se hlásil, přivolal jsem kolegy z předsálí. (Chvilku čeká.)

Já mezitím můžu přečíst omluvy členů vlády: Marie Benešová – pracovní důvody, Jana Maláčová – pracovní důvody od 10.30, Lubomír Metnar – pracovní důvody, Miroslav Toman – zdravotní důvody.

S náhradní kartou číslo 10 hlasuje pan poslanec Ondráček.

Jinak konstatuji, že opět zasedáme v polovičním formátu a poslanci, kteří nejsou přítomni ani nejsou omluveni písemně, se považují za omluvené na základě dohody předsedů poslaneckých klubů.

Mezitím se nám naplnilo kvorum a já dávám hlasovat o osobách ověřovatelů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 78, pro 75, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 93. schůze Poslanecké sněmovny určili poslankyni Janu Krutákovou a poslance Jiřího Valentu.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 93. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Opět připomínám, podle § 54 odst. 7 jednacího řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 93. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro pořad schůze? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno je 83, pro 44, proti nikdo. Návrh byl přijat. Pořad schůze tedy byl schválen.

Přistoupíme k prvnímu bodu.

1.
Národní plán obnovy

S přednostním právem pan předseda Bartošek.

Poslanec Jan Bartošek: Pane předsedo, děkuji za slovo. Nebudu program této schůze nějak bořit, ale avizuji dopředu, že v té další schůzi, kdy se má projednávat nouzový stav... (S předsedajícím hovoří poslanec Ivan Bartoš. Předsedající: Pardon, pardon.) Navrhnu nový bod a to bude Informace vlády o dostavbě jaderné elektrárny a rozeslání projektové dokumentace. A požaduji, aby na projednání tohoto bodu zde byl přítomen ministr průmyslu a obchodu a také premiér. Je to naprosto zásadní věc týkající se bezpečnosti a budoucnosti České republiky. Avizuji to dopředu, a požaduji, aby jak ministr průmyslu, tak premiér byli přítomni. Jestliže nebudou přítomni, avizuji dopředu, že to je pro nás natolik zásadní, že si patrně budeme brát přestávky do té doby, než si ministr a premiér uzpůsobí program natolik, aby se zodpovídali Poslanecké sněmovně.

Takže pane ministře (Havlíčku), jsem rád, že jste tady, a doufám, že i po půl jedenácté budete přítomen. A současně také doufám, milé poslankyně a poslanci, že zařazení tohoto nového bodu podpoříte. Děkuji vám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Já se nyní chci omluvit panu předsedovi Bartošovi, on se hlásil včera písemně, chtěl vystoupit před schválením pořadu této 93. schůze, tak za to se omlouvám, já jsem si nevšiml, že tady písemně je to den předem. Pane předsedo, teď byste měl možnost vystoupit, máte-li zájem. Záleží na vás, máme schválený pořad a je 93. schůze. Předpokládám, že to je k věci. (Poslanec Bartoš odpovídá mimo mikrofon.) Tak můžu otevřít ten bod a dát vám první slovo po úvodu, nebo můžete mluvit teď hned.

Poslanec Ivan Bartoš: Tak byl trochu zmatek, ale zmatek neproběhl na naší straně. Já bych si tedy dovolil vystoupit k tématu Národního plánu obnovy, který je, pokud se nám ten plán podaří dobře připravit, šancí pro Českou republiku. Ten plán nám umožní efektivně a ve prospěch lidí i rozvoje naší země čerpat v nadcházejících letech 180 miliard z prostředků EU. K tomuto plánu jsme museli svolat tuto schůzi, protože debata doposud na úrovni Poslanecké sněmovny, ale i třeba jednotlivých politických stran příliš neprobíhala. Já si myslím, že bychom se měli maximálně zaměřit na to, aby ten program byl připravený dobře, protože on sám o sobě je obrovskou příležitostí pro naši zemi, která nám může pomoci posunout Českou republiku v době postcovidové, podobně jako se tomu stalo v poválečném období třeba díky Marshallově plánu.

To, co je pro naši zemi příležitostí pro její budoucnost, je pro politiky obrovský závazek. A teprve tato schůze – a já si troufnu říct, že to je velmi smutné – by měla konečně otevřít konstruktivní diskuzi mezi vládou, odbornou veřejností, samosprávami, byznysem, neziskovým sektorem, ale také mezi vládou a politickými stranami. Politickými stranami opozice, které zastupují dokonce dohromady více občanů než některé strany vládní.

A i když má vláda předložit plán obnovy Evropské komisi už za měsíc, tak já musím s politováním říct, že tahle diskuze – já bych poprosil kolegy v prvních řadách, jestli by mohli být o trochu více ticho, děkuji. Jenom se těžko soustředí potom na ty důležité věci, které jsem chtěl zmínit. Takže je to za měsíc, a ta diskuze vůbec neprobíhá. A já podle informací, které mám například od lidí z tripartity, i s nimi vláda diskutuje tento zásadní dokument, tuto strategii, ve velmi malé míře.

Nyní tedy k samotnému plánu. Z fondu obnovy může Česká republika čerpat až 180 miliard nad rámec těch standardních programů víceletého finančního rámce. To je obrovská možnost překonat současnou krizi, zdigitalizovat stát i jeho hospodářství a celkově

modernizovat ekonomiku, aby byla udržitelná, a to je velmi důležité, konkurenceschopná v 21. století. A to zaostávání České republiky v konkurenceschopnosti se projevilo již předtím, než covid přišel do České republiky.

Co není cílem Národního plánu obnovy. Cílem Národního plánu obnovy není zalátat díry ve veřejných rozpočtech. Cílem Národního plánu obnovy není platit mandatorní výdaje anebo přihrávat ty dotace některým hráčům toho tradičního nebo z pohledu 21. století už zastarávajícího odvětví. Cílem toho plánu naopak je připravit naši ekonomiku na budoucí výzvy. Peníze, které budou uvolněny, by měly v následujících obdobích jít tedy do perspektivních odvětví, která budou aktuální a kde budou pracovní místa ještě v roce 2050. Já doufám, že v té době já už budu za nějakým politickým zenitem ve svém knihkupectví na kraji města a budu moct benefitovat jako všichni občané této země z chytrých investic, které v rámci uvolnění těchto peněz Česká republika udělá.

Jenom abych se vrátil trošku k historii vzniku Národního plánu obnovy. První verze, kterou vláda připravila, resp. já si nejsem úplně jist, kdo přesně připravoval ten výkop, tak ta byla tak špatná, že ji ani sama vláda neschválila. Od té doby uběhl nějaký čas a nám byla znovu a znovu slibována nová verze a já tedy musím říct, že nakonec jsme se jí dočkali, ale dočkali jsme se jí až tento týden, tedy měsíc předtím, než se má Národní plán obnovy odeslat Evropské komisi. Přitom už v prosinci jsme s Piráty poslali panu premiérovi a panu ministrovi Havlíčkovi návrhy a nabídli pomoc s přípravou tohoto plánu, popř. oponenturu. A já nevím – pan premiér tady není, je tady pan ministr Havlíček, tak pokud to někde zapadlo nebo se na to zapomnělo, tak já tady mám ten dopis z prosince vytištěný. A omluvte mě, pokud jsem to přehlédl, ale nezaznamenal jsem na to žádnou reakci, která by se třeba k těm jednotlivým návrhům v oblasti školství, v oblasti životního prostředí vyjadřovala. Tak já ho potom předám tady panu ministrovi Havlíčkovi, neboť je to gesce MPO, které tento plán zastřešuje.

Já bych se chtěl zastavit teď asi u tří oblastí, které jsou z mého pohledu velmi důležité, v tom programu se jim říká komponenty, a s tím pak i souvisí mé otázky na pana ministra Havlíčka.

Prvním velkým tématem je ta digitální transformace nebo digitalizace. A já mám trochu obavy – a procházel jsem ty jednotlivé, jak se jim říká, komponenty – aby Česká republika s těmito penězi nakládala hospodárně a efektivně. Možná řada z vás, kteří zde sedí v Poslanecké sněmovně nebo to sledovali, Česká republika třeba už měla jednu historicky šanci výrazně posílit vysokorychlostní internet a jeho rozvoj v České republice, bylo na to určeno 14 miliard. Bohužel kvůli tahanicím, kdo si ukrojí největší koláč z těchto peněz – a neměli to být nakonec ti malí poskytovatelé, lokální poskytovatelé připojení, ale ty největší firmy –, jsme nakonec tuto šanci nevyužili. Já se obávám, že by se to mohlo opakovat i v tomto případě.

Co si myslím, že je velmi důležité, a postrádám to v tom posledním návrhu, ten plán je málo ambiciózní. My se musíme podívat, co to je ta digitalizace z pohledu občana. Ano, je to vysokorychlostní internet, zejména ve formě optických kabelů, ale je to hlavně zefektivnění služeb občanům. Být digitální už při samotném uvažování o tom, jak ty peníze budou investovány v rámci rozvoje služeb. Tedy neměly by to být peníze na placení současných drahých řešení, která jsou často ještě zatížena tzv. vendor lock-inem, kde ty peníze jdou na licence a na specifický hardware, který stojí peníze, ale být inovativní, využít ty peníze skutečně k nakopnutí ekonomiky, tak jak se stalo v historicky často zmiňovaném Estonsku. Toto mi chybí. My máme právo opce na digitální službu, máme ne příliš dobře vyplněný katalog služeb, plán té digitalizace, ale ty peníze, které jsou každý rok uvolňovány na jednotlivé resorty, nevedou k té digitalizaci tak, abychom mohli hovořit o digitální transformaci, aby se z nás stal ten digitální tygr.

Já ještě chvílku zůstanu u oblasti digitalizace, resp. IT. My jsme nejen v době covidu čelili jako Česká republika nespočtu docela vážných kybernetických útoků. Otázka kybernetické bezpečnosti je tedy neméně důležitá. Kybernetická a informační bezpečnost jak proti těm fyzickým útokům na síti, tak i vedení třeba dezinformačních kampaní. A já bych požádal vládu, aby opět tyto peníze v těch svých plánovaných projektech alokovala spíše na ty řekněme měkké dovednosti, na posílení našeho NÚKIBu, který se snaží řešit kybernetickou bezpečnost České republiky, do projektů vzdělávání a informační gramotnosti, protože – a je to citát, který jsem si docela oblíbil – informační gramotnost je taková branná povinnost 21. století. A jak můžeme vidět i ve věci třeba covidu a dezinformací a šíření hoaxů, Česká republika nemá nástroje, jakými by mohla třeba poskytovat kvalitní informační vzdělávání, a to jak lidem starším, tak i třeba v oblasti školství.

Ostatně to školství je další ze dvou bodů, o kterých bych chtěl hovořit, na které by se dle mého názoru měla vláda zaměřit. Je to otázka reformy toho curricula, toho, co se na školách učí, a i toto by mělo více na rozvoj informačního myšlení a tzv. digitálních kompetencí. Já se tam v tom vládním návrhu plánu obnovy na to dívám a mně to přijde, jako že je to ještě zaměřeno velmi úzce, ale my potřebujeme globálně posílit ty informační dovednosti, nejen pouze na specifických středních školách, ale na odborných školách a pracovat i s tím celoživotním vzděláváním v této oblasti, protože Česká republika trpí důsledky toho, že to, co bylo podceněno jak v praktické rovině práce s informačními technologiemi, tak v té tzv. informační gramotnosti.

Podle mě velmi důležitá je otázka životního prostředí, to je třetí oblast, kterou se budu nyní zabývat. Je tam komponenta ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu. Ono to kvůli covidu trošku upadlo, ale sucho tady je, sucho tady bude. Já bych chtěl požádat, aby nešly ty peníze, aby to bylo naplánováno na projekty ne betonování a stavění velkých vodních děl, ale skutečně pracovat s územním plánováním tak, aby Česká republika ve svých programech i na té lokální úrovni podporovala ty projekty, které mají skutečně přímý efekt na zadržování vody v krajině, raději než budování nějakých velkých přehrad a nějakých vodních děl, jak se tady občas ozývá.

Já bych chtěl položit panu ministrovi – a mohl bych pokračovat, těch komponent je celá řada, opět zdůrazňuji, že jsme ty nejdůležitější věci zaslali vládě již v prosinci, a bez odezvy – já bych se nyní chtěl zaměřit na několik otázek. Takže je budu adresovat panu ministrovi a ty otázky jsou následující.

Když se hovoří o tom, že by tam měl být nějaký game-changer, něco, co to úplně změní, co provede tu transformaci, já tam postrádám vyjmenování těch nejvýznamnějších projektů. Takže moje otázka zní, které ty nejvýznamnější projekty vláda plánuje, projekty, které přispějí k té klimatické – o tom se hodně mluví v rámci těch programů – a digitální změně, k té tzv. tranzici.

Druhá otázka, a já se vrátím k úvodu své řeči: s kým vláda konzultovala sestavování Národního plánu obnovy? My jsme udrželi poměrně řadu e-mailů včetně sdružených vyjádření třeba vědeckých institucí, které mají výhrady k tomu, jak je ten plán teď stavěn. Proč je píše nám, opozičním poslancům? No my je budeme v té debatě, pokud bude v následujícím měsíci, interpretovat. Já si myslím, že nám píše proto, že na vládě nemají tyto organizace příliš prostor, aby jejich návrhům dopřáli sluchu nebo se jimi ta koncepce národního plánu řídila.

Další moje otázka je ryze praktická, týkající se procent, zda Česká republika dodrží podmínky, to jest minimálně 37 % objemu do udržitelné transformace a minimálně 20 % objemu do digitální transformace. Pokud ten poměr nemá být zachován, jaký bude ten poměr?

Ten sám o sobě nic o kvalitě těch projektů neříká, ale protože se bavíme o takovémto objemu peněz na dlouhé období, je důležité, jak vláda strategicky ty peníze rozdělí.

Moje otázka je nasnadě. Za měsíc má jít tedy ten finální plán na Evropskou komisi. Předpokládám, že ta debata probíhala. Tak jakou zpětnou vazbu od Evropské komise doposud obdržela vláda k té první verzi Národního plánu obnovy? Co hodnotila Komise pozitivně a jaké jsou nedostatky, které případně Komise identifikovala, popřípadě jak na ně vláda bude reagovat?

Pak už jsou otázky další a praktické. Pokud ten plán teď, jak nám je představen, je z pohledu vlády ten finální, kdy bude ten plán národní obnovy předložen do připomínkového řízení na mezirezortu? A jaký je časový plán, kdy bude tento Národní plán obnovy po finalizaci předložen také Poslanecké sněmovně? Chtěl bych poprosit pana ministra Havlíčka, popřípadě další členy vlády – ono jich tady za mnou bohužel moc není – zda by mi mohli tyto otázky v následující diskuzi zodpovědět.

Ten Národní plán obnovy je skutečně velká příležitost pro Českou republiku, nehledě na to, že budeme startovat i do dalšího roku s výrazně deficitním rozpočtem. A já si myslím, že to je zcela zásadní, neboť nebude to pouze tato vláda, ale budou to vlády další, které budou s těmi programy pracovat. Pracovat na té udržitelnosti, na té transformaci České republiky z montovny na mozkovnu, na ekonomiku, která má vyšší přidanou hodnotu. Takže bych prosil, aby tato debata byla vedena v širším spektru, aby byly do ní přizvány neziskové organizace, zástupci byznysu, zástupci tripartity, odborná veřejnost, akademické obce a aby ten program skutečně byl tou šancí pro Českou republiku v době postcovidové. Já vám děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Máme otevřený bod, ještě jsem nezahájil rozpravu. Ještě než dám slovo panu poslanci Františkovi Kopřivovi, který byl původně vlastně navrhovatelem, a jestli by souhlasil, tak by byl i zpravodajem – kývá, že ano – mám přednostní právo pana ministra a s přednostním právem pan místopředseda Benešík za klub KDU-ČSL. Tak pane ministře.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, děkuji mnohokrát za to, že mám možnost zde představit Národní plán obnovy. Děkuji i panu předsedovi Bartošovi za věcné dotazy, které padly. Jsem rád, že se to vede v té rovině, co ještě můžeme případně na Národním plánu obnovy zlepšit. Protože naprostý souhlas s tím, že se jedná o zcela zásadní zdroj, který do značné míry v následujících letech, minimálně v těch sedmi letech, ovlivní – a tady je důležité říct nejenom ekonomiku, protože jedno z prvních nesprávných pojmenování Národního plánu obnovy je to, že se jedná o ekonomický plán. Nejedná se o ekonomický plán. Je to plán infrastruktury, nebo rozvoje infrastruktury, který v sobě zahrnuje i tu ekonomickou složku, logicky tedy i podnikatelskou, ale i složku, která je v oblastech jiných: v oblastech ekologizace, v oblasti boje s klimatem, v oblasti výzkumu, vývoje, v oblasti prevence, ochrany zdraví, v oblasti digitalizace veřejné sféry a tak dále. Mohl bych tady brát jednu komponentu za druhou.

Tento plán má posunout Českou republiku s ohledem na to, jakým způsobem vůbec dneska má připravené reformy. A tyto reformy, klíčové, strategické kroky, v následujících letech by měly do značné míry být podpořeny zdroji a tyto zdroje mohou jít do celé řady dalších oblastí. Já to říkám před závorkou proto, protože je pochopitelné, že co zájmová skupina, co odborná platforma, to trochu jiný názor. A já celkem i rozumím tomu, že každý by potřeboval se v tom Národním plánu obnovy vidět, že by potřeboval více zdrojů a že by byl rád, kdyby to dopadlo do jeho oblasti.

A máme dvě možnosti, jak se k tomu postavíme. První možnost je taková, že každému vyjdeme vstříc, každý dostane svůj dílek, rozdělíme 172 miliard plus případně zdroje úvěrové – protože je potřeba stále vnímat to, že to není jenom o těch dotačních zdrojích, ale i o zdrojích ve výši 405 miliard korun, které lze za určitých okolností využít jako úvěrové, takže se to může navyšovat – a můžeme je takzvaně rozdrobit tím, že každého částečně uspokojíme. Určitě si někteří z pamětníků vzpomínají na dělení medvěda. A tím nijak nedehtonostují ty požadavky, které jsou, protože chápu, že každý je z nějakého regionu, každý má nějakou ambici, každý pracuje v nějakém oboru a každému by se hodilo, kdyby dostal určitou část zdrojů. Takže není to tom, že by ty peníze padaly na špatné aktivity, ale je to tom, že když to takhle rozdrobíme, tak ve finále to nebude mít tu vizi, nebude to mít ten drive a nepůjde to k tomu, k čemu všichni chceme, a to je k posílení – ani ne konkurenceschopnosti, to je další trošku klišé, které se objevuje, plány pro poslední konkurenceschopnosti jsou na bázi OP TAK nebo OP PIK a tak dále – ale k posílení odolnosti naší země v celé řadě různých aspektů.

Takže prosím berme to tak, že tento plán by měl sledovat určitou vizi. To je nesmírně důležité. A opět je velká škoda, když někteří kritici to – a neříkám to ve zlém, spíš jenom připomínám, proč je třeba na to nahlížet možná trošku jinak. Aby na to nahlíželi s ohledem na ostatní zdroje, které máme. Minimálně v rámci Evropy. Proč to říkám? Naší vládě, konkrétně panu premiérovi, se podařilo vyjednat v rámci Evropské komise absolutní rekord a to je 964 miliard zdrojů v následujících sedmi letech plus, dejme tomu, ještě období dalších tří let. 964 miliard korun budeme moci čerpat v dalších letech. 172 miliard je pouze Národní plán obnovy. Pak je tam ten takzvaný Just Transition Fund, je tam REACT, jsou tam pochopitelně strukturální fondy a tak dál a tak dál. A to v těch 960 miliardách korun, abych byl přesný 964, není ještě započítán zdroj, který můžeme čerpat, a to jsou ty vysoce výhodné půjčky z toho New Generation Fund, což je dalších 405 miliard. A není v tom započítán Modernizační fond, který se rovněž celé řady komponent týká, ať už je to dekarbonizace, nebo prostě oblast energetiky a tak dále. Takže jenom ten Modernizační fond bude činit dalších 100 až 150 miliard.

O čem se tedy bavíme? Máme tady zdroje na dalších sedm let ve výši víc jak jeden bilion korun. A teď nejde jenom o to, že tady je víc jak jeden bilion korun, který můžeme čerpat mimo pochopitelně národní rozpočty, ale každý z těch programů je nějakým způsobem zaměřen, účelově orientován na určitou oblast. Takže abychom dali dohromady dobře Národní plán obnovy, tak prvním krokem, který jsme dělali několik týdnů, ne-li měsíců, bylo to, že jsme ho začínali párovat s těmi ostatními programy. Což samozřejmě nebylo úplně jednoduché, protože ty programy vznikají, určitě to víte, v současné době ještě nejsou všechny uzavřeny.

My tím vlastně říkáme to, že některé programy jsou orientovány pohodlněji třeba na oblast zdravotnictví. A teď řeknu konkrétně příklad. To je fond REACT, který můžeme krásně použít na výstavbu hmotné infrastruktury v rámci oblasti zdravotnictví, a není dobré tam třeba používat Národní plán obnovy. Ten můžeme více použít na oblast zdravotní prevence, můžeme ho použít na další zdravotní projekty, na vysoce, řekněme, high-endové zdravotní projekty, na to, co nás pálí v určitých oblastech, jako je třeba oblast onkologie, oblast infekční nebo oblast kardio, a teď říkám konkrétně i oblasti, na které se zaměřuje Národní plán obnovy, a nemá cenu, abychom tam dávali zdroje třeba do výstavby regionálních nemocnic nebo k jejich vybavení, protože na to máme úplně jiný fond.

Takže je třeba takhle vnímat souvztažně jednotlivé zdroje a vždycky se podívat na tu celkovou alokaci, a kolik případně ať už dané rezorty, nebo doslova a do písmene i některé oblasti pod těmi rezorty budou moci čerpat v rámci těchto programů. Typické je to třeba i obcí, u krajů a tak dále, které mohou využívat i jiné zdroje, než je Národní plán obnovy,

dokonce daleko pohodlněji a daleko lépe. Takže to je zcela zásadní předpoklad: dopředu párovat jednotlivé zdroje s ohledem na jejich účelovost.

Za další je třeba vnímat to, že jsme do značné míry svázáni Evropskou komisí. A tady už odpovídám i panu předsedovi Bartošovi, který se ptal, jestli bude dodržen ten procentuální požadavek na boj s klimatem 37 % a na digitalizaci 20 %. Ano, bude dodržen, dokonce musíme, tam není vůbec jiná cesta. Takže v tuto chvíli, pokud ten plán bude schválen v těch komponentech a subkomponentech, jak máme, i když samozřejmě ještě to není finále, tak máme 40 % na klima a máme 23 % na digitalizaci, takže máme tam ještě rezervu v tomto.

Ale v každém případě už vlastně je patrné, že naše ambice mohou být jakékoliv, můžeme dlouze diskutovat o hospodářské infrastruktuře České republiky, o našich potřebách, kde se domníváme, že bychom mohli dobře a šikovně čerpat na podporu infrastruktury, na podporu regionů, na obnovu atd., když de facto 60 % už máme dost zaškutlováno a Evropská komise z tohoto pochopitelně nejenom že neustoupí, ale je to úplně jednoznačný požadavek, přes který nejede vlak. A abych ještě tomu dal větší dikci, tak těch 37 % je skutečně na boj s klimatem, není to čistá ekologizace, ale musí v tom být vidět zcela zjevný nástroj pro docílení našich klimatických plánů ať už na rok 2030, nebo na rok 2050. A neříkám to ani ve zlém, ani ve špatném, pouze to konstatuji jako fakt, kterého se musíme držet.

Nicméně pochopitelně každá takováto naše ambice nebo každý takovýto plán, má-li být dokonce na několik let a má-li to být plán, který skutečně bude podporovat obnovu nejenom v postcovidové době, ta, věříme, že pomine, tak musí vycházet z něčeho, a musí vycházet z našich vizí, našich strategií, které nemůžeme vymýšlet nyní. A to je rovněž další požadavek Evropské komise. Zjednodušeně říkají: Dejte dohromady vaše strategie, které jsou stávající, v oblasti zemědělství, v oblasti digitalizace, v oblasti inovací atd., vytvořme z toho vizi a na tuto vizi roubujme potom jednotlivé komponenty.

Já myslím, že to je v zásadě správný přístup, protože v dané chvíli Česká republika má celou řadu kvalitních strategických plánů. Máme zde plán Digitální Česko – po mnoha a mnoha letech nicnedělání v oblasti digitalizace. Naposledy si vzpomínám, že tady ta ambice byla někdy před deseti dvanácti lety, kdy zde vznikly Czech Pointy atd., to musím říct, že dávalo třeba smysl, to bylo docela dobré, tak se zde o digitalizaci jenom mluvilo. Do té doby, než se vytvořila pozice vládního zmocněnce pro digitalizaci pana Dzurilly a ambice vize, ale hlavně konkrétní plán Digitální Česko, který v sobě zahrnuje digitální ekonomiku, digitální státní správu, a dokonce i vztah vůči Evropě, je nejenom popsán, ale současně i naplňován. Nikdy se více pro oblast digitalizace neudělalo než v těch posledních letech.

A stejně tak se můžeme bavit z mého dvorku o oblasti inovací. Inovační strategie, která vznikla před dvěma lety, byla revoluční. Nikdy tady nic takového nebylo. Poprvé jsme dali dohromady vědu s byznysem a s univerzitami. Vytvořili jsme jasný koncept, dali jsme tomu parametry, řekli jsme, kde chceme být. Ukázali jsme budoucnost České republiky v oblasti výzkumu. Ukázali jsme budoucnost České republiky v oblasti nových technologií, v oblasti umělé inteligence. Kdo tady udělal co více než tato vláda pro umělou inteligenci? Podívejme se na ty výsledky, které máme. Česká republika je vysoce pozitivně hodnocena dneska prakticky všude v Evropě s ohledem na umělou inteligenci. Já neříkám, že to je zásluha vlády. Já jenom říkám, že jsme tomu dali nějaké parametry, a ti, kteří v tom tvoří, ať už to jsou univerzity, výzkumáky atd., podívejme se, jak se umisťují ve všech centrech excellence atd., pokud se nepletu tak máme dokonce tři účastníky v těch čtyřech centrech excellence, která v rámci Evropy vznikla. To myslím, že snad není žádná jiná země, možná Německo, která tam má tolik účastníků.

Co tím vlastně říkám? Naplňujeme ambici Česká republika – země pro budoucnost, ať už s ohledem na množství peněz alokovaných do výzkumu, kdy se dostáváme na úroveň 2 %, poslední číslo 1,93 za rok 2019 a za rok 2020 ještě není vyhlášeno to finální číslo, respektive ještě to není propočítáno, to nevyhlašujeme my, to je celoevropský pohled, ale je velká ambice, že docílíme té mety 2 %. Podívejme se schválně na ta čísla, jaká byla v roce 2012, 2013 atd., pohybovali jsme se někde na polovičce, respektive 1,3 – 1,4.

Takže inovační strategie je dokument, který samozřejmě překlápíme do Národního plánu obnovy, kterému dáváme parametry. Je to jednoznačně reformní plán. A takhle bychom mohli brát jeden koncept za druhým a mohli bychom tady dlouze mluvit o tom, jakým způsobem to vychází třeba z tuzemské, nebo národní strategie v oblasti dopravy, dopravní politiky – vysokorychlostní tratě, digitalizace železnice a vše, co je spojeno s chytrou dopravou. I toto logicky máme dneska zmapováno, toto je vytvořeno, a toto překlápíme do Národního plánu obnovy. Nebo třeba oblast tzv. chytrého zemědělství. Samozřejmě oblast 4.0 – málokterá země má dneska výsledky, ambice a zdokumentovaný postup v této oblasti. Ministerstvo průmyslu a obchodu je gestorem Průmyslu 4.0 a je gestorem Národní strategie umělé inteligence. Málokterá země má strategii pro oblast umělé inteligence. A není to jenom cár papíru, je to něco, co se naplňuje, a logicky toto opět překlápíme do oblasti Národního plánu obnovy.

A tady opět odpovídám na to, co se ptal pan předseda Bartoš, do jaké míry je toto projednáváno s Evropskou komisí. Já bych řekl, že to jsou zrovna věci, které všechny zajímají úplně nejvíc. To znamená, není to o tom, že s nimi sedíme a říkáme jim, co bychom chtěli, jak by to bylo ideální. Oni jsou docela pragmatičtí, říknou: Fajn, to zní moc hezky, ukažte nám, jakou strategii to máte podloženo, ukažte nám milníky, jak tyto strategie naplňujete, ukažte nám, jaké s tím máte výsledky a jaké s tím budete mít ambice a cíle do roku 2023, 2025, 2027 atd. A pokud bychom to neměli, a neříkám, že to ve všech oblastech máme, to zase v žádném případě, tak logicky narážíme, protože potom ta Evropská komise nám to vytýká a řekne: Tak je to hezké, co vy chcete, ale o co to tedy vlastně opíráte?

A tady trochu odpovídám všem těm, kteří říkali: Já bych tam chtěl ještě peníze na toto. Já bych chtěl peníze na cyklostezku. Já bych chtěl peníze na podporu žen. – To opravdu bylo, v Senátu padl návrh, ať podpoříme více ženy. – Já bych chtěl více peněz na podporu zemědělství. A já bych chtěl postavit nemocnici v tomhle kraji. A já bych chtěl, abyste tamhle vybudovali skvělou přehradu. A já bych chtěl toto a toto. To zní hezky, a už jsme přesně u toho dělení medvěda. Jestli tohle dopustíme, tak to utratíme všechno, ale naštěstí, tady bych řekl, že ta Evropská komise sehrává docela dobrou roli, a to takovou, že tohleto závčasů zabrzdí.

Čili děkuji za všechny náměty, ale pokud se pustíme do té diskuse – zaplat'te mi přehradu v mém regionu, zaplat'te mi hezký komín za městem, nebo tu či onu projektovou žádost mi vyřid'te – tak nemá cenu o tom ani diskutovat, nemá šanci, aby to prošlo. Pokud to není součástí jasného plánu, který už byl v minulosti schválen, plánu zaměřeného na reformní kroky, plánu, který má milníky, plánu, který odpovídá tomu, co schválila vláda, Parlament atd., tak je to zbytečná diskuse. A myslím si, že to je správné.

Takže Evropská komise dneska z našeho úhlu pohledu, protože bud'me při zemi, je docela vstřícná vůči našemu plánu. Není to o tom, že by nás ve všem chválila, to v žádném případě, oni mají týmy, které pochopitelně jsou i poměrně náročné a docela drsné v té diskusi, ale myslím si, že to je v pořádku. V každém případě se to ale posouvá, a když vezmu to jednání, které bylo někdy v září, poté na podzim, respektive v zimě, a nyní, tak jsem přesvědčen, že Evropská komise vnímá to, že ty požadavky, které mají, my postupně respektujeme, dosazujeme to. A když to zjednoduším, tak ta odpověď je následující: Ty komponenty, které dneska máme, a jsou to komponenty v podstatě v těch šesti hlavních

pilířích, které v tuto chvíli činí 189,9 miliardy – pak vysvětlím, proč to není těch 171 miliard, nebo 172 miliard – tak na těch komponentech panuje shoda. Pochopitelně tyto komponenty mají další subkomponenty a subsuskomponenty, které už jsou charakterizovány jednotlivými projekty, na tom stoprocentní shoda samozřejmě není, protože ta fáze připravenosti jednotlivých projektů je různá, ale to už je detail, který tady myslím i pro Sněmovnu je příliš velký. Nicméně pochopitelně jsem připraven, pokud o tom budu mít informace, já tady mám všechny ty projekty, na to odpovědět.

Takže co je důležité? Je zde shoda na té základní vizi, která je založena na posilování České republiky jakožto země založené na přidané hodnotě, země založené na vzdělání, země založené na inovacích vyšších řádů, protože jsme země, která nemůže soutěžit s ostatními minimálně v té hospodářské oblasti na bázi objemu, ale pouze na bázi přidané hodnoty, a přidanou hodnotu docílíme pouze tehdy, pokud budeme nikoliv za dva, za tři, za pět let, ale nyní investovat do výzkumu, investovat do vzdělání a investovat do inovací. Na tom je celá podstata Národního plánu obnovy založena, samozřejmě nikoli pouze z toho hospodářského úhlu pohledu, ale i z těch ostatních oblastí, které jsem říkal. Takže vizi máme zcela jednoznačnou. A znovu říkám, vyplývá z toho, co dobrého tady vzniklo, a z toho, na čem se průběžně pracuje v oblastech dopravy, energetiky, digitalizace – digitalizace státu, zdravotnictví atd.

Další ne úplně konstruktivní diskuse, nebo námitky, které přicházejí, jsou charakteru: něco skrýváte, s nikým to neprojednáváte. Přiznám se, že neznám dokument, který by byl více projednáván na úrovni odborných platforem, než je Národní plán obnovy. Pozor, nepletme si to s jinou věcí. To neznamená, že když to projednáváme, že všem vyjdeme vstříc. To samozřejmě není technicky možné. Ale důvod už jsem říkal: buď z toho uděláme medvěda a potom každému na všechno kývneme, všichni nám poklepu po ramenou a řeknou: děkujeme za tu cyklostezku, děkujeme za to jezírko, děkujeme za zbourání toho komína za městem. Potom to ale nesměruje tam, kam chceme.

S desítkami platforem, svazů, asociací se o tom jedná, zdaleka ne jenom s hospodářskými. Musím říct, že paní náměstkyně Jirotková, která se tomu opravdu zodpovědně věnuje po celou dobu od samého počátku, v tomhle tom udělala velký kus práce. A respektuji to, že ti, kteří se potom nevidí v tom plánu, využívají různých nástrojů, mediálních nástrojů, lobbistických nástrojů atd. a mají tendenci ukazovat, že ten plán není v pořádku. Není to o tom, že ten plán není v pořádku. Je to o tom, že oni nedostali to, co chtěli. A to si opět musíme vybrat. A zase by to bylo o tom, co jsem říkal, ale nechci to opakovat. Není pravda, že by se to neprojednávalo. Projednává se to s některými několikrát. Dokonce třeba se Svazem průmyslu to je na týdenní bázi, kdy se to projednává. A ano, postupně vždycky dochází k nějaké míře kompromisů atd. Takže to je další řekneme logické východisko při sestavování toho plánu, to znamená zahrnout do toho maximální spektrum všech zainteresovaných stran.

Jenom v Senátu, pokud se nepletu, to bylo v sedmi senátních výborech, nebo v šesti, teď si nejsem jistý. A představoval jsem to na hlavním plénu. A zase jenom taková vsuvka. V Senátu vystoupilo tuším 15 senátorů, teď to tady nemám úplně přesně. A těch 15 senátorů v zásadě řeklo ano, ale já bych si představoval toto, toto, toto, toto. Takže tam dali své zájmové oblasti. Nic proti nim. A když se to všechno sečetlo, tak to dělalo dalších 50 miliard korun. To bychom se nikdy nedobrali toho cíle. Jakkoli znovu říkám, ty oblasti, které tam měli, mi rezonovaly docela rozumně. Ale to není možné.

Samozřejmě musíme vnímat zájmy jednotlivých resortů, protože nežijeme ve vzduchoprázdnu. Vláda má své ministry. Ti pracují se svými projekty, mají svoje rozpočty na několik let dopředu, do kterých vidí. A mají tam pochopitelně svoje ambice. A je jasné, že každý z ministrů má zájem, aby se tam jeho oblast projevila v maximální možné míře. Musím

řít, že ta jednání jsou rozumná, jsou konstruktivní. Ano, někdy prostě se taky na něčem neshodneme. Chápu to, že někdo se může cítit, že by mohl dostat víc, někdo by tam viděl ještě raději jiný projekt, někdo to porovnává s jinými strukturálními fondy nebo evropskými zdroji, které jsou, takže má na to pohled takový, že když třeba mám někde méně, tady bych potřeboval více. Takže i tady musíme být dostatečně věcní. Někdy jsou ta jednání náročná, to uznávám. Omlouvám se všem za to, že nemůžu prostě vyjít vstříc všem. A nevztahuji to k sobě, ale беру to k tomu celému týmu. Ale pochopitelně ve vládě za to zodpovídám já. Nicméně mám dojem, že v posledních dnech a hodinách začínáme nacházet už poměrně detailní shodu na finálním znění Národního plánu obnovy.

A samozřejmě musíme vnímat i to, že to budeme diskutovat na úrovni Poslanecké sněmovny. Proto jsme tady. Je zde celá řada politických stran. Každý na to může mít trochu jiný názor. Ale přesto si troufám tvrdit, že se ta diskuse vede se všemi docela věcně a že se to nezvrhlo do toho absolutního medvěda. A jsem rád, že i pan Bartoš to tady takhle prezentoval: nikoli já chci toto, já chci toto, ale spíše dívejme se na to z úhlu pohledu té vize a dívejme se na to z úhlu pohledu, kam se vůbec chceme dostat.

Další diskuse se vede o tom, co je vlastně tou infrastrukturou. Naprostý nesmysl, který zde padá, je to, že se peníze lejou do betonu. Schválně se prosím podívejte do toho plánu.

A tady udělám vsuvku. Udělali jsme pro všechny nový web. Ten web je www.planobnovy.cz. V něm se vám automaticky – nejenom vám, ale všem občanům, protože je to otevřené, kdo se na to bude chtít podívat – tam se aktualizuje vždycky ta nejaktuálnější podoba plánu obnovy. Takže tam všechno vidíte, všechny komponenty, všechno, co tam je. A schválně se na to mrkněte a prosím řekněte mi, co podle vašeho názoru končí v betonu. Pokud neberu, že vybudují třeba nějaké zdravotní centrum a bude tam rovněž i ta budova, tak to samozřejmě ano, protože někde to stát musí. Ale typické takzvané betonové projekty tam nejsou. Pozor, já neříkám, že nebyla ambice tam i tyhle projekty mít. A to bylo zejména v září, v říjnu minulého roku, kdy otevřeně říkám, byl zájem, abychom tam měli více peněz třeba do výstavby dopravní infrastruktury. Nikoli do betonu silnic, ale do takzvané chytré... nebo dopravní infrastruktury založené třeba na recyklátech atd. To se nám zdálo jako dobré. Chtěli jsme tam podporovat dopravní infrastrukturu založenou na recyklovaných materiálech atd. Bylo nám to vyřazeno. Respektujeme to. O tom byla diskuse s Evropskou komisí, proto se to takhle vyvíjelo. Dneska když se podíváme, tak tam do betonu nejde vůbec nic. A do dopravní infrastruktury jde 22 miliard. A když se na to podíváme v detailu, všechno je železnice, chytrá železnice, digitalizace v oblasti železnice, zabezpečení v oblasti železnice spojené s nejmodernějšími přejezdy, s nejmodernějšími aplikacemi a tím, co činí železnici udržitelnou a samozřejmě ekologickou. Takže to je v podstatě to, k čemu se to možná může blížit, že by byl beton. Ale myslím, že nikdo nevnímá dneska chytrou železnici a chytré aplikace v této oblasti jako betonovou záležitost.

Takže nic tam nejde do betonu. Je to klišé. Je to nesmysl. Zdroje, které tam jdou, jdou jednoznačně. A podívejte se prosím na to na tom webu, klidně i teď, rozklikněte si to. Je to zcela zjevné. 34 miliardy do digitální transformace. Ano, můžeme se bavit o tom, co ještě tam na tom vylepšit, co by tam ještě mohlo být lepší. Ale zase se pohybujeme v tom, abychom byli féroví vůči podnikům, abychom byli féroví vůči veřejné sféře, aby ani jedno úplně zásadním způsobem nebylo podpořeno víc nebo míň, protože obojí – myslím, že se shodneme – je důležité. Státní správa je proto, aby obsloužila občany i firmy. A firmy logicky potřebují další zdroje pro rozvoj svých digitálních dovedností včetně rekvalifikací.

Částka 78 miliard jde do fyzické infrastruktury a takzvané zelené tranzice. Ano, tam se velmi projevuje podíl požadavku na boj s klimatem. A opět, když se na to podíváte, rozvoj čisté mobility, máme tam vodík, máme tam elektromobily, máme tam infrastrukturu pro čistou mobilitu, kde potřebujeme posílit. Máme tam cirkulární ekonomiku. Myslím si, že je

nesmírná ambice, velká a důležitá věc, která musí být podporována, průmyslová voda, regenerace, vznik brownfieldů atd., byť tady uznávám, je ještě diskuse, jestli tam na to skutečně bude alokováno v regeneraci brownfieldů, nebo ne, ale budeme se snažit, abychom tam ještě něco našli. Jednoznačně přechod na čisté zdroje energie. Tam by to samozřejmě vycuclo výrazně víc zdrojů. Ale tady jsme zase féroví, protože to je to, co jsem říkal v úvodu. Máme jiné zdroje, ať už je to Modernizační fond, nebo OP TAK, nebo případně i další zdroje na posílení čisté, nebo čistší, nebo řekněme bezemisní energetiky.

Ale v každém případě třeba transformace českého teplárenství, což obecně vnímám jako vůbec největší energetickou výzvu, tady se hodně emotivně řeší Dukovany, ale to je věc, která nás čeká za 16 let, kdy se zprovozní. Ale v následujících letech, možná měsících dokonce, musíme udělat transformaci českého teplárenství a to je přechod z uhlí na nové zdroje, ať už na úrovni biomasy, na úrovni odpadů, nebo na úrovni plynu. Byť ten plyn je jenom tranzitní záležitost, tak o tom třeba byla obrovská diskuse s Evropskou komisí. Další odpověď na pana předsedu Bartoše. A jsem rád, že jsme se posunuli s Evropskou komisí, že už jsou připraveni i toto financovat. Ale tady to by byl samozřejmě nekonečný zdroj. Stejně tak udržitelná bezpečná doprava, o tom už jsem hovořil.

Samozřejmě ochrana přírody, adaptace na klimatickou změnu. Klíčová komponenta, která je v podstatě jedna z těch největších na úrovni 19 miliard.

A jsem u vzdělávání. Obrovská diskuse i s panem ministrem Plagou, protože oblast vzdělávání je nepochybně klíčovou pro to, abychom zde vybudovali zemi odolnou a zemi s ambicemi, které máme. Na druhou stranu se to samozřejmě zase míchá s programy MŠMT, částečně i s programy a s podporou vědy a výzkumu, takže nakonec ta kompromisní dohoda byla 18 + 5, čili 23 miliard do této oblasti. Není to nejméně. Já vím, že někdo řekne: na 172 miliardách, případně ještě tedy nějaké úvěrové zdroje, bychom si v tom vzdělávání představovali ještě více, ale zase si uvědomme, že do vzdělávání jdou zdroje z jiných programů. Ale chápu to, je to důležité. Takže myslím, že to je rozumná dohoda, a 5 miliard z toho jde na projekty vědeckého nebo výzkumného charakteru a 18 miliard jde do oblasti kapacity školních programů – inovace ve vzdělávání, anebo v kontextu digitalizace a tak dále.

A pak samozřejmě oblast vědy, výzkumu a inovací, další obrovská diskuse, která kolem toho byla, tím spíše, že to je oblast, za kterou částečně ještě zodpovídám. A tady bych řekl, že finální diskuse podle mého názoru dopadla dobře jak pro aplikovaný výzkum, tak pro výzkum základní, i když to není úplně základní, řekněme spíše akademický výzkum. 12,5 miliardy: 5 miliard pro oblast posílení akademického výzkumu a 7,5 miliardy pro aplikovaný výzkum. Ten aplikovaný výzkum jasně vychází z posledních trendů. A zase pozor, tady je důležité se podívat, a tady byla Komise velmi nekompromisní: ukažte nám, jak to máte zakomponováno v rámci strategie RIS3. To je taková strategie, která je trošku náročná na čtení, už je tady historicky, prosím neptejte se mě, proč Evropská komise přišla s touhleto strategií. My se z ní snažíme vzít to pozitivní. A to pozitivní je jasné. To nám říká, v jakých oblastech budeme dělat aplikovaný výzkum, proč to budeme dělat v těchto oblastech a jak to pomůže konkurenceschopnosti. Můžeme se bavit o každé z těch komponent, ale 7,5 miliardy do značné míry bude i komplementární k velmi úspěšnému programu TREND, kde máme v současné době sedminásobně větší poptávku, než jsme schopni nabídnout zdrojů, a to tam ty zdroje neustále posilujeme, protože jenom z národních zdrojů jde do výzkumu, vývoje a inovací přes RVVI 38 miliard korun. Ještě podotýkám, že před pěti lety to bylo 27 miliard korun, o 11 miliard korun víc jsme to navýšili v posledních pěti letech.

I to je ten důvod, proč se dostáváme do té elitní skupiny v oblasti inovací v rámci celé Evropy. Abych byl zase při zemi, tak v té elitní skupině ještě úplně nejsme, jsme na desátém místě, ale ze sedmadvaceti zemí si myslím, že to není špatné umístění. A naše ambice je jasná, řekli jsme, že chceme být v první sedmičce. Tahle vláda už to nezvládne, ale věřím, že

ta strategie "země pro budoucnost", ať tady bude sedět kdokoliv, stát kdokoliv, nebude zničena jenom kvůli politickým šarvátkám. Protože posilovat výzkum, posilovat investice do této oblasti, posilovat naši i vizitku v rámci Evropské unie a posunout se mezi ty takzvané inovační lídry a být v té první sedmičce v Evropě – já myslím, že to musí být ambicí pro každého. A když bude někdy vládnout opozice a bude opouštět ty principy "země pro budoucnost", tak je v noci budu chodit strašit, protože by to byla velká škoda.

V každém případě těch dalších 5 miliard do základního výzkumu, které tam jdou, jde do tří hlavních oblastí. A to je výzkumu v oblasti zdravotnictví. Myslím, že i na tom by měla panovat shoda. Skvělou práci tady odvádí profesor Konvalinka, který si to v rámci RVVI vzal pod svoji gesci, a jde to na přibližně tři třetiny, část jde do oblasti výzkumu v oblasti kardio, část do výzkumu v oblasti virologie a část do výzkumu v oblasti onko.

Další část, ale to už je relativně malá, jde i do společenských věd. Akceptovali jsme to a já jsem přesvědčen, že tahleta VVI složka je připravena velmi zodpovědně a prostě ti lidé si to tam odpracovali.

Máme tady další oblast a to je oblast zdraví, odolnosti obyvatel, zvýšení odolnosti systému zdravotní péče, onkologická centra a tak dále. Opět je nad tím obrovská diskuse s Ministerstvem zdravotnictví, s výzkumníky, s vědci. Řeší se, jestli do toho ještě nějakým způsobem nezakomponovat například i to Národní virologické centrum. Já se teď nechci dotýkat jednotlivých konkrétních projektů, protože těch projektů tady v celém Národním plánu obnovy je velké množství, ale protože vím, že to Národní virologické centrum je celkem skloňovaná záležitost, připravuje to Akademie věd, konkrétně ÚOCHB, což považuji za asi nejlepší výzkumnou organizaci v České republice s obrovskými výsledky, tak je opravdu k velké diskusi, jestli se do toho nezapojit rovněž, a teď je celá ta diskuse o tom, jestli ze zdrojů Národního plánu obnovy, anebo třeba z národních zdrojů. O tom definitivně rozhodnuto není. Jedná se zde řádově o 1 – 1,5 miliardy, takže to je třeba ještě jedna z těch otevřených věcí, kde nemáme finální stanovisko, ale ještě nad tím bude určitě diskuse.

Já si trůfám tvrdit, že to nejhlavnější, co jsem vám asi chtěl sdělit, představeno bylo. Jak bude teď probíhat další diskuse? Bude to pochopitelně o tom, že potřebujeme dostat Národní plán obnovy po nějakém ještě posledním kolečku do mezirezortů, což bychom chtěli zvládnout v následujících dnech, poté na vládu, což bychom chtěli odsouhlasit v druhé půlce dubna, a koncem dubna, začátkem května bychom chtěli finální plán poslat na Evropskou komisi, protože je pravdou, že čím dříve to tam bude, tím dříve začneme čerpat, a my bychom chtěli docílit toho, k čemu jsme se, nechci říct zavázali, ale k čemu jsme si tu ambicí nasměřovali, a to je k tomu, abychom byli v té první skupině z evropských zemí, která odešle Národní plán obnovy k finálnímu schválení.

Takže ještě jednou mockrát všem děkuji za připomínky. Prosím, sledujte to klidně i na tom webu, posílejte nám ty připomínky, žádná z nich nebude hozena do koše. Alespoň se vám budeme snažit vysvětlit, proč jsme k tomu třeba přistoupili tak, či onak. Nic není v tuhle chvíli stoprocentně definitivní, ale zase na druhou stranu říkám, že domnívat se, že tady uděláme nějaké fatální změny a totální revoluci a budeme posouvat jednotlivé komponenty v řádu desítek miliard korun, je naprosto vyloučené. To jednání už je skutečně v absolutním finále. A dovedu si představit, že jednotlivé projekty se ještě můžou posunout i s ohledem na svoji připravenost. Protože musíme stále myslet na jednu věc a to je poslední, řekněme, co nás v tom svazuje: všechny projekty, které budeme schvalovat, musí být zazávazkovány do konce roku 2023, respektive 2022 – část z nich do konce 2022 a je tam určitá vůle i do konce roku 2023. To je extrémně krátká doba, takže vymyslet si, že postavíme něco geniálního nového, je sice fajn, ale bohužel na to nebude třeba Národní plán obnovy, protože příprava takového projektu může trvat několik let. Čili do značné míry to jsou projekty, které jsou buď předpřipravené, anebo které se stihnou zrealizovat skutečně v relativně krátké době. Tak to je

další parametr, který prosím pěkně musíme mít na zřeteli, že to není jenom o tom, co chceme, ale také o tom, že musíme tyto požadavky naplnit.

Děkuji mockrát a těším se na diskusi.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, pane ministře. Jenom zrekapituluji, že jsme otevřeli bod, ale nemáme rozpravu, nemáme za sebou ani úvodní slovo, nicméně já musím dávat vždy slovo tomu, kdo je uveden v § 67, což jsou předsedové klubů, předsedové stran, ministři, členové vedení Sněmovny. Já tu mám teď čtyři přednostní práva: pan místopředseda Benešík, poté pan ministr Zaorálek, poté pan místopředseda Filip a poté se mi hlásí z místa pan předseda Bartoš – všechno režim § 67. Upozorňuji, že stejně v 10.20 budu muset přerušit, abychom se připravili na další schůzi. Přeruším na neurčito s tím, že se budou muset předsedové klubů s vedením Sněmovny domluvit, co s touto schůzí uděláme. Máte slovo, pane místopředsedo.

Poslanec Ondřej Benešík: Děkuji, pane předsedo. Vážený pane vicepremiére, vážená vládo, já rozhodně nebudu mluvit tak dlouze jak pan vicepremiér, abych dal alespoň trošku prostoru i těm, co chtějí vystoupit k tomuto tématu také.

Já bych na úvod chtěl říct, že jsem rád, že konečně po několika dlouhých měsících se tato materie dostává na plénum Poslanecké sněmovny, protože někdy v září, říjnu minulého roku Evropská komise vyzvala vlády členských států, aby národní plány obnovy konzultovaly s národními parlamenty. My jsme se k tomu konečně probjovali. Já bohužel mám dojem, že je hodina dvanáctá a možná nějaká minuta po dvanácté, ale přece jenom věřím, že tato diskuse tak, jak začala, i skončí konstruktivně a že vláda si vezme k srdci dobře míněné rady a podněty opozice, a nejenom opozice, ale i sociálních partnerů a dalších hráčů, kteří se fakticky budou podílet na zvýšení konkurenceschopnosti a odolnosti naší země, společnosti a ekonomiky.

Já bych chtěl říct, že bych oponoval panu vicepremiérovi v tom, že to slovo konkurenceschopnost je pouze klišé. My ho tam samozřejmě vidíme, protože pokud zvýšíme odolnost našich podniků v krizích, jako je tato, tak logicky zvyšujeme jejich konkurenceschopnost. A pokud to neuděláme a udělají to vlády v Německu, v Rakousku nebo ve Španělsku, tak tím pádem my pasivně snižujeme konkurenceschopnost našich podniků, které nebudou připraveny tak jak jejich konkurenti z jiných zemí. Poměrně velká část prostředků bude alokována na vzdělávání. A vzdělávání je jednoznačně zvyšování konkurenceschopnosti. Nejenom odolnosti, ale i konkurenceschopnosti. Takže jsem uvedl dva příklady, proč si myslím, že uvádět slovo konkurenceschopnost v souvislosti s Národním plánem obnovy je v pořádku.

Myslím si, že ten problém právě začal už při tvorbě prvotní verze, kdy vláda sesbírala požadavky a náměty jednotlivých resortů, ze kterých sestavila ten prvotní plán, a teprve potom začala intenzivně komunikovat se sociálními partnery a dalšími entitami, protože tím pádem směr té diskuse byl poměrně jasně daný, a do dneška jsme ztratili poměrně dost času na to, abychom zapracovali, reflektovali právě připomínky a rady, podněty sociálních partnerů. A to nám sebralo čas. Musím ale objektivně přiznat, že v poslední době došlo k velkému posunu a vláda na poměrně velkou část těchto dobře míněných rad – a nejenom z opozice, ale i právě od zástupců zaměstnavatelů, zaměstnanců a sociální sféry – začala slyšet. Musíme si uvědomit zásadní věc, že se jedná o investici. Nejedná se o sanaci škod, ale o investici do budoucna, investici do naší společnosti, do našeho hospodářství a investici, která má přinést nějaké ovoce. A to ovoce je zvýšení odolnosti v krizích, jako je tato, a tím pádem i zvýšení konkurenceschopnosti.

Mají-li peníze plynoucí k nám z unijního postkrizového plánu něco změnit, musí nás posunout kupředu, a proto dovoluji, abych zde přednesl několik konkrétních bodů jako doporučení naší vládě.

Kapitola věnovaná digitalizaci by měla obsahovat jednoznačně cíle a časový rámec. Cílem by např. mělo být úplné propojení finančních úřadů se správami sociálního zabezpečení, zdravotními pojišťovnami a úřady práce. Cílem má být propojení resortních databází. Prostě tak, aby bylo možné živnost nebo firmu založit z domova. Doporučení Evropské komise vůči České republice, které bylo při definování využití evropského fondu obnovy publikováno, jako priority uvádí podporu digitalizace malých a středních podniků, podporu digitální vzdělanosti a aktivity v oblasti digitálního zdravotnictví. Právě na tyto oblasti by mělo být v Národním plánu obnovy pamatováno více než doposud.

V oblasti výzkumu, vývoje a inovací je potřeba alokovat finanční zdroje nejenom na excelentní výzkum ve výzkumných centrech, ale také primární a aplikovaný výzkum na univerzitách a ve firmách.

V době, kdy síť rychlovlaků disponuje Francie, Španělsko, Itálie, Německo, Rakousko, nás nesmí evropská osobní železniční doprava objíždět. Proto je třeba podstatně větší částku alokovat na vytvoření sítě rychlovlaků. Cílem musí být také zvýšení mobility obyvatel při cestě za prací, a to např. zrychlením příměstské železniční dopravy. Naše silniční síť je přetížená kamionovou dopravou. Proto naším cílem musí být, abychom část této dopravy dokázali přenést na železnici.

V oblasti průmyslu musí vláda přidat peníze na prorůstové investice, zejména do digitalizace. Digitalizace zvyšuje produktivitu práce, vytváří pracovní místa, která jsou lépe placena, přitom to nemá negativní vliv na trh práce. A taková místa nejenom že jsou lépe placena, ale jsou také odolnější vůči krizím, takže je to jednoznačná investice do zvýšení konkurenceschopnosti našeho průmyslu.

Inovace ve vzdělávání neznamenají jen aktuální zajištění vzdělávání na dálku, což je samozřejmě velmi nutné, ale taktéž to musí znamenat, abychom snížili nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnili maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů. Takovou cestou je např. budování interaktivních a snadno dostupných informačně-vzdělávacích databází. Jinými slovy, nejde jenom o to, aby naši žáci, učitelé, ale taktéž lidé, kteří se rekvalifikují, uměli zacházet s informačními technologiemi, měli digitální gramotnost a měli přístup k technologiím, které jim toto umožní, ale abychom také vytvořili obsah. Dneska to vidíme jako jasnou prioritu. Takže jedna věc je naučit ty lidi s tím zacházet a umožnit jim přístup k těmto technologiím, které použijí, ale druhá věc je vytvořit i ten obsah. A v dnešní době, kdy se děti a studenti vzdělávají na dálku, je to o to akutnější. Ale i v dobách podstatně klidnějších toto umíme využít a můžeme využít, protože jsou nejrůznější důvody, kdy poměrně velká část dětí a studentů se prostě delší dobu musí vzdělávat na dálku. Takže není to jenom otázka momentální situace, ale je to záležitost, která by nás měla zajímat permanentně. V tomto ohledu si dovoluji poznámku o 10 tisících dětí a studentů, kteří v současné době nemají přístup ke vzdělání. Deset tisíc dětí v České republice podle České školní inspekce nemá přístup ke vzdělání z nejrůznějších důvodů. A to si myslím, že musíme akutně řešit. Protože opět se dostávám na začátek: 10 tisíc dětí a mladých lidí, kteří mají tak obrovský výpadek ze vzdělávání, bude mít negativní dopady na naši konkurenceschopnost do budoucna. Čili opět jsme u konkurenceschopnosti.

Jak jsem uvedl už v úvodu, vláda sice konzultuje široký okruh institucí, ale z diskusí s těmito institucemi máme dojem, že ta diskuse probíhala víceméně formálně, a poměrně často si stěžují, že jejich podněty nejsou dostatečně slyšeny. Já věřím, že i tady vláda zvýší svoji aktivitu a bude jim více naslouchat. My jsme na evropském výboru přijali několik

usnesení a ta usnesení se právě týkala toho, aby vláda poskytla dostatek prostoru a času na vypořádání připomínek. Ale také pro to, aby do toho procesu tvorby tohoto Národního plánu obnovy byla zapojena Poslanecká sněmovna, což se tedy z vůle Poslanecké sněmovny shodou okolností konečně děje dnes.

A já bych řekl ještě jednu věc, a sice po čem volají všichni potenciální žadatelé, a to je vytvoření jakési platformy, deštníku, zastřešení všech finančních možností, dotačních titulů, finančních nástrojů, grantů a půjček jednak evropských, ale jednak i národních tak, aby jednotlivé projekty nebyly kanibalizovány a aby nevznikala hluchá místa. Já teď mluvím i ze zkušenosti bývalého starosty. Prostě někdy rozklíčovat to, kde můžete získat prostředky, a rozklíčovat to, kam se nemáte ani dívat a plýtvat energií, protože na to nikdy nedosáhnete, je skutečně alchymie. Myslím si, že takováto koordinace, kdy bude jasné, nebo jasnější a zřejmější, na co se má konkrétní žadatel zaměřit, jak ten projekt nachystat, ušetří spoustu prostředků a času a má to samozřejmě obrovský vliv na to, jak ty peníze využijeme a kolik jich využijeme. Za to bych se moc přimlouval a doufám, že vláda v tomto podnikne kroky a že se poučí z toho končícího období i z těch minulých období, kdy absence takovéto sofistikované platformy působí žadatelům velké problémy, ale i časové a finanční nároky.

Závěrem bych chtěl říct, že je potřeba odpovědně přistupovat nejenom ke zvládnutí aktuálních následků pandemické krize, ale i k budoucnosti naší země v dlouhodobějším horizontu. A proto napněme všechny síly, opozice, koalice, vláda, abychom ty mimořádné prostředky, které se nám teď nabízejí, využili skutečně jako investici, skutečně je využili k tomu, abychom zvýšili odolnost a konkurenceschopnost naší země do budoucna a abychom ty peníze neprohospodařili. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezké dopoledne, vážené paní poslankyně, páni poslanci, členové vlády. Budeme pokračovat stále ještě pořád přednostními právy. A nyní vystoupí ministr kultury Lubomír Zaorálek. Máte slovo, pane ministře.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Děkuji vám. Dámy a pánové, přeji dobré ráno.

Nikdo z nás asi nepochybuje o tom, že důsledky situace vyvolané epidemií budeme i v ekonomice odstraňovat déle než třeba do konce tohoto roku. A také dá se říct, že reakce ve světě na tuhle krizi má podobu něčeho, co se vlastně v takovém rozměru ještě nikdy neodehrálo. Rád bych jenom upozornil na kontext toho, o čem tady mluvíme. Ve Spojených státech amerických nová administrativa uvolnila biliony dolarů rozsahu takového, že to skoro bylo ještě nedávno nepředstavitelné, který dokonce několikanásobně překračuje ten balík, který při minulé finanční krizi schválil Barack Obama. A ten důvod je ten, že se vlastně tehdy ukázalo, že ty prostředky, které tehdy Američané využili na úvěrování americké ekonomiky, se jim bohatě vrátily.

Dneska se vlastně nediskutuje už o tom, že právě tento způsob je ten, kterým se z krize dá dostat nejrychleji a nejsnáze, a proto i Evropa se rozhodla ke kroku, který v historii naprosto nemá obdoby. Nikdy v minulosti se nestalo, že by Evropská unie uvolnila takovéto množství prostředků pro své státy, a to dokonce část těch prostředků formou přímých dotací a část formou půjček. Tak jak jste slyšeli tady už z úst více řečníků včetně pana ministra Havlíčka, tak se jedná o 171 miliard dotací a 400 miliard v půjčkách. A tady vlastně ta debata se odehrává de facto tím směrem, kterým potřebujeme, abychom se bavili. Jde o to, jestliže tady máme takovýto balík peněz, který nemá v historii země obdoby, který máme na to, abychom ekonomiku oživil, tak jde o to, abychom s ním zacházeli podle určitých pravidel, která jsou důležitá pro to, aby to investování mělo smysl.

Ta první věc je, a o to jsme se také snažili, abychom se nespokojili pouze s těmi dotacemi, protože dotace, jak je známo, v sobě obsahují rizika, dokonce i když jsou třeba na tři roky. Zlí jazykové říkají, že jsou návykové a vyvolávají závislost, a my se musíme naučit zacházet také s finančními nástroji. Proto jsem rád, že se prosadilo, že kolem těch takzvaných řekněme grantových peněz budeme používat také finančních nástrojů, pro začátek v rozsahu 19 miliard, ale upozorňuji, že ještě stále zůstává k dispozici těch 390, a to si myslím, že by také mělo být předmětem veřejné debaty, protože jak jsem řekl, krize neskončí do konce roku, nebo následky té situace neskončí do konce roku, a tady je pořád otevřený prostor, jak se učit s těmito finančními nástroji zacházet.

Já jsem velice rád třeba, že jsme se dohodli ve vládě na tom, že 4 miliardy prostředků z těch grantů půjdou do Českomoravské záruční a rozvojové banky a že tam budou dále potom poskytovány malým a středním podnikům ve formě půjček, což je takový revolvingový mechanismus, který je schopen potom fungovat dlouho, to znamená, je to udržitelná věc, kterou když jednou spustíte, tak ji můžete dlouhodobě uplatňovat, to není jenom jednorázová dotace. A je to obrovská šance pro to, abychom v této zemi začali podporovat ty typy hospodaření, ty typy podnikání, které jsou udržitelné, přinášejí vysokou míru přidané hodnoty a budou nám zítra garantovat živobytí.

Tady je strašně důležité právě to, aby ty peníze byly určovány adresně, to, co si myslím, že je důležitý požadavek, aby nebyly rozdělovány plošně, aby se poskytovaly adresně především těm, kteří byli postiženi, a aby se dávaly tam, kde skutečně to slibuje, že to je strategicky významné pro Českou republiku a že to pro ni znamená vysokou míru přidané hodnoty a samozřejmě vyšší mzdy do budoucna, protože tímto balíkem se rozhoduje také o našem živobytí zítra. My všichni víme, jaká je dynamika světa kolem nás, a tady je příležitost na ni reagovat. Tady je příležitost, abychom zacházeli s touto nabídkou tak, aby zítra to dávalo budoucnost České republice. Proto si myslím, že to je strašně důležitá debata.

Proto je důležité – a ještě jedno kritérium bych rád zmínil, o kterém se tady už dneska také kdosi zmínil. On to byl Thomas Piketty, který napsal, a není zdaleka jediný, že když berete svoje bohatství země, tak je to především lidský kapitál. Říká se: ze dvou třetin je to lidský kapitál a jenom jedna třetina je ten kapitál fyzický. Dokonce kdesi píše, že když se obnovovalo Německo po druhé světové válce, tak rychlost té obnovy byla dána tím, že právě byl silný lidský kapitál, že tam byli inženýři, lidé, kteří byli schopni zacházet s těmi assety, které měli k dispozici, že nejde jenom o to, že máte peníze, nejde jenom o to, že máte nějaké fyzické assety nebo nějaká aktiva, ale jde o to, že nacházíte způsob, jak správně rozvíjet schopnosti lidí. A ten rozvoj schopnosti lidí, tomu se říká rozvoj pracovního trhu. To, že ty peníze dáváme taky do rozvoje pracovního trhu, do té aktivní politiky zaměstnanosti, to je podle mě to, co je poměrně opodstatněným požadavkem, jak se má s těmi penězi zacházet. O tom byly ty debaty, které jsme ve vládě vedli, a já jsem rád, že se nám postupně podařilo zvyšovat právě tento poměr, že skutečně jsme posilovali tyto investice do rozvoje lidského kapitálu a že se nám podařilo zvyšovat prostředky právě do těch oblastí, které jsou dlouhodobě udržitelné a které mají šanci se stát zdrojem živobytí lidí v této zemi a přitom i zdrojem vyšší míry přidané hodnoty. To je to, co ty peníze, čemu dávají šanci. A byl bych rád, kdyby takto se s těmi i dalšími půjčkami zacházelo do budoucna.

Já vám k tomu mohu říci na jediném příkladu třeba, já si pamatuji, že když jsem vstoupil do těch debat s prosazováním kulturně kreativního sektoru, tak si pamatuji, že na první debatě NERVu to vypadalo, že říkali tak sotva jednu miliardu, to nám musí být dost. Dneska jsme prokázali, že jsme schopni v téhle oblasti kulturně kreativní mít obrovskou absorpční schopnost, že to je nesmírně perspektivní obor všude na světě a že dneska mluvíme o osmi miliardách. Pro mě to vůbec není málo, rozumíte, protože právě rozvoj tohoto sektoru umožňuje vytvořit audiovizuální fond, kterým budeme podporovat české producenty, celou

řadu těch lidí, kteří se pohybují kolem audiovizuální tvorby, která jinde ve světě je už státy často velmi zásadně podporována a stává se obrovským přínosem ekonomiky. Pro některé země je to už dokonce druhý, třetí nejvýznamnější sektor rozvoje těch zemí. U nás vlastně teprve začínáme s tím, že se v tom stát angažuje. To je jeden příklad.

A samozřejmě máme tam celou řadu... je třeba rozvoj kulturních kreativních center v regionech, to je podle mě... víte, že v Brně mají takový příklad kulturně kreativního centra, kde se ty kreativní schopnosti spojují s průmyslem, protože ony by se jinak nepotkaly a nenašly. To znamená, tento typ spojování různých schopností, kvalifikací lidí, to je to, co v naší zemi ještě zdaleka není tak rozvinuté jako v celé řadě zemí, které můžete vidět i v Evropě i ve světě. Takže tohle dohnat. Tohle zpoždění dohnat, tyhle věci tady začít vytvářet, abychom nacházeli živobytí lidí, které bude mít i šanci na to, že bude dobře zapláceno.

To jsou podle mě možnosti, které nám tento fond, nebo tento fond renovace, jak byl nazvaný v Evropě, nabízí. A já bych si přál, aby to byla dohoda nejenom v této koalici, ale aby to byla věc širší veřejné debaty, abychom se i do budoucna bavili o tom, jak třeba zacházet s těmi dalšími půjčkami, které jsou stále k dispozici. To není prostě skončená věc. Upozorňuji, tady stále zůstává 390 miliard ve finančních nástrojích, se kterými se musíme naučit zacházet, protože to je to, co je udržitelné, to je to, co vlastně bude vytvářet, podporovat určitý rozvoj strategických směrů této země na další dobu.

Takže teď opakuji, tady nejde o nějakou jednu dotaci. Tady jde o to s těmi penězi zacházet tak, aby se zúročily, aby se zúročily dlouhodobě a aby se postaraly o kvalifikovanou práci, která maximálně využije schopnosti lidí v této zemi. To je ta podpora lidského kapitálu, to je ta podpora potenciálu, který by měl být i v Česku rozhodující pro naši budoucnost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu ministru kultury Lubomíru Zaorálkovi za jeho vystoupení. A já bych pokročil v udělování přednostních práv. Sám sebe vynechám. Mohu dát slovo panu předsedovi Bartošovi, který je přihlášen, ale upozorňuji ho, že to není možné, resp. máte na to minutu. Budu muset vyhlásit přestávku před zahájením jiné schůze, abychom udělali... Prosím, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Děkuji. Já tu minutu využiji. Já bych chtěl jenom zareagovat na pana ministra Havlíčka. On tady říkal, že má probíhat ta debata. My jsme vám ten návrh poslali v prosinci a debata neprobíhala, odpověď jsme nedostali. A tam se nejedná o žádné: tady postavte rozhlednu, tady si udělejte dětské hřiště. V oblasti vzdělávání: posílení Grantové agentury, podpora univerzitních center zaměřujících se na implementaci místního výzkumu, zvýšení veřejných výdajů na výzkum a vývoj aspoň na průměr OECD. – To jsou všechno strategické věci, které tam zaznívají. V oblasti výzkumu, v oblasti dopravy. Ale vy jste to tady dost marginalizoval a přišlo mi trošku divné, že jste tak až trošku s despektem, a to teď možná to tak jenom vyznělo... Jako samozřejmě posílení pozice žen, které jsou dlouhodobě znevýhodňovány v celé části Evropské unie na trhu a nemají stejné šance už jen z důvodu, že pečují často o děti více než muži – tak to taky není marginální téma. Ty nůžky se stále rozvírají v té oblasti, nebo resp. nepřibližují se. Takže já si myslím, že je důležité se o tom bavit.

A já chci zdůraznit, že toto na poli Sněmovny je první reálný výkop toho tématu. Tak doufám, že třeba následně obdržíme i odpovědi na ty jednotlivé věci. Nejedná se o nějaké marginálie či porcování medvěda, hovoříme o strategických věcech. A já doporučuji lidem se podívat na ten web, jak jste říkal. Nejzajímavější část je ohledně druhého plánu, národního

investičního plánu pana Babiše, kde ten váš dokument dokonce zmiňuje, že ten plán je špatný a je potřeba do něj investovat, i do metodologie jeho přípravy.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Přeruším projednávání tohoto bodu a zároveň přeruším i projednávání 93. schůze, a to do termínu podle dohody předsedů poslaneckých klubů. Nemůžu to dát na neurčito, protože to mi jednacím řád neumožňuje, ale požádal bych předsedy poslaneckých klubů, aby dnes do 14 hodin nějakým způsobem našli shodu na termínu, kdy bychom pokračovali, tak jak v podstatě bylo v těch vystoupeních zatím naznačeno.

Sejdeme se v 10.30 na další schůzi, která je svolána. Přerušuji do 10.30.

(Schůze přerušena v 10.22 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
15. dubna 2021
Přítomno: poslanců

(Schůze pokračovala v 10.15 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 93. schůze Poslanecké sněmovny. Aby byla zaznamenána vaše účast, nejprve vás odhlásím a požádám vás o novou registraci, přihlaste se svými identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla, pokud byla nahlášena na 98. schůzi, zůstávají v platnosti.

Budeme pokračovat v přerušené 93. schůzi Poslanecké sněmovny. Připomínám, že tato schůze byla svolána podle § 51 odst. 4 zákona o jednacím řádu naší Poslanecké sněmovny a nelze rozšiřovat schválený pořad.

Pro informaci uvádím, že jsme přerušili tuto schůzi 26. března letošního roku, a to při projednávání prvního bodu Národní plán obnovy. Budeme tedy pokračovat právě tímto prvním bodem.

Ještě než zahájím, přečtu omluvu došlou předsedovi Poslanecké sněmovny. Omlouvá se ministr životního prostředí Richard Brabec, a to z pracovních důvodů na celý jednací den.

Když jsme končili v březnu projednávání, byly vyčerpány přihlášky s přednostním právem. Požádal bych tedy pana místopředsedu vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy Karla Havlíčka, aby zaujal místo u stolku zpravodajů, a požádám, aby místo u stolku zpravodajů zaujal také pan poslanec František Kopřiva, který byl jedním z navrhovatelů a souhlasil s tím, že bude zpravodajem tohoto tisku.

Mohu tedy zahájit, protože nebyla zahájena zatím všeobecná rozprava, byla jenom slova těch, kteří mají přednostní právo. Ale přesto se ptám pana ministra, jestli chce rozšířit svoje úvodní slovo pro dnešní jednací den. Je tomu tak. V tom případě požádám sněmovnu o klid a pana místopředsedu vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy Karla Havlíčka požádám o to, aby rozšířil své úvodní slovo. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já nechci mluvit dlouho, protože považuji za fér, aby měl možnost se každý, kdo chce, k tomu vyjádřit. Nicméně považuji za správné, abych řekl aktuální informace ohledně Národního plánu obnovy, a to proto, že to je stále živá věc a neustále se diskutuje, neustále se doplňuje. Já už jsem vám minule říkal, a bylo by dobré, kdyby se to využívalo, že je to zcela veřejně přístupné, transparentní na webových stránkách, kde se právě tato poslední verze už rovněž objevila.

K čemu postupně dochází nebo jaké jsou ty nejnovější zprávy z Národního plánu obnovy. První důležitá věc je ta, že jsme ho posunuli na částku 190 miliard korun, a to z toho důvodu – dokonce je to ještě o kousek víc, 191 a kousek miliard korun – a to proto, že jsme si tam dali desetiprocentní rezervu. Tohle není nic úplně výjimečného, je to i po diskusi s kolegy z Evropské komise, ostatní země si tam rovněž dávají vyšší částku, než která je určena v té dotaci. A my tím neříkáme, že něco z toho škrtneme, my jenom říkáme to, že pokud by došlo k situaci, že by se skutečně všechno spotřebovalo v tom ideálním režimu na těch

172 miliard korun a těch 10 % už by tam nebylo, tak je můžeme využít, a to tak i budeme deklarovat do té žádosti, z úvěrových zdrojů právě toho New Generation Fund, kde máme dokonce až více jak 400 miliard korun za velmi výhodných podmínek. Takže těch 10 % navíc, které tam máme jako rezervu, chceme vyčerpat. Nicméně to, z čeho se budou nakonec čerpat, to bude vyplývat z toho, jak se postupně budou ty zdroje alokovat do jednotlivých projektů. Tak to je jedna věc.

Druhá věc, která je důležitá, protože proběhla už celá řada různých koleček, setkávání s různými platformami, svazy, tripartitou atd., tak v zásadě se dohodly ty klíčové komponenty, subkomponenty. Jenom je zopakují. Je to digitální transformace ve výši 28,5 miliardy korun, fyzická infrastruktura a zelená tranzice hodně spojená s dekarbonizací, s čistou mobilitou apod. aktuálně na 80 miliardách korun, vzdělávání a trh práce je posílen na 41 miliard korun, instituce a podpora podnikání v reakci na covid je ve výši 14,6 miliardy korun, výzkum, vývoj, inovace 13,2 miliardy korun a zdraví a odolnost obyvatelstva 15 miliard korun. Čili jsou tam drobné změny, které do značné míry vyplývají stále z toho upřesňování a vyjednávání s jednotlivými partnery. A současně – a to je důležitá zpráva – Evropská komise je čím dál tím více náročná ve smyslu přepočítávání všech projektů a částek na klimatické změny. Prostě a jednoduše je to poměrně tvrdý tlak ze strany Evropy a my jsme museli některé projekty přepočítat a navyšovat právě na oblast klimatických změn, protože po tom přepočtu tím náročným koeficientem Evropské komise, který teď nechci rozebírat, tak nám to nevyšlo na těch 37 %. Teď jsme zpátky tedy na 37 %.

Co se týká digitalizace, tak tam se pohybujeme s rezervou. Možná si vzpomínáte, říkal jsem, že je podmínka 20 %, a jsme na 25,4 %. Současně jsme materiál vložili do meziresortního připomínkového řízení, což je velmi důležitá zpráva, bylo to v pátek minulého týdne, tak abychom naplnili jízdní řád toho, co jsme slíbili, který zatím plníme. Stejně tak předpokládáme, že bude splněn náš cíl, a to je v momentě, kdy skončí do čtrnácti dnů meziresort, vláda a následně posun do Evropské komise.

S Evropskou komisí se vyjednává takřka na denní úrovni, ta jednání jsou korektní, chápeme prostě zájmy všech aktérů toho vyjednávání, respektujeme to a musím říct, že se Evropská komise k nám chová korektně v tomto, byť jsou samozřejmě náročná zejména v kontrole té tzv. zelené tranzice a těch klimatických cílů, ale s tím se muselo počítat, takže my toto akceptujeme.

Co se týká ještě zdůraznění toho, co možná zůstává lehce stranou, je vlastně ambice toho plánu nejenom ve smyslu toho institucionálního, svazového, komorového a tak dále, ale i jak vlastně se dotkne občanů, jak se dotkne podniků. Stále si myslím, že je tohle třeba zdůrazňovat a vypíchnout to, že to není skutečně ekonomický plán, je to plán na obnovu, plán podporující reformy, plán podporující odolnost ve všech sférách, jak sférách toho finančního světa nebo ekonomického světa, tak ve sférách v oblasti zdraví, ve sférách v oblasti výzkumu, vývoje a institucionálního prostředí. Takže musím stále zdůrazňovat to, že to nemůžeme vytrhnout z kontextu a říci "my bychom chtěli na podniky ještě více", protože třeba pro podniky máme plán, který se jmenuje OP TAK anebo současný OP PIK, kde budeme mít téměř 100 miliard korun ještě. A můžeme se dívat na další oblasti typu Just Transition Fundu, můžeme se bavit o REACT, který je velmi zajímavý třeba pro oblast zdraví a investic spojených se zdravotnictvím, zatímco my v našem plánu více posilujeme prevenci v oblasti zdraví.

Já tím jenom říkám to, že to stále musíme porovnávat s balíkem 964 miliard korun, což je částka, která se podařila vládě, respektive premiérovi, popravdě řečeno i díky jeho urputnosti na Evropské komisi vydobýt, a tuto částku budeme mít do roku 2027, respektive až do roku 2030, pokud počítám tři roky navíc ještě. Je to rekordní částka a musíme z ní umět vyskládat velmi dobře všechny projekty, protože nemůžeme pouze vyseknout Národní plán

obnovy, podívat se na něj a říci si "toto mi tu chybí", když třeba právě v těch ostatních je daleko elegantnější použití nebo využití pro tyhle typy projektu.

Dnes ráno proběhlo veřejné slyšení, možná dokonce ještě probíhá, já jsem tam byl na začátku, čímž se uzavřel ten maraton, opravdu v tuhle chvíli už si troufám tvrdit nikoliv desítek, ale stovek, stovek setkání s jednotlivými svazy, platformami, občany atd. Nebyl v posledních letech dokument nebo vize, nebo to je jedno, jak to nazveme, plán, který by byl více diskutován na veřejné úrovni, než je Národní plán obnovy. A pokud někdo takový plán najde, necht' mi o něm řekne. Já tvrdím, že takový není.

To znamená, je to projednáváno, což samozřejmě neznamená, že každému vycházíme stoprocentně vstříc. To technicky nejde, protože ty požadavky původní byly na úrovni 800 miliard, potom 280 miliard, potom méně. Takže je vždycky třeba se na to dívat a umět to vysvětlit i občanům, je třeba to vysvětlit i podnikům, v čem vlastně pro ně může být ten plán zajímavý, že to není virtuální věc, že to není něco, co se někde natáhne z Evropy a utratí se to v rámci té či oné vlády nebo politické sestavy. Jednoznačně tím posilujeme komunikaci s úřady na bázi eGovernmentu, Portálu občana a tak dál. Prostě lidé budou mít jednodušší komunikaci se státem, pokryjí se bílá místa s vysokorychlostním připojením. To je přece to, o co občanům jde a čímž doplňujeme celou řadu nástrojů, které používáme dneska v rámci Ministerstva průmyslu a obchodu, kde jsme jasně řekli, že do roku 2024 nebude jedno jediné bílé místo, dokonce 2023, omlouvám se, původně to bylo 2024.

Je tam jednoznačně zdroj pro protipovodňovou ochranu, pro prevenci eroze, pro obnovy lesů, pro rozšíření sítě dobíjecích stanic, což není jenom podniková, ale i spotřebitelská záležitost, elektrizace a bezpečnost železnic, je to přece věc, která se skloňuje dnes a denně. A když už jsme u té bezpečné dopravy, nakonec jsou tam i zdroje na cyklotrasy nebo na zabezpečení železničních přejezdů. Máme tam kotlíkové dotace, které navazují na úspěšné projekty. Máme tam jednoznačně digitalizaci výuky, věc poptávaná spotřebiteli, žáky, studenty, rodiči. Je tam zvýšení digitálních dovedností v oblasti rekvalifikace, to je to, co nás bude čekat v těch následujících letech, výrazný požadavek Ministerstva práce a sociálních věcí. Ale i třeba zlepšení pozice žen na trhu práce, zvýšení dostupnosti předškolní péče, jsou tam jesle, jsou tam školky. Jsou tam jednoznačně posilovány pozice občana vůči veřejné sféře, například vyšší proklientská orientace. Je to celé postaveno na moderních technologiích. Oblast výzkum a oblast lékařských věd a výzkum s tím spojený je tam rozpracována jako v málokterém plánu České republiky v oblasti onko, v oblasti kardio, v oblasti infekcí a rovněž jsou tam zdroje na budování center zdravotních, zase s ohledem na nejnovější technologie.

Máme tam ale i tu podnikovou větev, která je velmi diskutována a která navazuje na program OP TAK a je třeba ho s tím takhle vždycky párovat, protože něco najdeme v tom strukturálním fondu, něco najdeme tady. Máme tady startupy, velmi diskutovaná věc, je to součást naší inovační strategie Země pro budoucnost, kde máme celý pilíř startupu. Navazuje to na projekt Digitální Česko, který zde dělá vládní zmocněnec. Nikdo tady neudělal pro Digitální Česko více než poslední tým pod vedením pana vládního zmocněnce Dzurilly a musím říct, že i s opozicí se komunikuje v té oblasti digitalizace, a myslím si, že to je o něco méně politická diskuse a více věcná, a je dobře, že tam půjde velká část zdrojů z tohoto.

Bude se zde budovat recyklační infrastruktura, velmi silné téma Ministerstva průmyslu a obchodu, cirkulární řešení v podnicích a opět oblast rekvalifikací. Jsem hrozně rád, že jsme tam nakonec prosadili i kvazikapitálové nástroje. To je to, co se hodně diskutovalo: Vložme peníze do institutu typu Českomoravské záruční a rozvojové banky – bude v budoucnosti Národní rozvojová banka, už máme ten projekt hotový – a těmito projekty financujeme na mezonetové bázi. To znamená, nejsou to peníze na utracení, jsou to peníze na vložení a

opětovně se nám začnou ty peníze do toho vracet. Velmi moderní, důležitý nástroj, tak rovněž ten tam najdeme.

Vyšli jsme vstříc ministru kultury, protože si uvědomujeme, že kulturní sektor byl tvrdě postižen, a zejména ta část kreativní kultury, kreativního průmyslu je tam zastoupena více než třeba v jiných zemích a jsem rád, že oblast digitalizace této oblasti tam je velmi, velmi významná.

Takže já jsem přesvědčen, že se tam všichni ti, kteří přemýšlejí nad znalostní ekonomikou, ekonomikou založenou na přidané hodnotě, kteří přemýšlejí nad tím, že chceme vytvořit chytrá řešení ve všech oblastech od zemědělství přes průmysl, energetiku, že se v tom najdou. Současně ale uznávám to, že se tam nenajdou stoprocentně, jak by očekávali, protože není možné prostě z těchto zdrojů vyjít vstříc úplně všem.

Chtěl jsem poděkovat všem aktérům i vám některým, kteří se mi ozývají, a projednáváme s nimi některé vaše náměty. Každého názoru si v tomhle vážíme a musím objektivně říct, že i když jsme tam celou řadu věcí nezařadili, nebylo to proto, že by to byly špatné nápady. O tom vůbec není řeč. Je to o tom, že ale každý to vidí ze svého úhlu pohledu, a kdybychom vyšli stoprocentně každému vstříc, tak to poskládáme ze stovek a stovek různých projektů a projektíků, které by byly možná dobře utraceny, s tím souhlasím, ale nedaly by nám v celkové pyramidě to naplnění vize, kterou chceme, to znamená sebevědomá země založená na přidané hodnotě, založená na inovacích, založená na vědě, výzkumu, založená na chytrých řešeních a založená na tom, že zde nebudeme budovat výrobu, průmysl, produkty a služby v oblasti založené na kvantitě, ale na kvalitě. A k tomu potřebujeme investovat do řešení takových, která nám to v horizontu několika let přinesou. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji místopředsedovi vlády a ministru průmyslu a obchodu a ministru dopravy Karlu Havlíčkovi. Pokračovat budeme vystoupením zpravodaje Františka Kopřivy a potom s přednostním právem za poslanecký klub sociální demokracie Ondřej Veselý. Pane zpravodaji, máte slovo pro své vystoupení – dispozice jednoho z navrhovatelů. Prosím.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já vám děkuji za to, že jsme minule schválili, byť těsně, pořad této mimořádné schůze. Vážený pane ministře, děkuji vám za informace, které jste přednesl jak minule, tak za tu aktualizaci, kterou jste přednesl dnes.

Já si dovolím zareagovat nebo uvodím to tím, já souhlasím naprosto s tím, co jste říkal minule i dnes, že to nemá sklouznout k porcování medvěda a že vlastně není důležité ani tak, jestli se přesune nějaká miliarda mezi tou nějakou komponentou do nějaké jiné, dokonce si troufnu tvrdit, trochu možná heretická myšlenka, že není v první řadě ani tak důležité, jestli to všechno dočerpáme nebo jestli si vezmeme ještě navíc nějaké ty půjčky, ale skutečně naším primárním zájmem by mělo být, a myslím si, že na tomhle bychom se měli shodnout napříč spektrem, protože jde o tolik peněz a mají to být investice do oblastí, které mají být konkurenceschopné a aktuální i třeba za 30, 40 let. Má to jít do pracovních míst, která budou i pro příští generaci. Má to jít do udržitelného hospodářství, do inovací, do digitalizace, tak si myslím, že bychom měli nalézt shodu, a proto jsme i také tuto mimořádnou schůzi svolávali, abychom se pobavili o tom, jaký typ vůbec projektů, ne jaké konkrétní, ale do jakých typů projektů to má jít a jak má vypadat ten proces a jak budeme potom posuzovat to, jestli ty konkrétní projekty, které budou předkládat žadatelé ať už ze státní správy, nebo ze soukromého sektoru, tak jak budeme posuzovat, že to naplňuje ty stanovené cíle, na kterých jsme se shodli v rámci celé Evropské unie. Takže já si myslím, že bychom se měli bavit

hlavně o tomhle, a potom samozřejmě můžeme dát dohromady všichni komentáře k těm jednotlivým komponentám a zjistit, jestli tam máme nějaké – nebo na čem panuje velká shoda, na čem třeba ne.

Co se týče tedy toho – já si dovolím ještě k tomu procesu. Moc si cením toho, že vláda je vstřícná, zvláště v poslední době. Cením si toho, že jsme schválili pořad této schůze a můžeme to tady projednávat. Cením například vzniku toho webu pro veřejnost, nicméně bylo to předloženo poměrně pozdě. To si asi musíme přiznat. Zatímco první verzi pan předseda vlády odvezl předsedkyni Evropské komise už někdy v říjnu, tak teď už máme vlastně půlku dubna, šlo to do mezirezortního řízení, což je super, ale od konce mezirezortního připomínkového řízení do toho termínu odevzdání Evropské komisi na konci dubna bude týden, což nevím, jestli je úplně dostatečné na zapracování připomínek, a my nikdo nemůžeme vědět, kolik se jich sejde. A navíc to byl důvod, proč jsme svolávali tuhle mimořádnou schůzi, protože my jsme to otevírali na výboru pro evropské záležitosti pravidelně a vždycky jsme slyšeli: příští týden už to půjde do mezirezortu. Ale to jsme slyšeli už před Vánoci a pak jsme to slyšeli každý týden, takže toto nechci kritizovat teď, když už to v tom mezirezortu je, ale jenom bych rád upozornil na to, že to nějaké zpoždění nabralo.

A já neříkám, že to a priori je špatně. Pokud prostě tam byly nějaké neshody nebo potřeba na tom více pracovat, tak to je v pořádku. Ale chtěl bych tady otevřít otázku, kterou jsme s kolegy svolavateli této mimořádné schůze diskutovali, a rád bych slyšel třeba váš názor, pane ministře, zdali by nestálo za to si požádat Evropskou komisi, protože některé členské státy už to avizovaly, o odklad toho termínu odevzdání. Neříkám třeba o půl roku, to by bylo kontraproduktivní samozřejmě, protože bychom to nestihli vyčerpat, ale třeba o měsíc kdyby se to odložilo, aby byl čas na vypořádání těch připomínek z mezirezortu. Tak to je jedna věc, kterou chceme i navrhnout potom v usnesení, a myslím si, že to je teď už k seriózní diskuzi, protože týden mezi koncem mezirezortu a odevzdáním, to mi přijde skutečně málo i vzhledem k tomu, že se to předtím protahovalo třeba o tři měsíce před tím mezirezortem.

Ještě co se týče toho procesu, vy jste tady zmiňoval, a slyšeli jsme to třeba i od státní tajemnice pro evropské záležitosti, že to vláda diskutovala a konzultovala s různými zainteresovanými subjekty. Vy jste tady řekl dokonce, že to byl pomalu nejlépe konzultovaný dokument v historii, tak se jenom chci zeptat, jestli bychom mohli vidět nějaký třeba seznam těch eventů a stakeholderů. Je mi jasné, že to vláda diskutuje s těmi největšími hráči třeba ze soukromého sektoru nebo s odbory, ale já jsem právě měl třeba opačnou zpětnou vazbu od některých nevládních organizací, že tam ty konzultace podle nich nebyly úplně dostatečné. Já jsem se na to ptal vlastně i v interpelaci. Tak jestli byste mohl zmínit některé třeba události. Víím, že teď během pandemie je těžké pořádat veřejné konzultace, nějaké kulaté stoly, ale jestli tedy, když říkáte, že to je historicky nejlépe konzultovaný dokument, tak prosím trošku o upřesnění, z jakých sektorů, kolik stakeholderů tam bylo přizváno a jak ten proces probíhal, protože vlastně těch veřejně oznámených takovýchhle kulatých stolů tak moc nebylo, pokud vím. Ale to je tedy ten proces a to už nějak běží a já to беру. A chápu i to, že to nabralo zpoždění.

A teď se tedy pojd'me zaměřit na to, co jsou ty obecné cíle toho plánu obnovy. Je to, jak už jste zmínil, nad rámec toho víceletého finančního rámce, je to zhruba nějaká čtvrtina, pětina těch peněz, které budeme v následujících sedmi letech čerpat z evropského rozpočtu, a tady byla shoda, že to má jít na projekty – jsou tam dokonce minimální procenta z toho balíčku, z toho objemu, která mají jít na digitální tranzici a na klimatickou tranzici. To znamená, že ty peníze mají jít do projektů, které jsou inovační, ať už ve státě, nebo v soukromém sektoru, které pomůžou jít směrem k digitalizaci. Všechny ty projekty by vlastně měly splňovat to, že budou udržitelné i za spoustu let, a měly by být rezilientní nebo měly být odolné vůči dalším krizím, ať už vůči pandemiím, nebo klimatické změně, nebo

nějakým dalším krizím, o kterých prostě dneska nemáme, lidově řečeno, ani šajnu. Mělo by to jít do té ekonomiky, jak jste sám zmiňoval, s vysokou přidanou hodnotou. Nemělo by to podporovat tu levnou ekonomiku, exportní výrobu součástek a být někde na chvostu dodavatelského řetězce. A v tom má Česká republika určitě rezervy, na tom se myslím všichni shodneme, a že nechceme být tou montovnou Evropy.

Některé ty projekty, které tam vláda naznačuje v těch komponentách, tak si myslím, že bohužel nejsou úplně v souladu s těmito cíli a spíše se to investuje do – já to budu ilustrovat na konkrétním příkladě. Třeba v těch digitalizačních komponentách, tak tam spousta těch projektů, tak jak jsou nastíněné, tak se nám zdá, že jsou spíš do údržby stávající infrastruktury, než že by šly do nové infrastruktury. Nemá to být podle nás jenom nějaké jako záplatování těch starých systémů, ale mají se vytvořit odolné systémy třeba v IT, bezpečné, které odpovídají moderním standardům, a nemá se to lít do projektů, které už jsou třeba několik desítek let staré, a prostě i když se do nich investuje, tak pořád budou jako starší a méně moderní, než když by se to investovalo rozumněji.

Potom další věc je tedy, že se to má investovat do – nebo nemělo by se to investovat do nějakých opakujících se výdajů nebo mandatorních výdajů, mělo by to skutečně jít na projekty, které přispějí k ekonomice s vysokou přidanou hodnotou, k těm inovacím. Takže třeba když tam byl ten nápad jako platit z toho důchody, tak to nepovažuji úplně za něco, co by byla nějaká reforma stávajícího systému. Takže se použijí akorát peníze z jiné škatulky nebo z jiné hromádky na nějaký stávající neudržitelný systém, tak to zase, není to úplně v souladu s tímto plánem obnovy.

Nyní bych se ještě rád vyjádřil ke konzultaci tady s Poslaneckou sněmovnou. Víím, že se to v některých výborech otvíralo, ale skutečně tady tu mimořádnou schůzi jsme museli svolat my jako zástupci opozice, ale tedy i část klubu sociální demokracie, abych byl fér. A souvisí to s tím tedy, že bude týden po tom mezirezortu do toho data odevzdání, tak já si myslím, že pokud je – a pokud jste sám říkal, pane ministře, že to chcete konzultovat, tak že se to má probrat se všemi zainteresovanými subjekty, tak já si myslím, že Poslanecká sněmovna, která má kontrolovat nějakým způsobem vládu, je volená veřejností, občany, tak že bychom to tady ve Sněmovně měli projednat ještě po konci toho mezirezortu. Potom, co se tam vypořádají připomínky. Říkám vypořádají, neříkám, že všechny připomínky se mají zapracovat jako kladně, což pochopitelně nejde, když jsou jich tisíce a mnohé jsou v rozporu, tak to samozřejmě jako nejde. Ale jde o to je vypořádat, aby prostě všichni, kdo se k tomu vyjádří, měli zpětnou vazbu, proč tedy... aby to nesklouzlo k tomu porcování medvěda, ale aby všichni zase měli jasno, aby tady byla shoda na tom, jaké tedy budou ty cíle nějaké společné pro všechny ty komponenty, resp. pilíře.

My tady ještě chceme tedy s kolegy, se kterými jsme svolávali tuto schůzi, navrhovat usnesení, které potom načtu v podrobné rozpravě, jestli se na ni dostaneme. Myslím si, že jsem tady už zmínil spoustu věcí, které tam máme.

Dále ty cíle toho fondu obnovy. Tak jedním z těch cílů je, že by to tedy mělo být zaměřeno hlavně na nějaké menší a střední podniky a v perspektivních odvětvích, jak jsem říkal. Ty, co jsou udržitelné, a ty, které budou aktuální i třeba v roce 2050. Přijde nám, že tam je hodně projektů šitých na míru těm velkým hráčům, což a priori není nic špatného. A jasně že v některých odvětvích typu třeba energetika, tak tam není moc silná konkurence, ale o to víc bychom si myslím měli politicky tlačit na to, aby to bylo co nejjednodušší pro ty žadatele, aby to bylo férové a transparentní. Aby stát komunikoval s těmi budoucími žadateli o dotace. S tím souvisí i to, že by vláda měla využívat průzkumy trhu a předběžné tržní konzultace.

Chtěl bych se zeptat, jestli tam něco takového proběhlo v rámci toho připomínkování nebo sbírání zpětné vazby. A jak už jsem tedy zmiňoval, neměly by se z toho hradit nějaké

mandatorní opakující se výdaje, rozhodně by peníze z tohoto fondu neměly sloužit na záplatování veřejných rozpočtů třeba i samospráv nebo i státních. Prostě na to tyhle peníze určené nejsou. Bohužel. Ani na nějaké jako kompenzace plošné, tak prostě to není cílem tohoto fondu. Já vím, že určitě bychom chtěli uspokojit všechny, a já věřím, že dál budeme pracovat na tom, aby ty sektory nejvíc postižené pandemií, aby tam byly férové kompenzace. Ale jak jste sám zmínil, tak máme i jiné evropské fondy, máme národní rozpočet a tenhle fond prostě není určený na placení mandatorních výdajů.

V poslední řadě měl by být zohledněn určitě kromě té digitální a klimatické tranzice i nějaký sociální rozměr těch investic. Ona to tam Evropská komise i sama uvádí, že by to mělo být v souladu koneckonců třeba se Zelenou dohodou pro Evropu nebo s Fondem spravedlivé transformace, aby ty investice, projekty hrazené z tohoto fondu nepodporovaly třeba regionální rozdíly nebo neprohlubovaly nějaké sociální nespravedlnosti atd.

Teď se ještě dostanu závěrem svého vystoupení ke komentáři už těch jednotlivých komponent. Nebudu určitě teď zmiňovat všechny, protože když bychom tady se všichni vyjadřovali ke všem těm komponentám, tak by to bylo asi dost nadlouho. Na to si myslím, že jsou třeba výbory. Takže tímto vás, ctěné kolegyně, ctění kolegové prostřednictvím pana předsedajícího chci i poprosit, abyste to třeba zvedli na svém výboru a ten svůj pilíř nebo komponenty, které se týkají té vaší gesce, tak tam prostě probrat. Myslím si, že to je vhodnější platforma i než tady plénum. Nicméně já na tom chci spíš ilustrovat ty obecné neduhy, které už jsem zmiňoval.

Tak u té digitalizace by měly ty investice vést k pro nás lepší propojenosti informačních systémů a k přístupnějším službám státu pro občany. Klíčové jsou investice do IT expertů přímo v úřadech nebo nemocnicích, protože jinak bude docházet k situacím, kdy si dodavatelé píšou zadávací dokumentaci sami, na míru, čímž se zabraňuje zase férové hospodářské soutěži a vytváří se tam nezdravá závislost na tom jednom dodavateli atd. Je neambiciózní poměrně a bez reálné vize a chybí tam konkrétní návrhy vlastně i na ty navazující... na změnu těch existujících procesů. Jak jsem říkal, je to spíš jakoby lití peněz do těch stávajících systémů, což určitě zase není úplně špatně, že by se to vůbec nemělo dělat, ale rozhodně to není tím hlavním cílem. Potřeba IT odborníků platí také v oblasti kyberbezpečnosti. V rámci těchto investic by určitě bylo vhodnější klást větší důraz na posílení role Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, jinak bude zase docházet k neefektivním investicím do předraženého, nebo v horším případě do nefunkčního softwarového zabezpečení.

Já si dovoluji zareagovat, pane ministře, vy jste tady minule zmiňoval, a to bych chtěl rozporovat, že tam vláda nepočítá s tím, řekněme v nadsázce, betonem, s tím betonováním, což v mnohých těch komponentách, tak je pravda, že tam se spíš cílí na nějaké udržitelnější projekty. A například v infrastruktuře samozřejmě beton být musí. Ale konkrétně třeba u komponenty 2.6 Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu, tak tam se počítá v tom návrhu s betonovými vodními nádržemi v zájmu boje se suchem a ochrany vody v krajině. Ale tady panuje přesvědčení velké části i odborné veřejnosti, že to jsou příliš jaksi invazivní zásahy a mohou být i kontraproduktivní a v mnohých ohledech problematické a že lepší prostředky pro boj se suchem a pro ochranu vody jsou méně invazivní metody jako třeba protierozní meze, mokřady, tůň atd.

A konečně školství. Tam je třeba komponenta 3.1, tak ta je podle nás dobře koncipovaná. Je tam vlastně, počítá se tam s reformou kurikula s důrazem na rozvoj IT myšlení, informatického myšlení a digitálních kompetencí, což se asi všichni shodneme, že je pro budoucnost naší ekonomiky klíčové. Ale zase je tam ten neduh, že komponenta by měla cílit také na obory s odborným zaměřením, což teď se nejsem jistý, jestli se s tím počítá. Ty tam teď podle mě nejsou, pokud si dobře vybavuji. Ale naopak vítáme třeba projekt fondu pro

poskytování IT vybavení znevýhodněným žákům, to je určitě věc potřebná. Ukázalo se to i během pandemie, během distanční výuky.

Konečně si dovolím v dopravních komponentách vypíchnout, že by možná bylo lepší prioritizovat železnici, a jak už jsem říkal nejen v těch projektech, které už jsou rozjeté v nějaké pokročilé fázi, ale i třeba do nějaké nové infrastruktury, do elektrifikace hromadné dopravy ve městech a do cyklostezek. Což jste zmiňoval, že se tam s cyklostezkami počítá. Jen si teď nejsem jistý tou alokací, zdali je to dostatečné.

V případě elektromobility si myslím, že by investice mohly mířit i do infrastruktury, protože ta je dostupná všem. Aby to zase nesklouzlo jenom k nějakým dotacím třeba na elektromobily, obdobně jako byly třeba kotlíkové dotace. Zase asi je to lepší než dotace, nevím, na nějaké parní lokomotivy, když to přeženu, ale přijde mi, že se tady vláda navrhuje vydat tou nejjednodušší cestou. Prostě se vypíší dotace pro občany, ať si zažádají, že si vymění kus za kus. Mělo by se zkrátka investovat i do té infrastruktury tak, aby byla udržitelná.

Já jsem se pokusil tedy pokrýt všechny ty oblasti, připomínky k tomu procesu. Zde si ještě dovolím tedy jednou vypíchnout – nevím, jestli už jsem to zmiňoval. Poprosil bych vás, pane ministře, jestli vláda počítá s nějakými benchmarky nebo s nějakými metrikami, podle kterých se potom bude vyhodnocovat v těch příštích letech, jestli to, co je napsané teď na papíře – a že to mnohdy vypadá tak pěkně, že se na tom vlastně shodneme, a já to cením –, ale jak se bude vyhodnocovat, že pak ty projekty, až si žadatel o tu dotaci podá žádost, ten projekt se postaví nebo zprocesuje, nakoupí se to, tak jestli se potom bude nějak vyhodnocovat, že to je skutečně v souladu s těmi cíli – digitální, klimatická tranzice, ten sociální rozměr že to má, a tak dále, že to jde třeba do malých středních podniků, to, co všechno jsem tady zmiňoval. Tak jestli se to bude nějak vyhodnocovat. Poslední moje otázka se týká toho, jestli tam bude nějaké vyhodnocování. Protože vy jste to nakoušl a já se s vámi v tomto shoduji, že ty projekty mají být v souladu s nějakými již platnými koncepcemi a strategiemi. Tak jestli se tam bude vyhodnocovat i toto třeba. Já nevím, navázání na koncepci rozvoje venkova a tak dále a tak dále.

Takže já si dovolím v tomto místě už skončit. Nebudu se tedy vyjadřovat teď k těm dalším komponentám, protože to bychom tady mohli probírat horem spodem. Spíš mi jde o ten proces, o to, jestli se tam budou vypořádávat ty připomínky, jestli případně vláda uvažuje o tom, požádat si o ten odklad, aby se to stihlo zapracovat.

Potom bych chtěl jenom zopakovat otázku, protože to je důležité. Jestli to vláda plánuje tedy předložit potom do Poslanecké sněmovny, po vypořádání těch připomínek, a to bych potom s dovolením ještě načtl v tom usnesení. Myslím si, že bychom jako Sněmovna měli chtít to potom ještě jednou projednat poté, co se vypořádají všechny ty připomínky. Tak abychom tady viděli tu finální podobu, kterou potom tedy pan premiér, nebo vy, pane ministře, kterou povezeme Evropské komisi do Bruselu, abychom tedy měli přehled o tom, co se v následujících letech, kam se těch, až tedy 190 miliard, tak kam budou směřovat.

Já vám v tuto chvíli děkuji za pozornost a těším se na diskuzi. Hlavně tedy o tom, o čem jsem právě mluvil, o tom procesu. Chtěl bych vás ještě, kolegyně, kolegové, vyzvat, pojd'me možná nerozebírat ty jednotlivé komponenty, možná ty, co považujete za nejdůležitější. Ale teď si myslím, že by nám mělo jít hlavně o ten proces, protože se blíží deadline a byl bych rád, kdybychom měli shodu alespoň na těchto obecných záležitostech. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: To byl zpravodaj a jeden z návrhů František Kopřiva. Nyní tedy budeme pokračovat. První je s přednostním právem za klub sociální

demokracie Ondřej Veselý a pak se stanoviskem klubu SPD bude vystupovat Jiří Kobza, pak kolega Baxa a další. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ondřej Veselý: Děkuji za slovo, pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já vlastně mám poměrně ulehčenou práci se stanoviskem za klub ČSSD, protože oba předřečníci toho řekli už mnoho. Já zdůvodním, proč jsme se připojili jako klub, i když jsme to nepodepsali všichni, ale brali jsme to jako klub, k tomu, aby tato schůze byla svolána.

My jsme považovali v té první fázi Národní plán obnovy, tak jak byl nastaven, za velmi špatný. Musím říct – a děkuji panu ministrovi, že to tady dlouze zdůvodnil – že od původních návrhů nastal obrovský posun. Opravdu se začíná naplňovat to, jak jsme si představovali Národní plán obnovy my. To znamená, že to nebudou investice do betonu, ale do lidí. My si představujeme, že Národní plán obnovy má být opravdu využit jako příležitost k tomu, abychom zásadním způsobem modernizovali českou ekonomiku, české lidské zdroje, využili je na digitalizaci, na obnovu českého průmyslu i českého bytí v oblasti životního prostředí, využití na Green Deal. Posuny tam nastaly opravdu veliké a já děkuji panu ministrovi, že zohledňuje ty připomínky a postupně, postupně opravdu Národní plán obnovy nabývá kontury, nebo směřuje ke konturám, které my si představujeme. Nicméně dávám za pravdu i panu zpravodaji Františkovi Kopřivovi v tom směru, že ještě nejsme na konci procesu a opravdu ten proces bude důležitý.

Jediné, v čem jsem nesouhlasil a nesouhlasíme my s Františkem Kopřivou, je ten návrh usnesení. On ho ještě tedy nenačetl, ale já se budu vyjadřovat. V bodě osm tam souhlas s částí, kdy opravdu jsme přesvědčeni, že prostředky z plánu národní obnovy by neměly směřovat do mandatorních výdajů. Nicméně jsou tam zmíněny explicitně důchody a my jsme přesvědčeni, že investice do reformy důchodového systému, do spravedlivých důchodů by byla správná. Právě proto nám tam vadí to explicitní vyčíslení důchodů.

Naopak bych chtěl na ministra apelovat, byť to není úplně jeho věc, je to spíš otázka paní ministryně financí, abychom zauvažovali nad tím, že bychom výrazněji využili ty prostředky na zvýhodněné půjčky. Pan ministr velmi správně říkal, že ty prostředky, respektive že ty půjčky jsou velmi výhodné. Já jsem přesvědčen, že při současném stavu veřejných financí si nedokážeme takto výhodné půjčky sjednat, a my bychom se nebránili diskuzi o tom, že bychom využili daleko více těchto prostředků než panem ministrem zmíněných deset procent.

Budu rád za další diskuzi. Budu rád i za to, že se shodneme na tom, jak má Národní plán obnovy fungovat. Zdůraznil bych to, co pan zpravodaj zmínil několikrát, to znamená, že by měl být nastaven nějaký řídicí orgán, ideálně zastoupený širokou sférou subjektů, sociálních partnerů, který by posuzoval ty žádosti a pak by je i vyhodnocoval. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Ondřeji Veselému. Nyní tedy požádám Jiřího Kobzu, aby přednesl stanovisko za klub SPD, připraví se pan kolega Baxa. Prosím máte slovo.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, dobré dopoledne. Já bych rád tady vznesl pár poznámek k tomu, co zde zaznělo a co jsem se dočetl v poslední verzi plánu obnovy, která v objemu necelých 500 stran dorazila především s tím, že se jedná o poslední verzi, která stále ještě probíhá mezirezortním řízením.

Chtěl bych říct jednu věc. To, co tady nezaznělo, je vlastně, z čeho všechny tyto projekty, na které si budeme muset půjčovat, budeme splácet a kdo je bude splácet. Protože

lítají tady stovky miliard, a když to zohledníme ke stávajícímu stavu státního rozpočtu, ve kterém tyto projekty ještě nejsou zohledněné, tak víme, že v letošním roce podle určitých prognóz se schodek státního rozpočtu přiblíží jednomu bilionu korun. A projekty v rámci obnovy jsou projekty, do kterých nás v některých případech tlačí Evropská unie. A je opravdu otázkou, které z nich nutně potřebujeme a které potřebujeme méně.

Nicméně fakt je ten, že prostředky, které budou na tento fond obnovy použity, vzniknou z evropských dluhopisů, za které bude mj. ručit i naše země. Nicméně bude ručit i za peníze, které půjdou do jiných zemí. Takže opět není řešeno nikde, jakým způsobem za prvé s těmito dluhopisy bude nakládáno, jak budou obchodovány, ale také jak budou vypořádány nakonec. To bych moc rád věděl. A je fakt, že celý tento plán mně připomíná v podstatě reklamu z České televize na nutnou půjčku na novou kuchyň, která sice zní hrozně krásně, ale není řešeno, jak a kdo tu půjčku splatí. Protože dluhy se platit musí, to víme všichni.

Mně osobně ten plán připomíná Marshallův plán, který v podstatě pod líbivými hesly obnovy zničených zemí v podstatě měl dlouhodobé dluhové plány a dlouhodobé finanční závazky, které našťastí naše tehdejší vláda odmítla. A myslím si, že bychom měli přistupovat i k tomuto plánu velmi, velmi rezervovaně. Je tady fakt, jak řekl pan ministr, že se ten plán neustále vyvíjí, neustále se mění. Co nevíme, co nebylo ani v tom plánu, protože na 488. stránce dole je napsáno, že část 4 o celkových dopadech tohoto plánu bude teprve doplněna, až skončí meziresortní řízení, ale potom opět musí být vyhodnocována. Vypadá to skoro tak, jako kdyby vláda, která tak ochotně naskakuje na tento plán, počítala s tím, že její starostí bude ty peníze utratit, zatímco splácením tohoto dluhu se bude zabývat úplně jiná vláda, takže není nutné se tím zabývat už teď. Jenomže naše děti tady budou, budou tady naši vnuci. A je jasné, že už jsou zmiňovány plány na zvyšování daní, jakým způsobem vlastně se bude přenášet břemeno splácení těchto dluhů na občany, a to je pro nás nepřijatelné.

Takže my s tímto plánem nesouhlasíme, nemůžeme ho podpořit, protože rozhodně neodpovídá plánům, jak by měl dobrý hospodář přistupovat k hospodaření státu a jakým způsobem by měl zabezpečit nejenom momentální prosperitu korporací, které se budou účastnit vyplňování tohoto plánu, ale především by měl pomýšlet na to, jak snížit dluhové zatížení země a snížit riziko, že naše děti a naši vnukové budou mít velké, velké problémy, aby se z těchto dluhů nějakým způsobem byli schopni vyplatit. Protože uvědomme si, že systém našeho hospodářství, který vychází z toho, že většina přidané hodnoty, která je zde vytvořena, je odsávána do zahraničí, tak nevytváří rezervy, naopak vytváří neustále nové a nové dluhy, které narůstají skutečně tragickou měrou. A fond obnovy v podstatě tyto dluhy – sice jim říká trochu jinak, ale jsou to pořád jenom dluhy. Protože i peníze, které dostaneme z toho fondu formou dotací, tak jsou peníze, které si půjčujeme na základě těch dluhopisů, za které budeme ručit.

Takže toto je naše stanovisko, toto je výzva a apel na vládu a na ostatní politické strany, abychom zastavili zadlužování země. Abychom byli velmi opatrní k dalšímu zadlužování a abychom si uvědomili, že prostě ty dluhy opravdu budou muset splácet naši občané, jejich děti, jejich vnukové, protože těch dluhů už začíná být příliš mnoho. A skutečně je nutné uvažovat velmi racionálně, šlápnout na brzdu a začít přemýšlet, co z toho skutečně potřebujeme a co z toho nemusíme mít, protože abych řekl citátem feldkuráta Katze: To se nám to debužiruje, když nám lidi půjčují. Jenomže my to taky budeme muset splatit zpátky.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Martin Baxa, připraví se paní poslankyně Balcarová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Martin Baxa: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Pane vicepremiére, milé kolegyně, milí kolegové, dovolte mi, abych vás seznámil s několika svými názory a komentáři, které se týkají Národního plánu obnovy a které jsou spojeny zejména s tím, jak by se měl Národní plán obnovy promítnout takzvaně do území, na územní dimenzi, a co je důležité podle našeho názoru z pohledu zejména samospráv.

Určitě by zasloužilo diskusi to, co tady zmínil ve svém úvodním slově pan vicepremiér, to, co zmínil pan zpravodaj i někteří další kolegové, jak poctivě byl tento program projednáván, jak se hodnotily priority, které by do něj měly být zařazeny, jakým způsobem uvažovaly jednotlivé resorty, jednotlivá ministerstva o tom, co do tohoto programu zařadit, a jaký je celkový plán České republiky s tím, jak tyto bezprecedentně velké finanční prostředky využít.

Já bych možná jenom na úvod zmínil to, že se opravdu nejedná o peníze, které tak nějak k nám jakoby přistanou a které budeme moci libovolně utratit v tom smyslu, že se jedná o úvěr. Ne ve smyslu toho, že my budeme s velkou částí těch peněz jako s úvěrem zacházet, ale v tom smyslu, že nakonec v nějakém výhledu bude muset Česká republika prostřednictvím Evropské unie tyto peníze splatit. Není to výhrada taková, jakou tady zmiňoval můj předřečník, je to spíš apel na to, abychom zacházeli s těmi finančními prostředky velmi obezřetně. Abychom je směřovali opravdu do oblastí, které vnímáme jako naprosto prioritní, prostě proto, že ty peníze, které tady teď využijeme, budeme muset v horizontu snad do roku 2050 myslím, že je tam uvedeno, nakonec splatit. A že se jedná o poměrně velký závazek, který si Česká republika bere. A to se bavím nejenom o těch 170 miliardách přibližně, ale i o těch dalších desítkách miliard, které tady pan ministr zmiňoval pro variantu toho, že by se financovaly prostřednictvím... nebo že by se využily prostřednictvím úvěrů nebo půjček.

Nemyslím si, že ta debata probíhala úplně tak, jak měla. Já vím, že pan vicepremiér to tady pak zdůraznil, že to bylo tolik různých projednávání. Myslím si, že v tom výsledku to úplně tak patrné není zejména v tom čase. Nicméně já se teď nechci vracet k tomu, co se tady v minulých měsících odehrálo, protože ten návrh je v meziresortním připomínkovém řízení a není mnoho času na to, aby Česká republika odeslala Evropské unii, Evropské komisi tu závěrečnou podobu a obhájila jednotlivé priority, které máme mít.

Chtěl bych zmínit v této souvislosti dvě základní věci. Tou první je to, že v těch vyjednáváních s Evropskou unií je samozřejmě dosáhnout nějakých kompromisů. Myslím si, že v některých oblastech se to podařilo. Vítám to, že se nakonec podařilo zajistit finanční prostředky pro oblast vzdělávání v opravdu velmi vysoké výši a zaměřené na to, co je reálně důležité, tzn. transformace obsahu vzdělávání, školních vzdělávacích programů, rozvoj kompetencí. A stejně tak vítám to, jakým způsobem v tuto chvíli jsou pokryty požadavky v oblasti kultury, která je pandemií COVID-19 zasažena velmi silně. Mimo jiné, pane vicepremiére, myslím, že jste ne úplně přesně zdůraznil v tom svém úvodním vystoupení skutečnost, že primární cíl RRF má sloužit k tomu, aby se oživila země v důsledku dopadů pandemie COVID-19, a že by peníze měly primárně směřovat na tento účel. Takže jsou tam věci, které jsou rozhodně pozitivní.

Já bych chtěl teď zmínit to, co si myslím, že je stále rezervou tohoto programu, co se nedostatečně v něm promítlo, a to, co je důležité pro rozvoj naší země. Jsem přesvědčen o tom, že málo je v tom programu zohledněna územní soudržnost, územní dimenze, potřeby samospráv, a ne ve smyslu toho, co by sama měla spotřebovat města, samy měly spotřebovat obce a kraje, ale to, co slouží v souladu s těmito cíli k tomu, aby se obnovovala Česká republika v důsledku dopadů pandemie COVID-19.

Jenom připomenu, že co se týká lokálních investic, nebo využití pro města a obce, tak se je nepodařilo prosadit do takzvaného REACTu, byť jsme se o to samozřejmě snažili a nějaké

původní představy takové byly. Chci zvýraznit to, že právě samosprávy mohou naplnit to, že jsou schopny rychle, efektivně připravovat investice v souladu s tím, jak je tento program předpokládá. Chci zdůraznit, že dopady ekonomické krize na města a obce jsou samozřejmě velké. A vedle toho to, co se často zmiňuje, se hovoří o takzvaném multiplikačním efektu lokálních investic, který je velmi vysoký z pohledu zaměstnanosti, kvality života v jednotlivých obcích a kde by se měly vlastně jakoby promítnout ty jednotlivé priority a komponenty Národního plánu obnovy i do budoucnosti.

Samozřejmě pan premiér ví i ze svých jednání třeba se Svazem měst a obcí, že Národní plán obnovy vzbudil velká očekávání, vyvolal velkou naději, bylo investováno i dost peněz už na předběžné přípravy tohoto plánu. Ale zdá se, že výsledná podoba, jak je v současné době navržena, se relativně málo samospráv dotýká. A já si samozřejmě velmi cením toho, že například v pondělí proběhne velké jednání o tom, jak by se měly promítnout dopravní priority do operačního programu Doprava v tom budoucím programovém období Evropské unie. Ale Národní plán obnovy je tady teď tady na stole a teď má poskytovat tu příležitost.

Zaměřil bych se na dvě konkrétní oblasti, které jsou podle mého názoru v NPO nedostatečně akcentovány, málo navrženy k podpoře, a to je veřejná doprava a revitalizace brownfieldů. Komponenta udržitelné a bezpečné veřejné dopravy vypadá na první pohled velmi bohatě, bych tak řekl. Je to, nemýlím-li se, přes 22 miliard korun. Když se ale podíváme do obsahu této komponenty, tak si musíme říci, že se jedná primárně o státní dopravní investice a investice do státní dopravní infrastruktury. A to si myslím, že není zcela postačující. Nejsem si zcela jist, jakým způsobem jsou právě v Národním plánu obnovy akcentovány například otázky obnovy vozového parku, ať už se týká železnic, nebo ať už se týká veřejné dopravy. A znovu může padnou argument: na tyto účely se bude čerpat z operačního programu Doprava v budoucím finančním období, nicméně právě teď by byla příležitost prostřednictvím Národního plánu obnovy reagovat na to, jaké jsou potřeby veřejné dopravy v České republice.

Vedle investice do vozového parku, ať už železnic, nebo obecně veřejné dopravy, je tam jedna specifická věc, která může vypadat na první pohled jenom jako zájem nějakého omezeného počtu samospráv. Ve skutečnosti se ale jedná o zásadní záležitost a to je rekonstrukce tramvajových tratí. Když si sečteme počet obyvatel ve městech, která tuto infrastrukturu využívají, tak se dostaneme k velmi vysokým číslům. A byť původně ten návrh v některé z předchozích verzí byl, v současné době tam není. Znovu může být v tom operačním programu Doprava, ale myslím si, že právě zaměření Národního plánu obnovy faktický důraz na řekněme nějaký zelený segment života ve městech i v naší celé zemi by toto přesně naplňoval. A to, že nakonec se veřejná doprava v tomto smyslu, nejenom tedy peníze do kolejí bych tak řekl, železničních kolejí, v tom zobrazila málo, je prostě chyba. A je to vlastně příležitost k tomu, nebo ještě máme příležitost toto opravit, upravit. Myslím si, že by to za to rozhodně stálo, byť znovu říkám, cením si ochoty zdůraznit větší roli tohoto segmentu potom v budoucím operačním programu Doprava. Je to vlastně cíl, to znamená veřejná doprava a její rozšíření, který je plně v souladu s tím, co po nás Evropská unie žádá, jakým způsobem se má ta takzvaná zelená ekonomika, použiji-li tento termín, ne úplně rád, ale v dikci toho, co tyto dokumenty říkají, zobrazit pro budoucí rozvoj naší země.

Druhé téma je revitalizace brownfieldů. Je to zcela konkrétní, možná v rámci celého balíku relativně malý, ale jinak jakoby zcela konkrétní segment, který právě umožňuje rozvoj života ve městech, představuje nejenom způsob, jak se zbavit nějakých lokalit, které jsou problematické, ale pokud by se jednalo o uvážlivý, rozumný výběr třeba nějakých velmi významných brownfieldů, tak bychom se bezpochyby dostali k tomu, že toto může sloužit nejenom k oživení samospráv, ale také k podpoře ekonomiky prostřednictvím těchto investic, k příležitosti pro ekonomický rozvoj. U nás v Plzni právě provádíme za přispění peněz

z dobíhajících fondů Evropské unie velkou transformaci bývalého areálu pivovaru Světovar na moderní startupové centrum. A to je příklad toho, jak lze racionálně využít, nebo jakou příležitost mohou poskytovat brownfieldy, je-li na ně dostatek finančních prostředků.

Pane vicepremiére, ta komponenta brownfieldů tam byla. Nakonec tam není. Ta částka tam nebyla velká, myslím 4 miliardy korun. Ale to, co se jeví jako malá suma ve velké částce 170 nebo více miliard korun, tak pro územní dimenzi, pro samosprávy by představovala velmi výrazné navýšení a velmi výraznou pomoc.

Určitě bychom takových příkladů našli celou řadu. Zmiňoval jsem ty, které jsou pozitivní. Ale musíme si říct, že vedle průřezových témat, jako je digitalizace, jako je vzdělávání, jako je kultura, jako jsou environmentální témata, tak konkrétní – zdůrazňuji konkrétní – podpora pro územní dimenzi, pro samosprávy představuje pilíř, který je tady prostě postižen málo, který pokud by byl patřičně naplňován, by určitě pomohl rozvoji České republiky, a znovu říkám, naplňoval cíle, které program RRF nebo jeho promítnutí v podobě Národního plánu obnovy v České republice by přispěl k tomu, abychom se zotavili z dopadů pandemie COVID-19, která nás takto těžce postihla.

Toho času, pane vicepremiére, moc není. Proto jsem si dovilil spíš než se vracet k tomu, jakým způsobem se toto projednávalo a kde se co zanedbalo nebo nezanedbalo, tak bych chtěl apelovat na tyto zcela konkrétní věci, které by mohly pomoci obyvatelům celé České republiky ve městech, obcích a samosprávách. Děkuju.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní s přednostním právem pan místopředseda Vojtěch Filip. Připraví se paní poslankyně Balcarová. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane místopředsedo vlády, paní ministryně, paní a pánové, omlouvám se, nemohl jsem svého přednostního práva využít, když jsem řídil schůzi, tak teď se vmezeřím mezi ostatní přihlášené.

Předložený Národní plán obnovy je důležitým dokumentem. Chci připomenout, že jsme v červenci, resp. v červnu loňského roku při projednávání třetí změny státního rozpočtu na rok 2020 požádali vládu právě o sedmiletý plán stabilizace veřejných financí jako Komunistická strana Čech a Moravy. Mnozí se tomu vysmívali. Mnozí říkali, co si tady představujeme. A přitom v Evropské komisi už vznikl program, který říkal, že je potřeba obnovit po pandemické krizi ekonomiku členských zemí, tedy včetně České republiky.

Mohu zopakovat fakta. Jde cca o 180 miliard dotací a 415 miliard půjček, které je možné čerpat, tedy ve srovnání s možností státního rozpočtu významné částky možného použití mimo mandatorní výdaje. Součástí každého plánu musí být i Národní plán reforem a předpokládá se provázanost na celé nové programovací období, tedy do roku 2027, resp. 2030, jak uvedl pan místopředseda vlády.

To, co mně na tom dokumentu vadí, nebo co bych mohl vyčíst, je, že zatím není kompletní. Národní plán reforem jsme dostali nekompletní. Vláda ho dodělávala v podstatě až teď, s ukončením vypořádání připomínek k 20. 4., což ještě probíhá.

Pro tuto parlamentní diskusi – a já nechci říct, že jsme si ji naplánovali brzy, já jen chci říct, že jsme ji naplánovali tak, abychom se k ní dostali, a vláda je tady ve zpoždění. To si musíme všichni uvědomit. Je to škoda, protože máme před sebou pouze částečný materiál, a já ho jako částečný také беру. Neobsahuje základní strategii využití těchto prostředků v rámci celé strategie obnovy naší země a to je podle mého soudu základní vada toho

materiálu. Způsob předložení vládou a představa jeho projednávání v Poslanecké sněmovně neodpovídá strategické závažnosti toho materiálu, a ty částky jsem uvedl.

Řekněme si přirovnání. Například projednávání státního rozpočtu, prvé čtení, zásadní strategické kroky, kam se to zaměří a co budeme dál dělat. To je podle mého soudu žel ke konstatování, že musí obsahovat a jasně vytyčit celkový strategický cíl České republiky v návaznosti na financování pro celé období roku 2020 až 2030. My jsme pořád v těch tříletých jakýchsi programovacích plánech, ale tohle je strategie. Ta musí obsahovat více kroků a musí naznačovat, jak těch prostředků využít. Je podle mého soudu důležité, abychom to po materiálu vlády vyžadovali. Prostě není to bez toho možné. Musí tam být zahrnuta jak podpora podnikatelských subjektů jako základního prvku ekonomie České republiky, to znamená jednotlivých segmentů průmyslu, ale je tam potřebná i podpora státního sektoru, který zatím jenom platí a zatím není jasné, kam má být nasměrován. Musí být v tom závěrečném, to znamená po 20. dubnu tohoto roku bych byl rád, aby Národní plán obnovy obsahoval snížení nákladů provozu státu, vytváření větší efektivity komunikace a řízení mezi státem a občany, podnikatelskými subjekty. Je třeba, aby byla definována podstata té sanace a pomoci nastartování ekonomie České republiky tam, kde ji ta pandemie nejvíce poškodila. To nejsou žádné fráze, to jsou základní principy toho, kam potřebujeme směřovat.

To odůvodnění je dáno tím, že vyřešení samotné například modernizace, stavebního zákona, důchodové reformy, ke které nedospěla vláda – a já jí to prosím nevyčítám, protože žádná vláda nebyla v tak složité situaci při té definici nového důchodového systému jako tato vláda, která řešila pandemickou krizi, a byl jsem účasten řady jednání o důchodové reformě v minulosti. Ale je potřeba se podívat i dále, protože posilování některých rezortních rozpočtů i s pomocí po pandemii poškozené efektivní (?) a racionalizací těchto resortů je potřeba se s tím vypořádat nejen onou digitalizací, která je často skloňována, protože potřebuje v podstatě klasický základ nového startu.

Česká republika při projednání musí tyto finanční zdroje a priority Národního plánu obnovy zpracovat do celkového širšího, alespoň sedmiletého plánu. Znovu připomínám červen minulého roku a naši výzvu, aby to vláda učinila. Dodnes tomu tak není. Já bych byl rád, abychom pro roky 2022 až 2028 měli připravený materiál, který bude možné využít. Uvědomme si, že celkově by měla být Poslanecké sněmovně předložena strategie, jak Česká republika smysluplně a efektivně využije v období 2021 až 2027, resp. 2030 s tím prodloužením, jak tady připomněl pan ministr, mimo vlastní rozpočtové zdroje celkem více než 900 miliard korun dotací a 400 miliard zvýhodněných půjček.

Nové operační programy Evropské unie mají dotační rozložení celkem 550 miliard, ponížené o odvody České republiky do Evropské unie. Tyto programy již nyní mají jak své věcné, tak i finanční priority a probíhá dokončování jejich projednávání, a já jsem rád, že alespoň v některých segmentech tady vláda pokročila.

Jsou tři samostatné specifické dotační programy mimo výše uvedené operační programy, celkově ve výši cca 200 miliard korun. Je to spravedlivá transformace zaměřená na podporu a transformace uhelných regionů. Myslím, že je tam 42,7 miliardy korun. Jedná se o Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj a byl bych rád, aby se tam využily.

Pro mne jako pro Jihočecha je důležitý ten program operačního programu Rybářství, více než tři čtvrtě miliardy korun, protože je potřeba si uvědomit, že je to tradiční součást našeho zemědělství, ale i zpracovatelského průmyslu, našeho exportu, který je velmi efektivní.

Modernizační fond, který je spravován Evropskou investiční bankou, nikoliv Evropskou komisí, je pro deset států, a to včetně České republiky. Dotace z příjmů prodeje evropských povolenek na kysličník uhličitý je tady v určitém odhadu cca 150 miliard korun. Reálně bude

pravděpodobně vyšší a pan ministr asi potvrdí, že ceny povolenek jsou otázkou velmi zásadní pro tyto věci.

Pokud tedy máme projednat Národní plán obnovy, tak je potřeba, abychom se soustředili na to, že prostředky Evropské unie mají určitý rámec využití. Je třeba do celkového konceptu toho sedmiletého plánu obnovy České republiky nejdříve zakomponovat využití uvedených dotačních nástrojů Evropské unie a jejich zajištění spolufinancováním konečných uživatelů. Bude se tedy muset podílet i státní rozpočet a koneční uživatelé, to znamená jak veřejný sektor, o kterém jsem hovořil, tak podnikatelské subjekty, se kterými to musíme spravedlivě vydiskutovat.

Předložený materiál, žel, zatím nepřehledně předpokládá implementační schéma těchto prostředků. Je více než žádoucí, aby byla od sebe oddělena implementace finančních prostředků, které bude využívat státní sektor a které budou určeny pro podnikatelské subjekty. Jsem přesvědčen, že pro podnikatelské subjekty je odpovídajícím místem kombinace Českomoravské záruční a rozvojové banky s kombinací odborných komisí složených z věcně příslušného ministerstva, nominantů vlády pro vědu a výzkum a případně i reputabilních odborníků z univerzit a jiných institucí.

Na závěr mi dovoluje konstatování, že z předloženého materiálu jasně vyplývá, že předpokládané využití dotací z Národního programu obnovy vznikalo jako sbírka přání jednotlivých resortů a některých účelových skupin, a to mě mrzí. To, že v některých resortech není ta jasná vize, mě mrzí ještě víc. Plán Národního programu reforem byl evidentně zpracován následně jako povinné slohové cvičení, které vyžaduje Evropská unie. Já rozumím tomu, že někteří chtějí mluvit bruselštinou, aby tam byli úspěšní, ale to asi není to, co potřebujeme. Celý materiál nenaplnuje očekávané principy schválené Evropskou komisí, to je podle mého soudu problém, a neřeší nabízené prostředky fondem testu celého víceletého strategického plánu toho nového nastartování a zefektivnění celého národního hospodářství, včetně modernizace státní správy.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem a zásadnímu strategickému dopadu celého komplexu dotačních prostředků z Evropské unie navrhuji, aby Poslanecká sněmovna přijala následující usnesení, které předneseme v podrobné rozpravě, a zavázala vládu k nápravě.

Za první. Předložený materiál Národního plánu obnovy včetně Národního plánu reforem požadujeme přepracovat tak, aby odstranil uvedené zásadní nedostatky.

Za druhé. Jako prioritní by měl být Poslanecké sněmovně předložen k projednání Národní plán reforem a na jeho základě by se pak celý Národní plán obnovy upravil.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Dana Balcarová. Připraví se paní poslankyně Krutáková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Dana Balcarová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, já bych ráda promluvila o třech komponentách.

První z nich je 2.6 Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu. Asi první věc, kterou bych ráda zmínila, že vnímám jako velkou chybu, že zrovna tuto komponentu zpracovávalo Ministerstvo zemědělství a ne Ministerstvo životního prostředí. Nechci tím říct, že by to Ministerstvo zemědělství dělalo úplně špatně, ale prostě tím orgánem nebo tím resortem, který řeší adaptační opatření v krajině a klimatickou změnu, je Ministerstvo

životního prostředí, a proto vnímám, že je to velká škoda, že to takto bylo rozhodnuto. Z toho možná i vyplývají ty moje výtky k tomu, nebo jsou to výtky Pirátů.

Celkově návrh v této komponentě nepodporuje jedno z hlavních témat Národního plánu obnovy, tedy ekologickou modernizaci včetně péče o krajinu, jelikož opatření cílí na realizaci buď přímo nevhodných adaptačních opatření, jako je právě úprava vodních toků a vodní nádrže, anebo pouze neinovativních a daných zákonem, například obnova lesů. Takže přínos této komponenty v podstatě buďto míří špatným směrem, anebo se v žádném případě nedá pokládat za inovativní. Ministerstvo zemědělství do Národního plánu obnovy zahrnuje úpravy vodních toků, přestože v jejich důsledku dochází naopak k nežádoucímu odtoku vody z krajiny. Já myslím, že tady už bylo řečeno mými předřečníky, že to betonování krajiny je jedna z věcí, která jim právě na plánu obnovy vadí. A musím říct, že opravdu bude velmi důležité, aby byla těmi opatřeními podporována retenční voda v krajině a aby naopak vlastně ta opatření, která Ministerstvo zemědělství bude podporovat, neprohlubovala zrychlení odtoku vody, aby nedocházelo k napřimování, kanalizování, ohrazování nebo prohlubování koryt pod záminkou zvýšení bezpečnosti při vyšších průtocích před povodněmi. Takže za mě by ta opatření byla potřeba opravdu posunout tím směrem, aby došlo k ekologické modernizaci, protože tato komponenta má také přispět k dosažení klimatické neutrality a to si myslím, že v tomto případě tak vůbec není. Děkuji.

Druhá komponenta, o které bych se chtěla zmínit, je komponenta 2.5, která se jmenuje Renovace budov a ochrana ovzduší. Co se týká ochrany ovzduší, to je tam řešeno pouze kotlíkovými dotacemi a to si myslím, že je velice málo, protože ochrana ovzduší v České republice trpí velkým deficitem a vlastně kvůli znečištění ovzduší běží proti České republice v tuto chvíli infringement, takže by bylo dobré využít ty prostředky právě na ochranu ovzduší, a to nejenom kotlíkovými dotacemi, ale třeba také v průmyslu a v teplárenství.

Co se týká Nové zelené úsporám, tak bych se chtěla zeptat pana ministra Havlíčka – ale ten mě teď neposlouchá – posloucháte. Já jsem se právě chtěla zeptat, že tam je alokace 10 miliard na Novou zelenou úsporám a vlastně svým způsobem tam dochází k pokrytí výpadku financování Nové zelené úsporám ze státního rozpočtu, jestli se to dá vnímat tak, že Národní plán obnovy slouží k naplnění nebo dotování výpadku, který je z Ministerstva životního prostředí do Nové zelené úsporám, protože původně tam bylo plánováno na rok kolem 4 miliard korun, ale z rozpočtu Ministerstva životního prostředí tam jde pouze 80 milionů a ten zbytek je právě plánovaný, že půjde z plánu národní obnovy. Jestli to opravdu takto má být? A i když je to financováno takto, tak za těch 10 miliard je v Národním plánu obnovy plánováno 35 705 renovací budov, ale přitom podle dlouhodobé strategie České republiky v tomto optimistickém scénáři se počítá, že bude za tři roky přibližně 70 000 budov renovováno, zatepleno. Takže tam vidím, že to není ani polovina. Takže tam jsem se chtěla zeptat, jestli tam dochází ke snížení té dlouhodobé strategie, nebo čím to bylo zapříčiněno.

A poslední věc, o které bych se krátce chtěla zmínit, je komponenta 2.3 Transformace průmyslu a přechod na čistší zdroje energie. A tam bych ráda poukázala a zeptala bych se, proč je tak málo příležitostí pro domácnosti v této komponentě, protože to všechno většinou cílí do průmyslu, ale na ty domácnosti je tam prostě velice málo. To je za mě všechno. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji paní poslankyni. Nyní je na řadě paní poslankyně Jana Krutáková. Připraví se pan poslanec Bendl. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Krutáková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, Národní plán obnovy, na jehož projednání nemáme v tuto chvíli dost času, má obnovit naši zemi a posunout ji dál. Místo toho ji však ukládá symbolicky do nálevu

a konzervuje. Chtěla bych vás seznámit s důvody, proč se domnívám, že plán je neefektivní a jeho jednotlivé kapitoly diskutabilní.

Od září roku 2020 cirkuluje řada návrhů, v prvních verzích se dokonce ani neuváděly částky a popisy jednotlivých oblastí byly úsporné a často dost obecné. Jde celkem o částku 170 miliard českých korun. 70 % těchto prostředků musí být vyčerpáno do roku 2022, zbylých 30 % do roku 2023. Proplácení bude probíhat do roku 2026. Návrh Národního plánu obnovy obsahuje řadu nicneříkajících výroků. To teď nemluvím o alibisticky zařazené kategorii překážky a rizika, která se objevuje ve všech komponentách. Působí to, jako by si vláda myla ruce, když píše u téměř každého cíle, že rizikem je například nedostatečná implementace recyklačních závazků vyplývajících z nově přijaté legislativy, což je obsaženo v komponentě 2.7 Cirkulární ekonomika.

Kde se však mohou občané dočíst, jak a nejlíp i konkrétně chce tyto překážky vláda překonávat? Jak je možné, že finanční rámce jednotlivých oblastí plánu jsou odbyté? Proč nevíme, jakou metodikou jste dospěli k těmto číslům? K žádné z těchto jednotlivých komponent nemáme podrobnější čísla, tabulky, modely ani predikce. Je třeba rozklíčovat jednotlivé položky, a to nejen pro nás daňové poplatníky, ale především pro Evropskou komisi, která bude plán schvalovat.

Co se týče diskuse nad tímto plánem, i zde Česká republika výrazně pokulhává za svými sousedy. Na Slovensku s občany ministři reálně debatují, dokonce se pořádají on-line diskuse Diskutujme s ministry o plánu obnovy. A zcela záměrně uvádím příklad Slovenska, abyste nám nemohli opět argumentovat tím, že hovoříme o příkladech z Německa a Rakouska a oni jsou dál. Slovensko je náš nejbližší sused, sdílíme řadu charakteristik. Také tam mají vysoká čísla nakažených a umírajících s covidem. Dokonce tam řešili i politickou a ústavněprávní krizi. Přesto si našli jejich ministři čas na své občany, aby s nimi probrali, jak mohou využít tuto neopakovatelnou příležitost.

No a pak jsme se na minulém jednání, kdy bylo zahájeno projednávání tohoto Národního plánu obnovy, dozvěděli od pana ministra Havlíčka, že existují oficiální webové stránky. Když jsem si však dělala přípravu k tomuto bodu, nikde o tomto webu nebyla ani zmínka. Není o něm nic řečeno ani na stránkách Úřadu vlády a to mi tedy nedává smysl. A těch domén, kolik tam funguje... Je jich asi osm, jsem napočítala.

A teď k samotnému plánu obnovy. Plán Evropské komise počítá se dvěma vlajkovými loděmi, které budou plout rozbouřenými vodami postcovidové Evropy. Je to digitalizace a zelená tranzice, tedy přechod od uhlíkové ekonomiky k bezuhlíkové. Komise sice stanovuje minimální procenta pro tyto priority, zároveň ale říká, že mají být obsaženy v určité míře ve všech oblastech plánu obnovy bez ohledu na to, čeho se týkají. A co český plán? Úroveň plnění zelené agendy je u 13 oblastí z celkových 25 čistých nula procent, úroveň splnění digitální agendy je u 11 oblastí z celkových 25 opět čistých nula procent. Chybí nám podle mě entuziasmus do těchto změn, zvláště těch tzv. zelených, ekologických, environmentálně šetrných. Místo toho se dozvídáme od představitelů Ministerstva průmyslu a obchodu, konkrétně náměstkyně Jirotkové, že zelená transformace bude bolestivá. Ano, bude to složité. A s takovým nicneříkajícím plánem obnovy asi i těžké a dvojnásob těžké. Abych ovšem nebyla pouze kritická. Je pravdou, že např. komponenta 2.4 Rozvoj čisté mobility přece jen obsahuje na rozdíl od jiných komponent poměrně konkrétní cíle a závazky.

Teď bych se ještě zaměřila na některé body konkrétněji.

Recyklace. Hovoří se však o recyklacích dost obecně. Cirkulárně se neopakuje jenom pojem cirkulární ekonomika, ale jen v několika oblastech chceme více recyklovat komunální odpady, vodu a zdravotnický materiál. Jak jsme na tom ale s recyklacemi dalších materiálů?

Čeká nás jich celá řada – stavební materiál, fotovoltaické panely. Měli bychom se nad tím specifičtěji zamyslet.

Protikorupční plány korupční vlády. Proč máme v národním plánu priority, které už dávno mohl Andrej Babiš prosadit? Je téměř osm let ve vládě a výsledek jeho protikorupčních aktivit je, že jeho již v pořadí druhá vláda si dá do plánu zaměřeného převážně na zelenou a digitální ekonomiku – cituji – přijetí zákona o ochraně oznamovatelů a souvisejícího změnového zákona. To má být snad nějaký vtíp? Vláda ve svém návrhu dále uznává: V současné době nejsou oznamovatelé protiprávních jednání v pracovním kontextu dostatečně chráněni proti odvetným opatřením. – Po všech těch kontroverzních nákupech během nouzových stavů budeme v Česku pár takových oznamovatelů korupce potřebovat ochránit asi co nejvíc.

Zdravotnictví. V další části se Národní plán obnovy věnuje i zdravotnictví. Ačkoli plně kvitují snahu podpořit a rozvíjet naše nemocnice a lékaře, domnívám se, že by bylo lepší se zaměřit na modernizování našeho léta fungujícího systému namísto např. vybudování českého onkologického institutu, což by asi byla velká betonová kostka uprostřed zelené louky. Této plánované výstavbě navíc chybí provázanost a konkrétně vypracovaný návrh, kdo bude třeba v institutu pracovat, co se stane s nemocnými pacienty po vyšetření, kde se budou léčit. Nebylo by lepší finančně podpořit např. Masarykův onkologický ústav, který má již pevně vybudované zázemí a síť lékařů? Centralizace omezí dostupnost průměrným lidem. Kdo bude rozhodovat o tom, kteří pacienti se budou léčit ve fakultních nemocnicích a kdo ve vysněném monstr onkologickém centru? Konzultovalo se to i s odbornými společnostmi? Nehledě na skutečnost, že v Národním plánu obnovy naprosto chybí podpora pro odvětví stomatologie a pediatrie. Je ovšem zajímavé, kolik prostoru se dostalo hematoonkologii, tedy oboru již bývalého ministra zdravotnictví. Česká republika drží prvenství v rakovině tlustého střeva, ale o tomto problému zde není ani jedna zmínka. Vůbec si nedovoluji zpochybňovat jednotlivé medicínské obory, a už v žádném případě nálepkovat jenom proto, že se jim věnuje určitý politický nominant. Chybí nám však jasná metoda, proč jeden obor dostal více prostoru, zatímco jiný, neméně důležitý, ne.

Doprava. Snad mě nikdo neobviní z vodíkové obsese, ale to je hudba ekologicky citlivé budoucnosti. V komponentu 2.4 Čistá mobilita se však s vodíkem počítá jen okrajově, dominantními zdroji zůstávají elektromobily a CNG. V dopravě jsme se evidentně rozhodli pořádně nevyužít ani strategickou výhodu naší země pro období zelené tranzice, a to hustou železniční sítí. Cituji článek z webu doprava.cz týkající se okřesaného rozpočtu na nové vlaky: "Museli jsme udělat výrazné škrty v některých oblastech, mezi které patří také doprava, přičemž došlo i k vyřazení kolejových vozidel," uvedl Adam Pápai z Ministerstva průmyslu a obchodu." – Podotýkám zajímavost. V září roku 2020 na konferenci v Pardubicích sliboval pan ministr Havlíček 40 miliard na vlaky, ke konci února 2021 už jenom 36 miliard a 8. dubna pro novinky.cz už ministr Havlíček hovoří jinak – cituji: "Zdroje, které jdou do dopravy, jsou ve výši 22 miliard korun a ty jdou do železnice ve smyslu digitalizace, zabezpečovacích systémů a posílení bezpečnosti v oblasti železnic. Budeme tím financovat nejmodernější trendy."

Další nelogičností je, že se řeší 5G pokrytí na vlakových koridorech, ne přímo ve vagonech. Vinou zastaralých vlakových souprav neprostoupí signál konstrukcí vagonů a pokovenými bezpečnostními skly, a tak bude tato snaha zcela zbytečná. Sečteno, potvrzeno – zatímco v Německu mají vlaky na vodíkové pohony a v Polsku hodlají využít evropské peníze na vlakové soupravy, my se staneme železničním skanzenem za situace, kdy máme dostat 170 miliard korun.

Kolegyně a kolegové, nebudu si tady hrát na věstkyni a předvídat budoucnost, nicméně se bojím, že špatně zvládnutý plán obnovy nám nic neobnoví, nezreformuje a tuto jedinečnou

šanci opět promarníme. Mnoho času na zásadní změnu návrhu nám nezbyvá. Koneckonců vláda opozici ani strategickým partnerům dlouhodobě v této oblasti nenaslouchá. A to je vlastně i důkaz toho, že jsme třeba včera odpoledne obdrželi teprve aktuální verzi Národního plánu obnovy o 483 stranách. Na přípravu jsme tedy dostali ani ne 24 hodin a to mi vskutku nepřijde jako vstřícné a transparentní jednání.

Já bych na závěr svého vystoupení chtěla prostřednictvím pana předsedajícího požádat vládu a pana ministra, aby tady z tohoto jednání, které probíhá, si opravdu vyznačili všechny návrhy, podněty a připomínky a v rámci připomínkového řízení se jimi zabývali. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní je na řadě v obecné rozpravě pan poslanec Petr Bendl, který ale není přítomen. Dále je na řadě Vojtěch Munzar, který také není přítomen. A pan poslanec Ondřej Profant, také není přítomen. Na řadě je pan poslanec Jan Zahradník. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Zahradník: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Kolegyně, kolegové, já bych se chtěl také vyjádřit k Národnímu plánu obnovy.

Ve svých preambulích se náš Národní plán obnovy také vyjadřuje a vztahuje k zelenému údělu, ke Green Dealu, který byl Evropskou unií přijat a který je vlastně jakýmsi základem v podstatě evropské budoucnosti. Já tady odcituji, co si jako cíl stanovuje tento Green Deal. Stanovuje si za cíl transformovat Evropskou unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů, ale ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů celkových emisí skleníkových plynů, využívání zdrojů a produkce odpadu.

Dámy a pánové, uvědomte si, že tento cíl, ke kterému Evropská unie chce směřovat, je vlastně v rozporu se základními přírodními a fyzikálními zákony, tedy oddělit hospodářský růst od spotřeby energie prostě je technicky, přírodně nemožné. Ale dobře, vycházíme-li z tohoto bludu a chceme-li se takhle obrovsky zadlužit, jak Národní plán a obnovy, a tedy vůbec celá ta evropská strategie předpokládá, tak to vyžaduje, abychom alespoň část těchto peněz využili smysluplně a skutečně ve prospěch nejenom evropské, ale i naší budoucnosti.

Já jsem se zaměřil na kapitulu 2.3 Přechod na čistší zdroje energie. Tady musím říci, že jako vlajková loď této kapitoly je považována fotovoltaika. Z celkového objemu zhruba 6,1 miliardy korun, které by do toho měly jít, se s 5 miliardami tedy počítá na fotovoltaické zdroje a zhruba 1,1 miliardy na obnovu a rozvoj teplovodních rozvodů nebo rozvodů tepla. Já tomu rozumím, že je to nejsnazší způsob, jak v oblasti energetiky naplnit ty sny a cíle Evropské unie z oblasti klimatických opatření, ale pravdou je, že naši energetiku fotovoltaika prostě zachránit nemůže. Nejsme v takovém geografickém prostředí, abychom se mohli spolehnout a vsadit naši energetiku na stabilní sluneční energii.

Já jsem si schválně do toho vyhledávače v souboru .pdf, který tam je, z těch 500 stránek zadal jaderná energetika, jaderná energie, jádro. Ani jednou se tam nevyskytuje. Já tomu, pane ministře, rozumím. Jaderná energetika není v taxonomii Evropské unie, prostě není možné ji podporovat. Ale je třeba říct, že je na obzoru možná změna v této taxonomii. Já nevím, teď tady mám údaj, že sedm představitelů, ano, tady... sedm představitelů členských států Evropské unie se obrátilo na předsedkyni Komise s výzvou, aby tedy rozvoj jaderného sektoru byl, nebo se dostal do zorného pole Evropské komise. Tady je dokonce možno ocitovat: Jaderný sektor je zpochybňován řadou členských států navzdory jeho

nepostradatelnému příspěvku k boji proti změně klimatu a šíří dosud nevyužitých synergií mezi jadernými a obnovitelnými technologiemi.

Čili jádro prostě je tou cestou, která by mohla pomoci budovat klimaticky neutrální energetiku. Já si myslím, že v té naší strategii, v tom Národním plánu obnovy by se k tomu bylo možné dostat, bylo by možné vynaložit nějaké finanční prostředky a určit je v tom Národním plánu obnovy na výzkum a vývoj v oblasti energetiky. Já bych nejradši řekl v oblasti jaderné energetiky, ale přemýšlím, zdali by to jako červený hadr nebyl pro mnohé z našich kolegů důvod, proč takovouto výzvu a priori zamítnout. Proto bych tedy ponechal jenom to slovo energetiky.

A vzhledem k tomu, že vím, že se nás pan zpravodaj Kopřiva chystá seznámit s návrhem na usnesení v podrobné rozpravě, tak bych navrhl, aby jako jeden z bodů toho usnesení byl také bod, ve kterém budeme vyzývat vládu, aby do Národního plánu obnovy zahrnula oblast podpory výzkumu a vývoje v oblasti energetiky, konkrétně za ten bod V, aby tam ty výzvy byly takhle řazeny za sebou. Čili já pak se v podrobné rozpravě asi budu muset přihlásit k tomuto svému návrhu. Pokud by si jej pan zpravodaj osvojil, tak to možná bude jednodušší, ale já se kdyžtak k tomu potom přihlásím.

Děkuji za pozornost, dámy a pánové.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane poslanče. A protože nikdo z dalších přihlášených není přítomen a hlásí se pan poslanec Leo Luzar, tak pan poslanec dostane slovo, potom pan poslanec Skopec. Já mezitím odmažu nepřítomné řečníky, kdyžtak se budou muset přihlásit znovu. Prosím, máte slovo.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážený pane ministře, Národní plán obnovy je velkou šancí pro Českou republiku a vaše slova, která jste v úvodu použil, vykreslila rozsah Národního plánu obnovy v zářivých barvách. To si řekněme. Pokud by se podařilo možná jenom desetinu z toho, co jste ve svém projevu zmínil, splnit, mohli bychom patřit k premiantům – a rád používáte ten výraz premianti – Evropské unie. Bohužel to rozpracování Národního plánu obnovy tak, jak jsme ho jako poslanci obdrželi, jak formou tabulkovou, tak textovou příliš nereflexuje to, co vy jste ve svém úvodním slově hovořil.

Když se podíváte na jednotlivé projekty podle oborů, které jsou předkládány, tak zjistíte, že se jedná většinou o šuplíkové projekty – já si dovolím tento výraz. Jsou to projekty, které již historicky na ministerstvech v různé fázi rozpracovanosti byly, nebyly realizovány, a jako příklad jeden z nejstarších projektů můžu zmínit protipovodňové ochrany, které se objevily po povodních, které zasáhly Českou republiku, a nebyly doposud realizovány v objemu miliard, čili se znovu jakoby reinkarovaly tyto projekty a objevují se v tomto Národním plánu obnovy.

Možná by stálo za to si říci, k čemu ty finance jako takové, které jsou půjčkou, zcela určitě půjčkou na budoucnost, které se deklarují jako cílené. Ten cíl je rozvoj investic nebo plnění historických nesplněných projektů a programů. To možná by stálo za konstatování a vysvětlení té části Národního plánu obnovy. Bohužel jsme tlačeni časem. Pochopil-li jsem správně i vaše slova, Evropská unie tlačí své členské státy, aby co nejrychleji rozjely národní plány obnovy a určily směry směřování finanční pomoci, která má na tento Národní plán obnovy přijít.

Z našeho pohledu, a teď budu hovořit za techniku, za hospodářství, za záležitosti spojené s rekonstrukcí a obnovou, si myslím, že tento plán se příliš soustřeďuje – a použiji ten výraz měkké projekty, omlouvám se za to. Ale podíváme-li se rozvoj například v oblasti

školský, tak každý by zatleskal a řekl: ano, je to investice do budoucnosti, do budoucnosti našich dětí. Určitě ano, ale když se podíváte konkrétně na rozpracování jednotlivých projektů, zjistíte, že v tom školství se spíše jedná o digitalizaci, internet do škol a podobně, čili všechny ty projekty, které od devadesátých let Česká republika se marně snaží rozvíjet a zpátky se vrací, jako bychom nedokázali zaměřit tu investici opravdu do toho vzdělání a výzkumu a opravdu k těm dětem, opravdu do toho prostoru školství pro budoucnost.

Podobný problém mám také s přístupem ke krajům, které jsou postiženy restrukturalizací. Hodně se hovoří o Karlovarském, Mosteckém a Moravskoslezském kraji v obecných tezích, ale konkrétní projekty snad s výjimkou opravdu rychlého naskočení do toho vlaku Moravskoslezského kraje, který tam některé konkrétní věci dával, se mi tam příliš nejeví. A přitom tyto kraje jsou postiženy docela výrazně tím dopadem evropské politiky a ty prostředky, které jsou v Národním plánu obnovy, by také tam měly být výrazně možná směřovány. Koncepčnost ale těch prostředků opravdu končí u těch jednotlivých projektů a chybí provázanost.

Bavíme-li se o energetice, tak jak již mí předřečníci zde hovořili, je to docela výrazný problém provázanosti jednotlivých typů investic, které z tohoto plánu budou realizovány, do nějakého uceleného celku. Jestliže hovoříme o útlumu, a asi se na něj budeme muset připravit, to znamená útlumu fosilních paliv v rámci energetického využití, musíme se orientovat i na nové zdroje. Já jsem tam nenašel žádné projekty typu budování nových plynovodů, které budou zcela jistě potřebné aspoň v aktuální náhradě spalování uhlí. Nejsou tam. A to jsou investice v řádu miliard, když si přepočteme, že to jsou liniové stavby, které se budou realizovat možná pět deset let. Nejsou tam.

Hledal jsem, jak už tady zaznělo, i jadernou energetiku jako nedílnou součást českého energetického mixu. Chápu, Evropská unie se na to nedívá zrovna zelenýma očima, ale pan premiér nás ubezpečoval, že se mu podařil husarský kousek v rámci vyjednávání s Evropskou komisí, a ta jaderná energetika k nám, k České republice, z pohledu Evropy byla přijatelná pro tu Evropu. Ptám se tedy, proč v tomto projektu se s tím nepočítá? Chápal jsem to ještě do doby, než vláda rozhodla, že převezme financování dostavby Dukovan jako investici vlády, a ne ČEZu. Proto jsem považoval za určité odchylení se, a očekával jsem tedy, že vláda využije tyto prostředky právě k tomuto směru, když už tedy je to plně vládní investice. Nestalo se to a nenašel jsem tam tyto projekty a považuji to za chybu. A teď vůbec nehovořím o tom, kdo by ty Dukovany realizovat měl, ale bavme se o jaderné energetice a nezapomínejme, že před námi je i Temelín. Ten rozdíl roků dožití mezi těmito dvěma zdroji není zase tak velký, aby nás opravňoval k tomu říci, že Temelín, to bude někdy v budoucnu, v dalekém budoucnu. Ta potřeba energetických bloků a výstavby bude zcela jistě nutná.

Další věc, která se týká a kterou momentálně probíráme, je investice do restrukturalizace problému brownfieldů, které máme v republice historicky, a dotýkají se bohužel zrovna mého kraje, Moravskoslezského kraje, ale jistě i povrchových těžeb v Ústeckém kraji a Karlovarském kraji, které také jsou málo řešeny, byť v životním prostředí nebo v té kapitole týkající se životního prostředí ty alokace jsou docela výrazné, ale ta realizace, technická realizace tam prostě chybí.

Co považuji zase naopak za určitý klad, je vysokorychlostní železnice, dopravní spojení. Ale toto zase vyplývá z toho, že již dlouhodobě na tom pracujeme a Ministerstvo dopravy pod vaším vedením předložilo projekty, které jsou schopny v brzké realizační fázi tyto prostředky vyčerpat. A z toho já usuzuji, a bohužel z toho projektu, jak jsem si ho četl, ten Národní plán obnovy, vyplývá, že jsou to hlavně projekty, které jsou již v nějaké fázi a v nějakém stupni rozpracovanosti, aby se rychle, rychle mohlo plnit. Ale to zase odporuje té koncepci, která byla dána, to znamená Národní plán obnovy jako budoucnost investičního rozvoje.

Čili nekritizují ani dopravní stavby, nekritizují železniční stavby, to je jistě potřeba, ale zkusme se znovu na to podívat z nějakého výhledu v budoucnosti, z výhledu toho, kde tyto jedinečné prostředky, které nás, byť to přímo takhle necítíme, ale zadluží nás v rámci Evropy, kam budou směřovány, protože to by měl být cíl a měli bychom určit ty směry. A možná, a teď použiji kacířskou myšlenku, ale možná by stálo za to nejtít až do těch detailů, ale spíše nastavit rámce a umožnit těm, kteří budou muset realizovat tyto projekty, aby oni sami dávali projekty, a my bychom jim jenom stanovili rámce. My žádáme, aby tam bylo třeba 30 %, já nevím, nízkouhlíkové energie, žádáme, aby tam bylo zohledněno – a další a další podmínky, které bych si teď mohl vymýšlet, ale nechci do toho detailu jít, ale nastavit jenom ty mantinely a parametry a zbytek nechat na realizačních krocích. Ono z té tabulky, kterou jsme obdrželi, tohle až příliš nevyplývá a asi nastal tzv. velký výprodej ministerstev, kdy vám každý všechno nasypal a řekl si: my za to nezodpovídáme, ale my to tady máme, pane ministře, starejte se. Chápu jejich politiku, ale tady byste vy jako ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy měl jasně říci: kolegyně, kolegové, ministři, takhle to nepůjde a bude třeba se k tomu vrátit a znovu to probrat a podívat se opravdu na ten výhled. Jsou to jedinečné prostředky a byla by obrovská škoda, kdybychom to využili na historické projekty, které možná již dneska ani nejsou aktuální, popř. již jsou v nějakém historickém kontextu za zenitem, a soustředili (nesoustředili?) se na tu budoucnost.

A znovu se zaměřuji na ty základní, které tam čerpají nejvíc pod velkým pojmem digitalizace. Je to velké heslo, ale to rozpracování, omlouvám se za ten výraz, je – no, nebudu to komentovat. Každý má možnost si to přečíst a podívat se, kam ty prostředky směřují. A když se bavíme, že tady bylo 14 miliard z Evropské unie na pokrytí bílých míst internetu v České republice, které jsme nevyužili, protože nebyl zájem, najednou se ten projekt znovu tam objevuje, znovu se tam dává. Už v trošku jiné podobě, ale je to vlastně úplně totéž – rozšíření internetu po České republice a další projekty. Prostě zkusme se k tomu znovu vrátit bez nějakých politických averzí, bez nějakých politických přání hledat cestu, jak tyto prostředky správně utratit ve prospěch České republiky.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Přeji hezké poledne. Omlouvá se ministryně spravedlnosti Marie Benešová od 14.30 do konce jednacího dne. A nyní má slovo pan poslanec Jan Skopec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Skopec: Děkuji za slovo. Já tu debatu nemám chuť prodlužovat příliš, nicméně dovoluji i mně se vyjádřit k Národnímu plánu obnovy trošku jiným způsobem než... (Odminka pro diskuzi u stolku zpravodajů.) Děkuji, ono to trošku ruší tady u řečnického pultíku. Děkuji pěkně.

Čili já se chci podívat na ten plán obnovy trošku jiným způsobem než moji předřečníci, kteří se ve většině případů zabývali tím, jak je ten očekávaný balík peněz rozdělen, a někomu se to líbí více, někomu méně, protože to někomu vyhovuje z hlediska jeho profesí, zájmových skupin a já nevím čeho, tak mu vyhovuje to rozdělení peněz méně, někomu více.

Podle mého názoru se tady ale ke škodě nikdo nezabýval otázkou, zda tato forma rozdělování peněz, zda tato forma plánu přerozdělování peněz, které si ještě navíc bude muset Evropská unie půjčit, skutečně může vést k něčemu, co nazveme obnova evropské ekonomiky a obnova ekonomik členských států po koronavirové krizi. Já o tom nejsem přesvědčen, a to z mnoha důvodů. Jedním z těch hlavních důvodů je to, že prostředky, které se v rámci Národního plánu obnovy budou přerozdělovat, jsou prostředky, které si nejdříve bude muset Evropská komise půjčit. Bavíme se tedy o penězích a o projektech, které budeme financovat

na dluh. Jestli něco v posledních letech Evropskou unií ekonomicky brzdilo, jestli jí něco dělalo potíže, tak to byla předluženost členských národních států, v některých případech vedoucí až k bankrotu a k nutnosti ostatních členských států, resp. jejich daňových poplatníků, se podílet na dlužích jiných.

Já jsem skutečně přesvědčen, že dluhy se k prosperitě dopracovat nelze, a myslím si, že to historie ukázala několikrát, a Národní plán obnovy má ambici stejnou. Mění se pouze forma. Místo dluhů národních států, kterým už často investoři nejsou ochotni za normální úroky půjčovat, si nyní bere dluh nebo půjčku Evropská komise, půjčku, za kterou budou ručit jednotlivé národní státy. Opravdu tento princip, kdy chceme prosperitu zajistit na dluh, nikdy nefungoval a podle mého názoru nebude fungovat ani dnes.

Stejně tak ty oblasti, které má Národní plán obnovy financovat, a připomeňme si, že jsou to především peníze směřované na transformaci, na ekologický New Deal, na změnu v energetice, na dalekosáhlou změnu v energetice, v automobilovém průmyslu, všechny ty environmentální projekty a ideologie, o kterých jsme se tady v souvislosti s Evropskou unií a jejími politikami v minulosti bavili, se zhmotňuje právě v tomto plánu obnovy. A znovu si nejsem jistý, jestli útlum tradičního automobilového průmyslu, jestli odchod od tradičních zdrojů energie může přinést ekonomický růst. Já jsem přesvědčen, že to spíše bude komplikovat situaci zejména průmyslovým zemím. A jestli je jedna z nejprůmyslovějších zemí v rámci EU, tak je to právě Česká republika. A všechny ty kroky ať už v té zelené agendě, nebo i v dalších míří proti zájmům průmyslových zemí. Takže já si skutečně nejsem jistý, jestli tato forma a tento způsob rozdělení peněz může přispět k něčemu jako k plánu obnovy.

Stejně tak to slůvko mate. Já jsem přesvědčen, že obnovu nebo restart ekonomiky po pandemii, mluvím teď o podmínkách České republiky, nejde zajistit prostřednictvím dotací. Obecně jsem přesvědčen, že bohatství, ekonomický růst vzniká prací, vzniká podnikavostí lidí a firem, vzniká tím, že podnikatelé a firmy jsou ochotni riskovat, jsou ochotni a schopni přinášet inovace. To je ten skutečný motor ekonomického růstu a to je to, na co bychom měli vsadit poté, co odezní pandemie a budeme potřebovat restartovat českou ekonomiku.

Nemyslím si, že českou ekonomiku po pandemii zachrání jakékoliv dotace od kohokoliv, ať už od EU, nebo od někoho jiného. Jsem přesvědčen, že Českou republiku po pandemii zachrání pouze to, že česká vláda bude plnit domácí úkoly. Mezi ty domácí úkoly bezesporu musí patřit záchrana zejména malých a středních podnikatelů, kteří jsou nejvíce ohroženou skupinou, na které dopadají koronavirové restriktce nejvíce. A já se obávám velmi toho, že stovky a tisíce živnostníků, malých a středních podnikatelů poté, až vláda zruší poslední koronavirové restriktce, prostě už své provozovny, živnosti a firmy neotevrou, protože tu dobu nepřežijí. To bude ten úhelový kámen toho, jestli se podaří po pandemii naši ekonomiku znovu nastartovat a obnovit. Nikoliv to, jestli z EU dostaneme o tolik miliard více nebo o tolik miliard méně na projekty v České republice.

Dalším domácím úkolem, který rovněž nevyřeší EU ani žádný národní plán, je uzdravení veřejných financí, které se v rámci té koronavirové krize dostaly do čísel, která musíme všichni vědět, že jsou dramatická, že jsou tragická, že jsou hrůzostrašná a že nevěští pro Českou republiku nic dobrého. Jenom připomenu to, vlastně konstatoval to i Nejvyšší kontrolní úřad, že pouze menší část nárůstu těch výdajů v posledním roce souvisí s pandemií koronaviru a že ta větší polovina jde na vrub úplně něčeho jiného, já bych nazval neschopnosti vlády hospodařit v rámci rozumných ekonomických možností a podmínek, které v České republice mají.

Obnovu české ekonomiky a restart po té pandemii zajistíme určitě tím, že zjednodušíme daňové prostředí pro občany a firmy v České republice, které patří mezi nejsložitější

i v mezinárodním srovnání. To je opět domácí úkol, který nevyřeší žádná dotace, který nevyřeší EU, který musí vyřešit vláda České republiky.

Koronavirová krize ukázala rovněž celou řadu nefunkčních, zkosnatělých, pomalých institucí na straně státu. Opět obrovský úkol: když už jsme pandemií koronaviru museli prožít, tak je to příležitost tyto pomalé, ztučnělé, nefungující instituce rozhybat. To je opět domácí úkol vlády, nikoliv úkol EU. Myslím si, že zbytečná byrokracie, obrovský počet úředníků, které současná vláda za poslední roky do státní služby nabrala a kteří jsou hrazeni z veřejných peněz, také nepomáhají ekonomickému růstu České republiky, ale spíše otravují aktivním a podnikavým lidem život. I to by měl být úkol spíše té budoucí vlády, aby s tou přebujelou byrokracií a přebujelými regulacemi něco udělala.

Já jsem tím chtěl naznačit, že to, jestli bude česká ekonomika úspěšná po odeznění pandemie, nezáleží na nikom jiném než na nás. Nezáleží to na žádném evropské programu, nezáleží to na žádných evropských dotacích. Záleží to na tom, jestli vláda České republiky bude schopna prosadit, napsat, prosadit a vymoci skutečné reformy, které budou znamenat, že se česká ekonomika stane konkurenceschopnější, že se podnikatelské prostředí v České republice zlepší a že se veřejný sektor dá dohromady, ať už se týče veřejných financí, tedy toho, jak hospodaří, tak co se týče své velikosti, tedy odstranění zbytečných byrokratů a zbytečné byrokracie.

Nicméně já jsem pragmatický politik. A ve chvíli, kdy tu jistý balík peněz leží na stole – ačkoliv já jsem nešťastný s tím, že si na něj Evropská komise půjčuje a my za to budeme ručit – je samozřejmě úkolem nás ty peníze využít pokud možno co nejefektivnějším, racionálním způsobem a v tomto smyslu se chci určitě zastat všech tvrdých infrastrukturních projektů, které podle mého názoru by stát musel udělat stejně tak z národních zdrojů jako případně ze zdrojů z Národního plánu obnovy, ať už jsou to ty vodní zdroje, ať už je to jakákoliv infrastruktura, která koneckonců může pomoci i tomu podnikatelskému sektoru, aby mohl fungovat lépe.

Myslím, že s měkkými projekty jsme měli zkušenost i v těch předcházejících programovacích obdobích, a všichni jsme viděli, že z velké části to jsou utracené peníze za nic. Utracené peníze, které České republice, jejímu rozvoji příliš nepomohou. Takže pokud bych pro něco horoval, tak je to určitě pro to, aby co největší část těchto peněz mířila na výstavbu a do vybudování infrastruktury spíše než na nespravedlivé dotace určitým podnikatelským skupinám na úkor jiných podnikatelů nebo na jakékoliv jiné měkké projekty, které se i v minulosti ukázaly jako vyhozenými penězi.

Děkuji pěkně za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní se tedy rozhlédnu, zdali má... Ano, tak pan poslanec Profant. Tak prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Profant: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážení kolegové, vážená veřejnosti, já bych chtěl mluvit o oblasti digitalizace, primárně kapitole, nebo kapitole, nebo co to je, 1.1 a 1.2. Oblast digitalizace je v Národním plánu obnovy zcela neambiciózní. Zabývá se jen financováním současných de facto mandatorních projektů, ale nepřináší žádnou novou hodnotu prostřednictvím skutečné vize, která by vedla v reálnou investici. Takovou investici, která nám do budoucna k něčemu bude. Jedná se o důsledek lenosti a rezortismu. Například každý systém, který komunikuje s občanem, potřebuje integraci na NIA, na centrální identity. A každou soutěžíme zvlášť. Proč neinvestujeme drobné peníze do jednoho centrálního řešení dostupného pro všechny? A zcela stejná situace je například u napojení na základní registry, respektive eGON Service Bus.

Další ohromnou trhlinou je, že masivně investujeme do nákupu železa a technologií, ale nikde nejsou investice do obsluhy. My si tedy nakoupíme hardware a velmi drahé technologie, ale opět nebudeme mít nikoho, kdo by je uměl ovládat. Čili cíl nákupu nebude splněn. Drahý hardware nebo drahé technologie jsou úplně k ničemu. V ničem se neliší od těch levných, pokud nemáme odborníky, kteří je umějí ovládat. Bez kvalitních IT odborníků hrozí, že prostředky nebudou vynaloženy efektivně. Bude docházet k situacím, kdy si dodavatelé píší zadávací dokumentaci sami, na míru, čímž zabraňují férové hospodářské soutěži, což je efekt známý jako vendor lock-in. Čili já se obávám, že v této kapitole, tak jak je překopírovaná ze starších plánů, nikoliv napsaná, jenom směřujeme k dalším e-shopům na dálniční známky.

Úplně stejná situace nastane u části, která je na kybernetické zabezpečení nemocnic. Tam jdou ohromné peníze, ale já se velmi obávám, že to skončí v nákupu různých firewallů a podobně, a o ty pak člověk zakopne ve sklepě, aniž by byly zapojeny. To se opravdu v nějakých institucích stalo, protože prostě tam nebyl nikdo, kdo by je uměl ovládat nebo protože se do té infrastruktury nehodily a prostě se jenom nakoupily. A pokud tomuhle opravdu nezabráníme, tak bude plán obnovy k ničemu.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní se rozhlédnu, zdali má někdo zájem ještě vystoupit v obecné rozpravě. Ano, je to paní ministryně Dostálová s přednostním právem. Prosim máte slovo.

Ministryně pro místní rozvoj ČR Klára Dostálová: Vážené kolegyní, vážení kolegové. Děkuji, pane předsedající, za slovo. Já jsem dostala na stůl návrh usnesení. A samozřejmě nikomu nemohu bránit. Jenom bych chtěla opravdu tady jenom zdůraznit některé aspekty Národního plánu obnovy, které možná v kontextu všech těch myšlenek, které jste tady představili, mohly zapadnout.

Je nutné si uvědomit, že Národní plán obnovy je jeden z programů, které bude mít Česká republika k dispozici. Dohromady budeme mít zhruba necelý bilion korun, zhruba 960 miliard korun. Spoustu těch věcí, které jste tady jmenovali, ať už je to veřejná zelená doprava a tak dále, budou jak v operačním programu Doprava, budou v Integrovaném regionálním operačním programu. Chci jenom zdůraznit, že Národní plán obnovy není všespasitelný. Jsou tady samozřejmě i kohezní fondy, Modernizační fond, Fond pro spravedlivou transformaci a mnohé další.

Pokud se podívám na to usnesení, jak mám před sebou, a hned ten bod jedna, kde doporučuje vládě odklad – odklad termínu předložení Národního plánu obnovy. Moc vás všechny prosím, abychom k těmto krokům nepřistupovali. Národní plán obnovy, 70 % všech zdrojů musí být zazávazkováno, to znamená pod smlouvou, do konce roku 2022. Jakékoliv zdržení je v neprospěch České republiky. Skutečně jde o velký objem peněz a naším cílem musí být zazávazkovat ty dobré projekty co nejdříve. Celá alokace musí být zazávazkována do konce roku 2023. Poslední platba může proběhnout v roce 2026. Takže toho času je opravdu málo a jak bod jedna, tak bod dva, tak bod tři jsou skutečně body, které všechny tyto kroky zdržují. U bodu dva probíhá klasické mezirezortní připomínkové řízení. Určitě se všichni partneři k tomu budou moci vyjádřit a Ministerstvo průmyslu a obchodu samozřejmě připomínky musí vypořádat.

Stejně tak je potřeba si říci, že tady bod čtyři – připomínat komponenty Národního plánu obnovy v oblasti digitalizace nebo klima. Národní plán obnovy má od Komise povinnost 20 % na digitalizaci. Plní ji na 25 %. Klima má povinnost na 37 %. Plní ji na 41 %. Takže debata o tom, že by Národní plán obnovy toto nespĺňoval, skutečně asi není namístě.

Co se týká vyzývat vládu, aby co nejvíce peněz dala pro malé a střední podniky, já bych vám všem chtěla doporučit, abyste si stáhli Dohodu o partnerství, která je také v eKLEPu. Dohoda o partnerství má přílohu číslo 3, kde je krásný rozcestník, kde uvidíte samostatně podnikání, eGovernment, prostě všechny tyto věci, ze kterých všech fondů se to dá financovat. Takže malé a střední podniky, nejenom Národní plán obnovy, ale například operační program Technologie a konkurenceschopnost.

Co se týká doporučení na průzkumy. Každý veřejný zadavatel má povinnost postupovat podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Vyhodnocení žádostí, aby bylo transparentní, na tom to samozřejmě celé stojí, protože vždycky samozřejmě ten transparentní postup vyhodnocování žádosti je dán jako povinnost řídicímu orgánu.

Takže já jsem chtěl jenom na toto upozornit, abychom opravdu u těch usnesení se nesnažili udělat kroky, které by vedly k tomu, že to budeme zdržovat na české straně a ve finále se vystavíme tomu riziku, že ty peníze nevyčerpáme. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec František Kopřiva, zatím poslední přihláška do obecné rozpravy. Prosím.

Poslanec František Kopřiva: Já jen stručně. Musím se trochu ohradit proti paní ministryni. Ona to tady podává, že snad jako chci poškozovat zájmy České republiky, když chci, aby se mohly řádně vypořádat připomínky. Já jenom upozorním na to, že my jsme na to čekali půl roku, než jste to předložili do mezirezortu. Jasně, mezitím nám chodily ty komponenty různě odděleně a pak třeba za týden přišly v úplně nové podobě. Ale nepřišlo nám to nikdy uceleně, takže bylo těžké se k tomu jakkoliv vyjadřovat. Takže tady bych možná zopakoval tu otázku, s kým to tedy vláda konzultovala.

A teď když navrhujeme odklad – já tedy navrhu nakonec o pět týdnů, s tím, že mnoho členských států nejspíš zvolí obdobný postup. Tak nechápu, proč oproti tomu půl roku, který jsme na to čekali, teď vy mi tady tvrdíte, že nemáme teď měsíc na to, abychom si to mohli všichni pořádně přečíst, ten obsáhlý dokument, a probrat to ještě jednou pak tady ve Sněmovně. To mi přijde trošku disproporční vzhledem k tomu, že pokud tvrdíte, že v českém zájmu je to odevzdat co nejdřív, tak jste nám to mohli jako vláda předložit už před Vánoci, jak jste tvrdili na schůzi. Je to v zápisu výboru pro evropské záležitosti. Tak jste to měli předložit už v tom prosinci a už to tedy mohlo být odevzdané Evropské komisi. Ale předložili jste to do toho mezirezortu teď před týdnem. Takže by bylo vhodné, aby tam konečně zůstal čas na vypořádání ještě připomínek a probrání jednou ve Sněmovně.

To je za mě všechno. Já v podrobné rozpravě načtu to usnesení v kompletní podobě. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na faktickou poznámku paní poslankyně Helena Langšádlová. (O slovo se hlásí poslankyně Mračková.) Ale vy jste to stáhla, paní poslankyně. (Poslankyně Mračková: Já jsem normálně.) Normálně. Takže na faktickou poznámku paní poslankyně Helena Langšádlová, pak paní poslankyně Mračková běžnou přihlášku. Prosím.

Poslankyně Helena Langšádlová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych chtěla reagovat na svého předřečníka, pana poslance Kopřivu. Zcela se ztotožňuji s tím, co tady řekl, i s tím, co je předloženo. Paní ministryně, my dobře víme ohledně limitování času na čerpání prostředků. Ale mně opravdu přijde nepřijatelné, abyste tady říkala a naléhala na urychlení

v řádu týdnů ve chvíli, kdy jsme nedostali... je duben, je polovina dubna, my jsme na minulém jednání dostali úplný polotovar. Úplný polotovar, kde chyběly kapitoly, byly tam celé části nedodělané.

Tentokrát jsme také nedostali hotový materiál. I tam jsou ještě dneska chyby. A dostali jsme to včera večer. To samo o sobě je opravdu naprostým projevem nedobré vůle spolupracovat se Sněmovnou. Já vnímám tu rychlost čerpání, ale neméně důležitá je kvalita materiálu a dostatečně projednané jak na té expertní, tak i na politické úrovni. Takže prosím buďte velkorysá k našim návrhům, protože si myslím a jsem přesvědčena, že mají svá opodstatnění.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní v obecné rozpravě paní poslankyně Mračková. Prosím máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, já bych se také ráda vyjádřila ke svým předřečníkům, k paní Langšádlové i k panu Kopřivovi, a to především ve vztahu k paní ministryni a k tomu jejímu příspěvku.

Paní ministryně tady na nikoho nenaléhala. Paní ministryně pouze konstatovala fakt, který je a který by si měli všichni uvědomit, to je, že v rámci Národního plánu obnovy musí být 70 % té alokované částky již zazávazkováno v roce 2022. Pokud se tak nestane, tak Česká republika o ty finanční prostředky může přijít. Takže ona na to pouze upozornila.

A jde o to, že opravdu když se přečtete ty návrhy usnesení, které se tady předkládají, tak zrovna u toho bodu jedna, kde se tedy žádá odklad toho termínu, může dojít k ohrožení těch finančních prostředků, aby je Česká republika mohla v rámci Národního plánu obnovy čerpat. Všichni víme, a věřím tomu, že i pan kolega poslanec pan Kopřiva, prostřednictvím pana předsedajícího, ví, že proces má jasná pravidla, a že pokud Národní plán obnovy je teď v mezirezortním připomínkovém řízení, tak se k němu všichni, kteří se mohou v rámci připomínkového řízení vyjadřovat, tak se k němu budou vyjadřovat. K takovému připomínkovému řízení se dávají připomínky zásadní, další připomínky. A všechny připomínky se musí v rámci toho mezirezortního připomínkového řízení vypořádat. To znamená, že každý, kdo tam svou připomínku napíše, tak s tímto se bude jednat a bude se s ním ta připomínka vypořádávat. A to buď tím, že se to tedy změní, že té připomínce se vyhoví, anebo se nějakým způsobem s tím aktérem dohodne, nebo se dostatečně řekne proč popřípadě pak již na vládě. Protože vždycky na vládě jde materiál, kde vidíte, které připomínky nebyly vypořádány, z jakého důvodu.

Takže si myslím, že to vaše vystoupení určitě i vůči paní ministryni, a myslím si, že paní ministryně pro místní rozvoj je důležitou osobou, která by se k Národnímu plánu obnovy měla vyjádřit. A myslím si, že její připomínky, které ona tady uvedla, že bylo důležité je tady sdělit. Já jsem v tuto chvíli první funkční období v Poslanecké sněmovně a mě docela... ne vadí, ale my tady schvalujeme tato doprovodná usnesení i k některým zákonům. A musím říct, že některá ta usnesení, jestli se tím do budoucnosti nezabývat, aby někdo řekl, jestli vůbec takové usnesení se tady má schvalovat. Protože jako – doporučuje, aby při čerpání prostředků veřejnými zadavateli byly využívány průzkumy a předběžně tržní konzultace, a bylo tak docíleno zdravé hospodářské soutěže o danou zakázku. – Já se omlouvám, ale máme snad zákon o veřejných zakázkách! Máme tady Úřad pro hospodářskou soutěž! Takže některá ta usnesení, se omlouvám, ale myslím si, že když jsou tady "požaduje" nebo usnesení "připomíná"... Já si myslím, že asi jestli připomíná, že každá komponenta Národního plánu obnovy musí být v souladu s klimatickými a digitálními cíli, tak ta Evropská komise nám

přece řekla, jakým způsobem to musí být. A my to musíme udělat v souladu tak, jak to řekla Evropská komise.

Takže byla bych, myslím si, že určitě by mělo být nějaké zamyšlení nad těmi usneseními, a myslím si, že i v budoucnu by se Poslanecká sněmovna měla zabývat tím, jak ta doprovodná usnesení koncipovat, protože jsem i přesvědčena o tom, že některá ta usnesení se tady přijímají, a je otázkou, jestli pak v určité míře i dochází k jejich naplňování.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní se rozhlédnu, zdali se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy. Nikoho nevidím, takže obecnou rozpravu končím. Táže se navrhovatele, zdali je zájem o závěrečné slovo. Nemáte zájem, pane poslanče Kopřivo? Máte zájem o závěrečné slovo? Pak jste ještě v podrobné rozpravě. Takže závěrečné slovo, prosím. A pan ministr má zájem? Nemáte zájem. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo. Já jen stručně. Mě zaskočil pan vicepremiér, protože jsem myslel, že se pokusí zodpovědět ještě některé dotazy. Tak nevádí, já je znovu pošlu interpelací.

Co se týče toho odkladu, tak já už jsem to tady zmiňoval – my jsme na to čekali šest týdnů, tak jestli je teď problém jako řádově jednotky týdnů s tím, že to stejně asi takhle dopadne i u spousty dalších členských států, tak to je k otázce. Ale já jsem to pochopil, že by možná stálo zato tu Sněmovnu úplně zrušit, abychom tady už nic nepřijímali, protože to možná akorát otravuje. Ale tak to už je jenom bokem.

Já tedy tímto děkuji panu vicepremiérovi, že představil aspoň v úvodním slově základní východiska. A budeme tedy zvažovat s kolegy, se kterými jsme svolali tuto mimořádnou schůzi, že asi tedy možná zvážíme svolání další mimořádné schůze, právě aby tedy nedocházelo k prodlevám. A zároveň, abychom ten obrovský balíček 190 miliard korun, který se musí proinvestovat skutečně rozumně, abychom tady mohli ještě jednou probrat ve Sněmovně. Tak možná po dohodě můžeme svolat nějakou mimořádnou schůzi, abychom nečekali na další plenární týden. Tak děkuji, to bude ode mne vše a načtu usnesení v podrobné rozpravě.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Takže přistoupíme k rozpravě podrobné, pane poslanče, můžete zůstat u pultíku. A o slovo se přihlásil jako první pan poslanec František Kopřiva. A připraví se místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip. Prosím.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já si dovoluji načíst usnesení, kde devět bodů navrhujeme spolu s kolegy, se kterými jsme svolávali tuto schůzi, čili za kluby Pirátů, STAN, KDU-ČSL, TOP 09 a části klubu sociální demokracie. A potom si přisvojí návrh, který tady načel v obecné rozpravě pan kolega Zahradník z ODS, který tam včlením tak, aby to nějak pasovalo do toho usnesení.

Nyní už načítám text usnesení k Národnímu plánu obnovy:

"Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

1. doporučuje vládě, aby požádala o odklad termínu předložení Národního plánu obnovy Evropské komisi o pět týdnů, aby mohlo proběhnout zapracování připomínek;

2. vyzývá vládu, aby vypořádala připomínky parlamentu, nevládního a soukromého sektoru, samospráv a dalších dotčených subjektů;

3. žádá vládu, aby po vypořádání připomínkového řízení předložila závěrečnou podobu Národního plánu obnovy Poslanecké sněmovně k projednání;

4. připomíná, že každá komponenta Národního plánu obnovy musí být v souladu s klimatickými a digitálními cíli EU a musí být zohledněn i sociální rozměr investic;

5. vyzývá vládu, aby bylo více prostředků cíleno do malých a středních podniků a do perspektivních odvětví;

6. vyzývá vládu, aby do Národního plánu obnovy zahrnula oblast podpory výzkumu a vývoje v oblasti energetiky;

7. doporučuje, aby při čerpání prostředků veřejnými zadavateli byly využívány průzkumy trhu a předběžné tržní konzultace a bylo tak docíleno zdravé hospodářské soutěže o danou zakázku;

8. požaduje, aby vyhodnocování žádostí o podporu probíhalo transparentním a předvídatelným způsobem a aby stát s žadateli komunikoval;

9. upozorňuje, že není vhodné z prostředků fondu obnovy hradit opakující se a mandatorní výdaje. Národní plán obnovy by měl také specifikovat předpokládanou udržitelnost projektů po vyčerpání alokace;

10. vyzývá vládu, aby vytvořila koordinační platformu všech dostupných dotačních možností a finančních nástrojů tak, aby nedocházelo k duplicitám a tzv. kanibalizaci jednotlivých programů a zlepšila se přehlednost možností pro žadatele.

Děkuji. A jestli si mohu ještě dovolit návrh, že by se hlasovalo o každém bodě zvlášť, protože jsem zaznamenal tento podnět z pléna. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní do podrobné rozpravy místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip. Žádnou další přihlášku nemám. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji, vážený pane předsedající, pane ministře, paní a pánové. Jednoduchý návrh na usnesení: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky bere na vědomí nehotový Národní plán obnovy. – Víme, že je nehotový, protože ke 20. 4. běží připomínkové řízení. – 2. Požaduje přepracovat v rámci meziresortního připomínkového řízení Národní plán obnovy včetně Národního plánu reforem tak, aby byly odstraněny zásadní nedostatky. 3. Žádá vládu předložit sedmiletý plán stabilizace veřejných financí se zapojením prostředků Národního plánu obnovy a Národního plánu reforem."

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Pan poslanec Kubíček, prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Já si jménem poslaneckého klubu ANO potřebuji vzít 15 minut na prostudování všech návrhů, takže žádám o 15minutovou přestávku na poradu klubu ANO. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ano. Takže se sejdeme ve 12.53. Vyhláším pauzu do 12.53.

(Jednání přerušeno ve 12.38 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 12.53 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Máme 12.53 hodin. Hlásil se s přednostním právem předseda klubu SPD Radim Fiala. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, protože jde o velmi složitou materii a v podstatě zadlužování České republiky na další generace, tak my bychom se potřebovali o těch deklaratorních usneseních ještě pobavit v klubu. Není to úplně jasné a jednoznačné. Žádám ještě o dalších minimálně pět minut, ale jak se dívám tady okolo, tak si myslím, že na to, jestli dvě minuty – to potom nebude mít smysl, abychom se setkávali. Ale jestli chcete, já potřebuji pět minut, to znamená –

Místopředseda PSP Tomio Okamura: No, já už to spočítám, pane předsedo (Smích v sále.) Takže pauza do 12.58. Děkuji.

(Jednání bylo přerušeno od 12.53 do 12.58 hodin.)

Máme 12.58. Závěrečná slova proběhla. Je tady nejprve žádost o odhlášení, takže vás odhlásím. Přihlaste se svými hlasovacími kartami.

Vystoupit chce místopředseda klubu – předsedu tady máte. Takže ano, místopředseda klubu za klub ANO, pan poslanec Roman Kubíček. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Dobrý den, pane předsedající, děkuji za slovo. Já bych chtěl požádat jménem dvou klubů, ANO a KSČM, o prodloužení doby k hlasování do doprojednání tohoto bodu po jedné hodině. (Předsedající se domlouvá s ostatními místopředsedy, jestli je třeba o tom hlasovat.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Takže o tom se... Budeme pokračovat. Nyní tedy budeme hlasovat o návrzích usnesení. Já požádám za navrhovatele pana poslance Františka Kopřivu, aby nás seznámil s usneseními.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chtěl bych poděkovat klubu ANO, panu místopředsedovi, že udělal tenhle návrh postupu. Myslím si, že to bude pro všechny přijemnější, když to dneska odbudeme.

Já jsem načítal to usnesení, jak ho navrhuje s kolegy za Piráty, STAN, KDU-ČSL a TOP 09, plus jsem si přisvojil ten návrh pana kolegy Zahradníka z ODS. A potom tedy navrhoval usnesení pan předseda Filip. A zazněl tady návrh, že bychom hlasovali zvlášť o všech bodech. Nyní bych tedy začal tím prvním usnesením.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Předseda klubu SPD Radim Fiala.

Poslanec Radim Fiala: Vážený pane předsedající, je potřeba se podívat do zákona o jednacím řádu, protože my jsme nepočítali jako klub SPD s tím, že se bude pokračovat i po 13. hodině. My jsme všem říkali předběžně, že nebudeme pro prodloužení jednací doby po 13. hodině, protože máme už nějaký program. Není to z toho důvodu, že bychom chtěli něco blokovat. (Reakce v sále.) Takže je otázka... Opravdu máme program. A je otázka, jestli se o tom bude hlasovat, nebo nebude hlasovat.

Já jenom chci říct, že to není dohoda všech poslaneckých klubů v této Sněmovně. A pokud na tom není shoda, tak myslím, že bychom se měli asi rozhodnout hlasováním o tom, jestli budeme pokračovat. Děkuju.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak teď... (Předsedající konzultuje další postup s předsedou Sněmovny Vondráčkem.) Teď právě hovořím o tom. Tady i v rámci vedení Sněmovny je zvykem, že když se všichni domluví, tak se jede dál v tomto případě, protože to není hlasování po 19. nebo 21. hodině. A když se všichni domluví, tak se jede dál. Když se všichni nedomluví, tak je pauza. To je dosavadní zvyklost. Takže teď jsou tady nějaké návrhy, které jsou opět v rozporu s tím, co bylo zvykem. To je jako tady s těmi přestávkami minule. Tak teď si buď řekneme, že se tyhle zvyklosti tedy ruší, anebo... Protože tohle v jednacím řádu není. Tam máme po 19. hodině, po 21. hodině.

Bylo tady vyjádření předsedy poslaneckého klubu Radima Fialy, zcela jasné. (Reakce v sále.) Já nechci dělat nějaké to. Já bych nejradši to tedy jako podle standardních zvyklostí, jak to je, tak bych vyhlásil pauzu. Ale dám ještě tedy prostor, protože jsem demokrat pochopitelně (výbuch smíchu v sále), tak dám prostor místopředsedovi Sněmovny Vojtěchu Pikalovi.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Ano, děkuji za slovo, pane předsedající. Skutečně je to tak, že je zvykem dnes, nebo každý den, když je běžně pauza ve 13 hodin, tak ve 13 hodin ukončit projednávání, vyhlásit pauzu na oběd. Je také zvykem, že pokud je všeobecný souhlas s tím, aby se pokračovalo, tak se může pokračovat. Já chápu, že ta shoda v tuhle chvíli není. Takže je čistě na vás, jestli tento zvyk zachováte, nebo jestli se vrhneme do nějakých procedurálních bitev. Ale je to vaše autorita jako předsedajícího v tuto chvíli. Takže konejte, jak je vám libo. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Takže já vyhlásím pauzu na oběd a uvidíme se tady ve 14.30 na interpelacích. Přeji dobrou chuť.

(Schůze byla přerušena v 13.03 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny

27. května 2021

Přítomno: 91 poslanců

(Schůze pokračovala v 16.10 hodin.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 93. schůze Poslanecké sněmovny. Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami.

Omluvy: Odkazuji na 105. schůzi a doplňuji další omluvy. Omluva poslance Petra Třešňáka dnes od 16 do 18 hodin z pracovních důvodů a pana doktora Víta Kaňkovského v čase od 16 do 18 hodin.

Budeme tedy pokračovat v přerušené 93. schůzi Poslanecké sněmovny. Připomínám, že tato schůze byla svolána podle § 51 odst. 4 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a nelze rozšiřovat schválený pořad. Pro informaci uvádím, že 93. schůzi Poslanecké sněmovny jsme opětovně přerušili dne 15. dubna 2021, kdy jsme přerušili projednávání bodu 1 – Národní plán obnovy.

Nemáme ale splněné kvorum, chybí nám poslanci. Je nás tady 58, potřebuje nás tady být 67. (Hlas z pléna.) Já zkusím zagongovat, ano, máte pravdu, to mě nenapadlo. Byl to dobrý nápad. Hned to zabralo. Ano, je to tady. (Několik poslanců přichází do sálu.) Myslím, že budeme úspěšní pomaličku, ale jistě.

Přistoupíme k bodu 1 schváleného pořadu, kterým je

1.

Národní plán obnovy

Projednávání tohoto bodu jsme přerušili dne 15. dubna tohoto roku. Všeobecná i podrobná rozprava byly ukončeny, návrhy usnesení byly předneseny. Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal za místopředsedu vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy Karla Havlíčka pan ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, ale já to tu nemám... a zpravodaj tohoto bodu poslanec František Kopřiva. Poprosím poslance Františka Kopřivu, aby nás seznámil s dalším postupem, a poprosím o klid v jednacím sále.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, my se nacházíme procedurálně v trochu zapeklité situaci, protože se tady brala přestávka vlastně po ukončení podrobné rozpravy těsně před hlasováním, akorát že my jsme to usnesení s kolegy načítali, ještě když ten Národní plán obnovy byl ve fázi příprav, a už je to passé, ty body, takže pochopitelně o nich nechceme nechat hlasovat. Nicméně ten Národní plán obnovy se mezitím schválil na vládě za 200 miliard korun, a považujeme aspoň za férové, aby byla možnost, aby kolegové mohli vystoupit, tedy nejenom já a pan ministr, ale i ostatní, aby se mohli případně vyjádřit, tak já bych potřeboval otevřít podrobnou rozpravu, abych mohl stáhnout to usnesení, které jsem načítal minule. A potom tady jsme připravili s kolegy jiné, stručnější usnesení, které bych rád načetl v podrobné rozpravě. Tak chci požádat pana ministra, jestli by formálně neotevřel

rozpravu? V, že tady je odpor od klubu ANO. Tak já využiji toho, že mám slovo, a krátce to tedy okomentuji za svolavatele této mimořádné schůze.

Za prvé bych chtěl poděkovat Ministerstvu průmyslu a obchodu za tu komunikaci, kterou s námi vedlo, i za tu diskusi, kterou tady s námi minule vedl pan vicepremiér Havlíček. Jenom bych chtěl připomenout, že minule jsme tady s kolegy chtěli vládě dát legitimitu k tomu, aby ten Národní plán obnovy odevzdala Evropské komisi s mírným zpožděním. Hovořili jsme tam o řádu několika málo týdnů a sesypaly se na nás reakce, že to je proti zájmům České republiky, že bychom na tom trátili. My jsme jenom chtěli, aby vláda měla možnost vypořádat připomínky. A jsem rád, že vláda, respektive Ministerstvo průmyslu a obchodu ty připomínky nakonec vypořádalo a ten plán obnovy byl odevzdán s mírným zpožděním, což ale v tomto případě naopak jsem byl pro, abychom spíše vypořádali připomínky, aby vláda odevzdala nějakou ucelenou projednanou verzi a ne nějaký polotovar. Takže v tomhle bych chtěl ocenit jednání vlády, která na rozdíl od některých klubů v této Poslanecké sněmovně si dala na čas a vypořádala ty připomínky.

Já moc děkuji za ten příslib, který jsme obdrželi od pana ministra Havlíčka, že ta krajinná opatření na zadržování vody, ale i na další účely budou méně invazivní, že to nebude ten beton na nějaké budování třeba vodních nádrží extenzivní, ale spíše se zůstane u těch opatření, která méně zasahují do krajiny a jsou přirozenější, jako je budování mokřadů, tůní a tak dále. To si myslím, že je pozitivní, a budu rád, kdyby to nezůstalo jenom na papíře, ale pokud by se to opravdu takto zrealizovalo. Stejně tak oceňujeme investice do revitalizací brownfieldů, že se to vrátilo do té finální podoby, protože to mezitím vypadlo. Tak to si myslím, že opět může pomoci těm zvlášť průmyslovým a uhelným regionům, ale třeba i tady v Praze víme o brownfieldech. Týká se to celé republiky, tak to oceňujeme.

Co naopak zůstává naší výhradou, jednou z těch větších, tak je, že tam nebyly příliš zohledněny investice do nabíječek pro elektromobily. Tam je sice na papíře, právě že se chce podpořit elektromobilita, ale vlastně se obáváme, že bez té infrastruktury to bude obtížné, když se jenom loni, tuším, zdvojnásobil počet elektromobilů používaných v Česku. Tak se obávám, aby to motivovalo lidi, že když bude špatná infrastruktura, tak si myslím, že to bude spíše demotivační pro potenciální uživatele elektromobilů.

Nechci tady teď rozebírat všechny ty komponenty, to bychom tady byli dlouho, ale vrátím se k tomu, o čem už jsem mluvil tady v těch třech bodech. Na papíře tedy ten Národní plán obnovy už vypadá mnohem lépe než v průběhu toho. My jsme na to zveřejnění čekali už od prosince, jenom opakují, nakonec to bylo zveřejněno v eKLEPu až vlastně někdy v půlce dubna, asi tři týdny před deadlineem toho odevzdání, takže bohužel nebylo tolik času. Stejně tak bohužel pan vicepremiér Havlíček tady hovořil o tom, že to byl nejvíce konzultovaný dokument v historii České republiky. My jsme nedostali ten seznam subjektů, stakeholderů, se kterými to bylo konzultováno. A bohužel jsem zaznamenal výhrady, nebo zpětnou vazbu od nevládních organizací, od různých profesních sdružení a od zástupců samospráv, že to nepovažovali za dostatečně projednané. Ale to už je teď všechno passé. Jak už jsem zmiňoval, už je to hotové, už je to odevzdáno. Jenom si myslím, že by to tady mělo zaznít.

A to, co je tady nejdůležitější, a myslím si, že to je v zájmu nás všech, této vlády i té příští, v zájmu všech občanů a českých firem a regionů, aby tedy to, co je na papíře – a ještě jednou opakují, já to oceňuji, MPO si s tím dalo práci a nechci to rozhodně shazovat. Myslím si, že to má potenciál posunout Českou republiku zase o krůček kupředu, co se týče efektivního využívání evropských fondů.

Nicméně je (nesrozumitelné) klíčové, a to víme, že ne vždycky funguje, tak je, aby to nezůstalo na papíře, ale aby skutečně realizace těch projektů odpovídala těm všem cílům, které jsme si společně vytyčili, společně my s celou Evropou, aby to byly investice do oblastí,

keré jsou udržitelné, které mají budoucnost, ve kterých leží potenciál pro příští generace a pro českou ekonomiku v 21. století.

Takže my budeme určitě sledovat a kontrolovat, jestli se podaří vládě této i té příští, ať už tam bude kdokoliv, dostat těch slíbených 37 % investic do těch zelených technologií, do zelené tranzice. Aby to nebylo jenom tedy formálně, ale skutečně ty projekty takto byly posuzovány a aby to ve výsledku byly užitečně vynaložené peníze. Jsou to přece jenom peníze evropských daňových poplatníků, tedy i nás, byť jsme stále ještě čistými příjemci.

Já si dovolím tedy přečíst usnesení, které jsme nachystali. Chtěl jsem tady stáhnout to usnesení, o kterém budeme tady trochu bizarně hlasovat. My sami ho asi nepodpoříme, protože už je *passé*. Týká se to věcí, které se týkaly jiné fáze, než ve které se teď nacházíme. Takže já jsem chtěl to usnesení stáhnout, to tedy nemůžu procesně udělat.

Místo toho usnesení, které jsem tady představoval minule, jsme chtěli vyzvat vládu, aby v zájmu transparency a vyšší efektivity investice v oblasti digitalizace upřednostnila v maximální možné míře řešení s otevřeným zdrojovým kódem, neboť princip veřejné peníze, veřejný kód, jak se mu přezdívá, posiluje veřejnou kontrolu, zvyšuje bezpečnost, zjednodušuje možnost inovací a chrání vlastně – a to je asi nejdůležitější – chrání před rizikem toho *vendor lock-inu*, tedy napojení na jednoho dodavatele třeba na dvacet let dopředu, který si to potom servisuje za vysoké poplatky.

Není to jenom náš pirátský výmysl, tento princip. Jednak ho přijal i Evropský parlament poměrně konsenzuálně, má to Evropská komise ve své strategii pro digitalizaci na toto desetiletí. Uplatňuje to například i Elon Musk ve své firmě Tesla. Uplatňuje to spousta komunit a firem v IT, a nejenom v IT. Zkrátka tento komunitní přístup, že to, co je placené z veřejných peněz, tak má být otevřené pro inovace, pro kontrolu veřejnosti. Ve výsledku to opravdu i zlevní ta řešení. Tak to považujeme za důležité. Chtěli jsme tedy vyzvat k zachování tohoto principu nebo k jeho uplatňování.

Potom jsme ještě chtěli tady nechat hlasovat výzvu, aby vyhodnocování těch žádostí o podporu, o které budou žádat samosprávy a soukromé subjekty, probíhalo transparentním a předvídatelným způsobem a aby vláda komunikovala s těmi žadateli v průběhu. My jsme to tady dneska koneckonců řešili i v rámci té mimořádné schůze k REACT-EU. Prostě víme, že to nefunguje úplně optimálně a často se nehledí na skutečnou užitečnost toho projektu, ale na to, kdo si to jak rychle nakliká, a tak dále.

No a v posledku jsme chtěli doporučit, aby se u těch projektů, které jsou financovány z toho fondu obnovy, ale i z dalších evropských fondů, kladl skutečně důraz na jejich udržitelnost, aby ty investice a reformy, které se z něj budou financovat, měly dlouhodobý dopad a nebylo to nějaké to zalepování na poslední chvíli, jako kde bychom ještě mohli ty finance utratit, tak tady máme nějaký projekt, který na papíře je v souladu s těmi cíli, tak se to tam plácne. Nemyslím si, že je to úplně užitečné. Nebo nemyslím si, že to je úplně efektivní investice jak těch peněz, a myslím si, že to i poškozuje potom obraz jak českého státu, tak Evropské unie, evropských fondů, když se z toho zkrátka neplatí to, na co jsou ty peníze skutečně určené.

Jsem rád, že mám stále vaši pozornost a že to tady máme možnost probrat. Bohužel tady kolegové nemají možnost vystoupit, protože klub ANO nechtěl znovu otevřít diskusi o plánu obnovy, který má českým firmám, občanům a regionům přinést 200 miliard v příštích letech. Přijde mi to škoda. Nicméně považuji za důležité to tady zmínit. Myslím si, že se snažíme být objektivní, jak už jsem tady zmiňoval. Některé ty komponenty jsou vystavěné poměrně dobře. Teď půjde o tu realizaci.

Takže to jsou ty věci, na které jsme tady už narazili ohledně REACT-EU i těch dalších fondů. V tuto chvíli ukončím svůj komentář k Národnímu plánu obnovy a vlastně v tom druhém bodě k těm fondům EU, ostatním fondům EU a k těm operačním programům se ještě můžeme vrátit. Tam tedy rozprava proběhne.

Každopádně když tedy nevystoupí člen vlády, tak já bych tedy chtěl požádat podle § 66 odst. 3 jednacího řádu, Poslaneckou sněmovnu, aby přece jenom umožnila tu rozpravu otevřít. Protože mohl jsem to tady okomentovat pěkně, mohl jsem to tady okomentovat špatně a myslím si, že by kolegové skutečně měli mít šanci ještě navázat, nebo i diskutovat, reagovat na má slova. Chápu tedy, že asi poslanci z řad vládních stran, byť jsme tedy připravovali i to minulé usnesení s kolegy z ČSSD, nechtějí o tom diskutovat. Ale já si přesto myslím, že by všichni měli mít možnost v této Sněmovně vystoupit. Takže poprosím pana předsedajícího, aby dal hlasovat o tomto mém návrhu, a případně věřím, že v té diskusi můžeme pokračovat i v tom druhém bodě případně. Ale snažíme se to dělat procedurálně čistě.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pane poslanče, pochopil jsem správně, že chcete nechat vrátit, otevřít, podrobnou rozpravu?

Poslanec František Kopřiva: Já bych požádal i o otevření obecné rozpravy nejprve.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobrá. Takže já o tom nechám samozřejmě hlasovat neprodleně. Jedním hlasováním o otevření rozpravy obecné i podrobné.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 3, přihlášeno je 86 poslanců, pro 26, proti 4. Návrh byl zamítnut.

Pan místopředseda Pikal.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji za slovo, pane předsedající. Mě mrzí, že jsme tu rozpravu neotevřeli. Já bych tedy navrhoval, abychom otevřeli alespoň tu podrobnou, kdy by byla možnost případně načíst nějaké jiné usnesení. Případně si dovoluji upozornit, že mám za to, že kolega Kopřiva může případně navrhnout zpětvzetí svého návrhu. Možná by to bylo přece jenom čistší než tady potom hlasovat to usnesení, které už je úplně passé. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Další procedurální návrh o otevření podrobné rozpravy.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 4, přihlášeno máme 86 poslanců, pro 23, proti nikdo. Návrh byl zamítnut.

S přednostním právem pan poslanec Ondřej Benešík, připraví se pan poslanec Kopřiva. Prosím.

Poslanec Ondřej Benešík: Děkuji za slovo. Já bych chtěl potvrdit slova pana zpravodaje, že vlastně osm z těch usnesení, která jsme navrhovali, je passé, protože vláda už svůj plán obnovy odeslala do Bruselu a schválila. Takže už vládu nemůžeme úkolovat ani nic doporučovat, protože materiál je uzavřen. Nicméně chtěl bych poděkovat členům výboru pro

evropské záležitosti, že pomohli vytvořit platformu pro zástupce zaměstnavatelů, zaměstnanců, neziskových organizací, vzdělávacích institucí, zástupce samospráv jak krajských, tak místních, abychom dokázali společně formulovat určité politiky a vytvořit společně tlak na vládu, aby zapracovala připomínky těch, kteří budou v konečném důsledku realizovat ty projekty, které mají zvýšit odolnost české ekonomiky a společnosti a spustit její transformaci tak, aby byla lépe připravena do budoucna a byla konkurenceschopnější.

Jeden příklad za všechny, že ten náš tlak nebyl úplně zbytečný a že vládě často chybí jakýsi strategický pohled a koncepčnost. Tak v tom původním, prvním návrhu vlády byla alokována pouze jedna miliarda na digitalizaci do soukromé sféry. Po tom našem tlaku se tyto prostředky, alokované prostředky, zpětinasobily. Takže tady je vidět, že se opravdu vyplatí mluvit s těmi, kteří se podílejí na rozvoji české ekonomiky a společnosti, a že bychom se neměli pouze a jenom spoléhat na úředníky, vládní úředníky na rezortech. Samozřejmě ti mají svoji expertizu, ale tady se prostě jedná o strategický koncepční pohled na věc. A jsem velmi rád, i když mohu mít výhrady – a mám – k tomu, co jsme do Bruselu poslali, že se celá řada věcí dokázala posunout, napravit a vylepšit. Za to bych chtěl poděkovat i členům výboru pro evropské záležitosti, kteří se tomu nejenom že nebránili, ale naopak pomohli vytvořit takovou platformu a tlak na vládu.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. A o slovo se přihlásil pan zpravodaj, který nás seznámí pravděpodobně s postupem, jak se teď vypořádáme s těmi usneseními, která už v podstatě nejsou aktuální, ale musíme se s nimi nějak vypořádat.

Poslanec František Kopřiva: Tak já bohužel musím vyjádřit lítost nad tou nevstřícností poslanců z řad vládní koalice. Mně to opravdu nedává smysl. Místo toho, abych já v podrobné rozpravě stáhl to staré usnesení a načetl to nové, odhlasovali jsme to a měli to za pět minut hotové, tak si to tady zase musíme takhle ne úplně procedurálně čistě vyřizovat.

Já tedy navrhuji, nebo já stahuji to usnesení, které jsem načetl na minulé schůzi, všechny ty body, s tím, že my je navrheme v nějaké upravené podobě v tom dalším bodě, protože se to týká všech operačních programů a evropských fondů.

Nicméně ještě načetl usnesení, tři body, pan místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip. A já se teď na to dívám a myslím si za sebe, že už minimálně jeden bod toho usnesení je už taky passé, že bereme na vědomí nehotový Národní plán obnovy. Tak on už je hotový. Ale musíme teď o tom asi hlasovat, pane předsedající.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobrá. Já bych nechal hlasovat prvně o tom, že berete zpět ty své návrhy, to usnesení, které jste předložil, abychom o tom rozhodli hlasováním, aby to nebyla vaše vůle.

Poslanec František Kopřiva: Ano. Takže nyní budeme tedy hlasovat o zpětvzetí těch tuším osmi bodů usnesení, které jsem načetl v podrobné rozpravě.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 5, přihlášeno je 88 poslanců, pro 81, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Poslanec František Kopřiva: A nyní tedy, jak jsem zmínil, tak pan poslanec Vojtěch Filip představil tři body návrhu usnesení. A nyní se táži jenom, jestli je námitek proti tomu, abychom to hlasovali dohromady.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já nevidím žádnou námítku, tak můžeme dohromady.

Poslanec František Kopřiva: Dovolte mi nyní načíst usnesení pana kolegy Vojtěcha Filipa: "Poslanecká sněmovna zaprvé bere na vědomí nehotový Národní plán obnovy, zadruhé požaduje přepracovat v rámci meziresortního připomínkového řízení Národní plán obnovy včetně Národního plánu reforem tak, aby byly odstraněny zásadní nedostatky, a zatřetí žádá vládu předložit sedmiletý plán stabilizace veřejných financí se zapojením prostředků Národního plánu obnovy a Národního plánu reforem."

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 6, přihlášeno je 90 poslanců, pro je 22, proti nikdo. Návrh byl zamítnut. Prosím, můžete pokračovat.

Poslanec František Kopřiva: Vážené kolegyně, vážení kolegové... (Řečník se obrací na předsedajícího:) Neměli bychom začít druhý bod?

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Počkejte. Vypořádali jsme se se vším?

Poslanec František Kopřiva: Pardon. Vypořádali jsme se nyní se všemi návrhy, které zazněly v podrobné rozpravě k bodu číslo 1 této mimořádné schůze.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobrá. Děkuji. Tímto ukončuji projednávání tohoto bodu. Přistoupíme k projednávání bodu číslo

2.

Operační programy a čerpání peněz z fondů Evropské unie pro období 2021 – 2027

Prosím, aby se za navrhovatele ujal slova pan poslanec František Kopřiva, který se, bude-li souhlasit, stane zároveň i jeho zpravodajem. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane předsedající. Budu velmi stručný, nicméně jsem rád, že nyní bude mít konečně Poslanecká sněmovna a všichni poslanci i bez přednostního práva šanci se vyjádřit k operačním programům a evropským fondům na příští rozpočtovací období víceletého finančního rámce. Tento bod samozřejmě souvisí s tím Národním plánem obnovy, který tvoří zhruba asi pětinu všech prostředků, které Česká republika může čerpat v příštích sedmi letech.

A jenom abych to shrnul obecně řekněme z role neutrálního zpravodaje, tak jak jistě všichni víme, tak už tedy na úrovni Evropské unie byl schválen víceletý finanční rámec. Programy už jsou hotové a jejich podmínky. A nyní je tedy na členských státech, aby vytvořily operační programy pro čerpání, a to jak těch řekněme natvrdo alokovaných peněz

z té takzvané národní obálky, tak i z těch komunitárních programů, kde se soutěží, kde členské státy soutěží, resp. žadatelé z těch centrálních programů.

Bohužel v České republice není historie čerpání z evropských fondů úplně dobrá. Často se z nich financovaly věci, které neměly úplně veřejný zájem a neplnily ty cíle, což samozřejmě snížilo v očích veřejnosti i jaksi obraz o Evropské unii, ale samozřejmě i o státě jako takovém a vládě. Takže si myslím, že je v zájmu opět nás všech, aby se kultivovalo prostředí pro čerpání dotací, aby byly férové, transparentní, aby se z toho financovaly věci, které budou pro občany, pro firmy včetně těch středních a malých, pro samosprávy, aby to bylo nebyrokratické a aby prostě ta soutěž byla opravdu férová.

Jedno z největších rizik podle mě představuje ten problematický monitorovací systém, konkrétně ten Tesco SW. Ten má podobnou pozici jako OK Systém na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ten systém je součástí takzvaného jednotného metodického prostředí a měl sjednotit klíčové procesy pro všechny operační programy a zároveň zohlednit jejich odlišnosti a zvláštnosti a specifika. Zpráva NKÚ však upozornila na řadu nedostatků. Systém pak kritizují i samotní žadatelé. A já si nebudu vymýšlet svoje slova, ale odcituji tady komentář Martiny Berdychové, ředitelky Asociace nestátních neziskových organizací České republiky, a to jsou její slova: Systém MS 2014+ je uživatelsky nevlídný ve všech oblastech – žádost, změny, administrace, monitoring, finance a tak dále. Neumožňuje jednoduché postupy, převody dat. Nutí uživatele k přepisování údajů již kvalitně zpracovaných formou jiných agend a nástrojů. Extrémně zatěžuje administrativu. Vykazuje spoustu chyb, a to i zásadních. Je zdrojem duplicitních údajů jako depeše, e-maily, přílohy a tak dále.

I přes tuto kritiku tohoto systému nebylo Ministerstvo pro místní rozvoj schopno vysoutěžit úplně nový systém a místo toho vycházela soutěž na nový systém MS 2021+ z toho současného. To ve svém stanovisku také mimochodem kritizoval i odbor hlavního architekta na Ministerstvu vnitra. Já si opět dovoluji citaci odboru hlavního architekta. Ten tímto reaguje na opakující se praxi žadatele, že v průběhu programového období nevyvíjí dostatečně včas aktivitu směřující k řešení nástroje pro další programové období a na konci aktuálního období pak již není dostatek času vybrat architektonicky správné řešení.

Takže výsledek toho všeho je, že monitorovací systém pro nové období bude opět dodávat ta samá firma jako ten starý software, takže žadatelé nebudou mít snadnější podmínky a ve výsledku to povede k tomu, co už jsme tady dneska probírali, jako v REACT-EU a v dalších programech. Prostě půjde zase o rychlost klikání, připojení internetu a tak dále, a nikoliv tedy o ty cíle, které ty projekty mají splňovat. A obáváme se, že soutěž o granty nebude o mnoho více férová a transparentní, což je prostě problém z těch důvodů, které jsem uvedl.

Tímto vám děkuji za pozornost a v podrobné rozpravě si dovoluji k tomu načíst usnesení. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji. Zahajuji všeobecnou rozpravu, do které se přihlásil jako první pan poslanec Ondřej Benešík. Přečtu omluvu pana místopředsedy Tomia Okamury, který se omlouvá dnes do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Benešík: Pane místopředsedo, děkuji za slovo. Milé kolegyně, vážení kolegové, já bych plynule navázal na to, co říkal pan kolega František Kopřiva, že ten systém opravdu je dlouhodobě v každém plánovacím období nepřehledný, a ne že málo přátelský, ale často i nepřátelský k příjemcům dotací, zbytečně zatěžuje a je nepřehledný. A právě proto bych chtěl vyzvat vládu, tak jak jsem to udělal i ve svém předešlém vystoupení, k větší

konceptnosti a propojenosti, tak aby finanční prostředky a finanční nástroje z Evropské unie měly své strategické zacílení a aby jejich čerpání bylo co nejméně náročné, byrokraticky náročné pro koncového uživatele, koncového žadatele.

Já jsem toto komunikoval se zástupci měst, obcí, krajů, mám zkušenost jako krajský politik, mám zkušenost jako starosta a často jsem se s těmito problémy prakticky potýkal. Proto budu navrhopvat jednu věc, a sice aby Poslanecká sněmovna vyzvala vládu, aby vytvořila koordinační platformu všech dostupných dotačních možností a finančních nástrojů tak, aby nedocházelo k duplicitám a ke kanibalizaci jednotlivých programů a zlepšila se přehlednost možností pro žadatele.

Stručně okomentuji. Mně se nejedná o nějaký web, kde budou odkazy na všechny možné další weby s informacemi o možnostech dotací. Mně se jedná o to, aby ten systém jako takový navzájem komunikoval a abychom při jeho nastavování vyloučili možnost bílých míst a kanibalizace. Uvedu jeden příklad za mnohé z praxe. Pokud např. na vodohospodářskou infrastrukturu máte finanční prostředky ve dvou různých operačních programech, které mají jiné podmínky, jiné spolufinancování, tak je to často velký problém. Můžete dostat např. dotaci – nebo v minulosti to tak bylo – na vodovodní řad. No ale na přečerpávačky, které jsou součástí toho vodovodního řádu, už musíte žádat v jiném operačním programu. Kromě toho, že je to byrokraticky náročné pro ty obce zejména a pro města, která o to žádají, tak taktéž dochází někdy k neřešitelným situacím, protože fyzicky vám musí ten vodovodní řad sedět na ty přečerpávačky. A když to děláte zvlášť, tak musíte i zvlášť soutěžit toho dodavatele. A někdy je to absolutně nemožné, aby to potom fyzicky fungovalo.

Takže já bych se přimlouval za to, aby ten systém tomuto zamezil, aby byla jednoduchá matice, která prostě jasně řekne, že čerpat prostředky na určitou oblast bude (možné) pouze a jenom z jednoho zdroje, a ten zdroj bude mít jasná pravidla, tak aby nedocházelo k tomu, že ten systém sám o sobě, jak je nastavený, buď naprosto brutálním způsobem komplikuje čerpání těch dotací, anebo vlastně to úplně znemožňuje.

Já potom v podrobné rozpravě ještě jedenkrát načtu toto usnesení. A chtěl jsem vás jenom upozornit na to, že já skutečně nemyslím nějaký web se seznamem, ale myslím to, aby ten systém finančních nástrojů a dotací byl sladěný tak, aby nedocházelo k takovým případům, které jsem popsal. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Nikoho dalšího nemám přihlášeného do obecné rozpravy, ani elektronicky ani z místa. Obecnou rozpravu končím.

Přistoupíme tedy k rozpravě podrobné a tady dám slovo panu zpravodaji. Prosím, máte slovo.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane předsedající. Tak já jsem asi měl nějakou mírnou předtuchu, že u toho prvního bodu nám nebude umožněno načíst to nové, aktualizované usnesení, protože jsem to teď zkontroloval a je skutečně koncipováno obecně, a tedy se týká všech evropských fondů a operačních programů. A já si tedy nyní dovoluji načíst ty tři body a kolega Ondřej Benešík, předseda výboru pro evropské záležitosti, se přihlásí k tomu svému bodu, který tady představil.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

I. vyzývá vládu, aby v zájmu transparence a vyšší efektivity investic v oblasti digitalizace upřednostňovala v maximální možné míře řešení s otevřeným zdrojovým kódem, neboť princip veřejné peníze – veřejný kód posiluje veřejnou kontrolu, zvyšuje bezpečnost a chrání před negativními efekty závislosti na dodavateli;

II. požaduje, aby vyhodnocování žádostí o podporu probíhalo transparentním a předvídatelným způsobem a stát s žadateli komunikoval;

III. doporučuje, aby u projektů financovaných z evropských fondů byl kladen důraz na jejich udržitelnost, tedy aby investice a reformy měly dlouhodobý dopad.

Já vám děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Další v podrobné rozpravě vystoupí pan poslanec Ondřej Benešík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Benešík: Děkuji za slovo. Takže já velmi stručně. Jedná se o to usnesení, které jsem avizoval a které jsem vysvětlil, resp. jeho význam, a to v tomto znění: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu, aby vytvořila koordinační platformu všech dostupných dotačních možností a finančních nástrojů tak, aby nedocházelo k duplicitám a kanibalizaci jednotlivých programů a zlepšila se přehlednost možností pro žadatele."

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Já poprosím pana zpravodaje, aby nás provedl hlasováním, jestli budeme hlasovat o každém usnesení zvlášť, nebo dohromady.

Poslanec František Kopřiva: Tak já navrhuji hlasovat všechny ty čtyři body dohromady, ale samozřejmě pokud je námitek, tak můžeme dát hlasovat odděleně.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobrá. Takže pokud není námitek, budeme hlasovat o všech čtyřech návrzích dohromady. Není námítka? (Nikdo se nehlásí.) Není.

Takže já zahájím hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 7, přihlášeno je 91 poslanců, pro 44, proti nebyl nikdo. Návrh byl zamítnut.

Poslanec František Kopřiva: Pane předsedající, vypořádali jsme se se všemi návrhy, které zazněly v podrobné rozpravě. A mně nezbývá než konstatovat, že to je škoda, a přeji všem žadatelům úspěch v tom chaotickém, často neférovém systému, který naše vláda nastavuje při čerpání evropských fondů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji a končím projednávání tohoto bodu. Projednali jsme stanovený pořad 93. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím. Vyhláším pauzu pět minut na přípravu 102. schůze. A jenom dopředu avizuji, že to bude extrémně krátká schůze, možná rekordně krátká schůze, ale musíme proceduře dát zadost. Poprosím vás pět minut strpení. (Ještě se hlásí poslanec Benešík.) Ano.

Poslanec Ondřej Benešík: Já jenom velmi stručně. Stává se mně to jednou asi za rok, ale hlasoval jsem pro usnesení, na sjetině mám zdržel se. Nezpochybňuji hlasování. Jenom pro stenozáznam.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobře.

(Schůze skončila v 16.47 hodin.)